

WYNIKI MONITORINGU W LATACH 2016-2018

**SPRAWOZDANIE Z MONITORINGU SIEDLISKA 9160 GRĄD SUBATLANTYCKI
(*STELLARIO-CARPINETUM*)**

WYNIKI MONITORINGU W LATACH 2016-2018

1. Sprawozdanie z monitoringu siedliska 9160 Grąd subatlantycki (Stellario-Carpinetum), cała Polska, wprowadzenie

---

1. Sprawozdanie z monitoringu siedliska 9160 Grąd subatlantycki (Stellario-Carpinetum), cała Polska, wprowadzenie

INFORMACJE OGÓLNE

1. Kod i nazwa rodzaju

9160 Grąd subatlantycki (Stellario-Carpinetum)

2. Informacja w jakich regionach biogeograficznych występuje dane siedlisko

Kontynentalny

3. Koordynatorzy główni: obecny i w poprzednich badaniach

2016-2018: Radosław Gawryś, Bożena Kornatowska

2009-2011: Paweł Pawlaczyk

4. Koordynatorzy krajowi: obecny i w poprzednich badaniach

2016-2018: Mariusz Lewczuk

2009-2011: Paweł Pawlaczyk

5. Współpracownicy obecni i w poprzednim badaniu

2016-2018: Piotr Zabrocki, Wiktor Sławski, Radosław Parkoła

2009-2011: Jakub Kazimierski, Jolanta Kujawa-Pawlaczyk, Kapustyński Tomasz, Kujawa-Pawlaczyk Jolanta, Patryk Chapiński, Pawlaczyk Paweł, Tomasz Kapustyński

6. Eksperti lokalni obecni i w poprzednich badaniach

2016-2018: Bartłomiej Małecki, Mariusz Lewczuk, Piotr Zabrocki, Radosław Parkoła, Tomasz Babiak, Tomasz Kowalczyk, Wiktor Sławski, Wojciech Bajerowski

2009-2011: Daniel Lemke, Jakub Kazimierski, Jolanta Kujawa-Pawlaczyk, Paweł Pawlaczyk, Przyrodników Klub

WYNIKI MONITORINGU W LATACH 2016-2018

1. Sprawozdanie z monitoringu siedliska 9160 Grąd subatlantycki (Stellario-Carpinetum), cała Polska, wprowadzenie

7. Lata i miesiące obecnych i poprzednich badań z informacją, czy jeżeli były istotne różnice w porze badań oraz warunkach pogodowych pomiędzy kolejnymi powtórzeniami badań, mogły one wpłynąć na różnice w wynikach badań:

Region biogeograficzny	Stanowisko	Termin przeprowadzenia prac monitoringowych w latach		Uwagi
		2009-2011	2016-2018	
CON	1805 Jezioro Studzieniczno	28/08/2009	2017-08-02	
CON	1808 Pustowo	2009-08-23	2017-08-09	
CON	1809 Grzmiąca	2009-09-07	2017-09-12	
CON	1810 Ostre Bardo	2009-08-20	2017-09-12	
CON	1811 Sińce	2009-09-29	2017-09-06	
CON	1812 Borzęcino	2009-08-29	2017-09-12	
CON	1814 Borkowo	2009-08-22	2017-08-23	Stanowiska proponowane do usunięcia – brak siedliska 9160 na transekcje
CON	1815 Kanie	2009-08-22	2017-08-29	
CON	1816 Megality	2009-09-12	2017-08-23	
CON	1817 Rzeczyca Wielka	2009-08-19		Stanowisko wyłączone z monitoringu
CON	1818 Krąg	2009-09-12	2017-09-02	
CON	1821 Stary Młyn	2009-09-12	2017-08-02	
CON	1822 Broczyna	2009-08-22	2017-08-09	
CON	1855 Wilczkowskie Dęby	2009-09-26	2017-09-11	
CON	1965 Kłanino	2009-09-08	2017-09-11	
CON	1976 Żydowo	2009-09-08	2017-08-29	
CON	1985 Dunowo	2009-09-05	2017-08-21	
CON	1990 Osetno	2009-09-09	2017-09-06	
CON	2043 Żelki	25.09.2009	2017-08-10	
CON	2070 Krzynia	25.09.2009	2017-08-10	
CON	2073 Konradowo	25.09.2009	2017-08-11	
CON	2074 Gałąźnia Mała	25.09.2009	2017-08-11	
CON	2078 Kozy	25.09.2009	2017-08-14	
CON	2082 Flisów	25.09.2009	15.08.2017	Stanowiska proponowane do usunięcia – brak siedliska 9160 na transekcje
CON	2101 Łupawa 1	25.09.2009	2017-08-17	
CON	2104 Łupawa 2	25.09.2009	2017-08-17	
CON	2124 Jar Rzeki Raduni 1	17.09.2009	2017.08.14	
CON	2125 Jar Rzeki Raduni 2	17.09.2009	2017.08.14	
CON	2126 Jar Rzeki Raduni 3	17.09.2009	2017.08.15	
CON	2127 Jar Rzeki Raduni 4	17.09.2009	2017.08.15	
CON	2128 Dolina Reknicy 1	18.09.2009	2017-08-08	
CON	2129 Dolina Reknicy 2	18.09.2009	2017-08-09	

WYNIKI MONITORINGU W LATACH 2016-2018

1. Sprawozdanie z monitoringu siedliska 9160 Grąd subatlantycki (Stellario-Carpinetum), cała Polska, wprowadzenie

Region biogeograficzny	Stanowisko	Termin przeprowadzenia prac monitoringowych w latach		Uwagi
		2009-2011	2016-2018	
CON	2130 Dolina Reknicy 3	18.09.2009	2017-08-08	
CON	2131 Dolina Reknicy 4	18.09.2009	2017-08-09	
CON	2161 Borzęcino II	2009-09-26	2017-09-12	
CON	2193 Słopica w Puszczy Drawskiej	31.08.2008	08.09.2017	
CON	2196 Korytnica - Stary Młyn w Puszczy Drawskiej	19.09.2009	2017-09-05	
CON	2198 Korytnica - Sówka w Puszczy Drawskiej	19.09.2009	2017-09-05	
CON	2200 Grabowy Jar w Drawieńskim Parku Narodowym	7.10.2009	08.09.2017	
CON	2201 Drawno w Puszczy Drawskiej	7.10.2009	08.09.2017	
CON	2202 Lipowy Grąd nad Płociczną w Puszczy Drawskiej	7.10.2009	08.09.2017	
CON	2357 Bukowy Las Górki I	9.09.2009	11-09-2017	Stanowiska proponowane do usunięcia – brak siedliska 9160 na transekcje
CON	2359 Bukowy Las Górki II	9.09.2009	2017-09-11	
CON	2365 Bukowy Las Górki III	9.09.2009	2017-09-11	
CON	2567 Niemica (prawy brzeg doliny)	24.08.2010	2017-08-04	
CON	2574 Pęczino	12.08.2010	2017-08-29	
CON	2649 Niemica (lewy brzeg doliny)	2010.08.24	04-08-2017	Stanowiska proponowane do usunięcia – brak siedliska 9160 na transekcje
CON	2650 Kusice (prawy brzeg doliny)	2010-08-24	2017-09-04	Stanowiska proponowane do usunięcia – brak siedliska 9160 na transekcje
CON	2651 Kusice leśniczówka	2010-08-24	2017-08-04	
CON	2660 Grąd w Łazach	2010-09-09	2017-09-06	
CON	2676 Grąd w Iwęcińskim Lesie	2010-08-25	2017-09-05	
CON	2678 Podczele 1	2010-08-31	2017-09-05	
CON	2679 Bagicz 1	2010-08-31	2017-09-05	
CON	2681 Bagicz 2	2010-08-31	2017-09-05	
CON	2682 Podczele 2	2010-09-01	2017-09-05	Stanowiska proponowane do usunięcia – brak siedliska 9160 na transekcje
CON	2683 Gryfice - Pod Nadleśnictwem	2010-09-01	2017-08-31	
CON	2685 Barkowo	2010-09-01	2017-08-31	
CON	2686 Płoty - nad Rekową	2010-09-01	2017-08-31	
CON	2687 Ulikowo - Grodzisko	2010-09-06	2017-08-29	
CON	2688 Ulikowo - W Zakolu	2010-09-06	2017-08-29	
CON	2689 Ulikowo - Zbocze	2010-09-06	2017-08-29	
CON	2690 Żerzyno	2010-09-08	2017-09-08	
CON	2691 Łagiewniki Park	2010-09-07	2017-09-08	
CON	2692 Łagiewniki Struga	2010-09-08	2017-09-08	
CON	2878 Szpegawsk 1	07.09.2010	2017-08-02	

WYNIKI MONITORINGU W LATACH 2016-2018

1. Sprawozdanie z monitoringu siedliska 9160 Grąd subatlantycki (Stellario-Carpinetum), cała Polska, wprowadzenie

Region biogeograficzny	Stanowisko	Termin przeprowadzenia prac monitoringowych w latach		Uwagi
		2009-2011	2016-2018	
CON	2879 Szpegawsk 2	07.09.2010	2017-08-02	
CON	2881 Szpegawsk 3	07.09.2010	2017-08-02	
CON	2882 Szpegawsk 4	07.09.2010	2017-08-03	
CON	2884 Kadyny	17.09.2010	31-07-2017	
CON	2885 Przybyłowo	17.09.2010	31-07-2017	
CON	2886 Łęcze	17.09.2010	01-08-2017	
CON	2887 Kamionek Wielki	17.09.2010	28-07-2017	
CON	3039 Dąbrowa	09.09.2010	18-08-2017	
CON	3059 Łozy	09.09.2010	16.08.2017.	
CON	3071 Pityny	09.09.2010	15-08-2017	
CON	3190 Trzebieszki 1	11.09.2010	2017-08-29	
CON	3191 Trzebieszki 2	11.09.10	2017-08-29	
CON	3192 Trzebieszki 3	11.09.10	2017-08-29	
CON	3194 Trzebieszki 4	11.09.10	2017-08-29	
CON	3250 Asmus	17.09.2010	2017-08-07	Stanowiska proponowane do usunięcia – brak siedliska 9160 na transekcje
CON	3251 Laska	17.09.2010	2017-08-04	
CON	3252 Kulawa	19.09.2010	2017-08-04	
CON	3281 Kamienica	09.09.2010	2017-08-01	
CON	3355 Pełnik	09.09.2010	11.08.2017.	

8. Liczba stanowisk przypadająca na poszczególne etapy (cykle np. 2009-2011), ile nowych, ile usuniętych oraz niemonitorowanych w danym etapie (w latach 2016-2019)

Tab. 1. Liczba stanowisk przypadająca na poszczególne etapy badań dla siedliska Grąd subatlantycki (Stellario-Carpinetum) 9160, monitoring skończony

Lata (cykl)	Dokładnie w latach	Liczba monitorowanych obszarów w regionach			Liczba usuniętych	Liczba dodanych	Liczba niemonitorowanych i nieusuniętych	Uwagi
		ALP	CON	RAZEM				
2009-2011	2009, 2010		84	84		84		
2016-2018	2017		83	83	1			

Zaproponowano do usunięcia 7 stanowisk. Monitoring w 2017 roku nie potwierdził występowania siedliska w miejscu transektów wyznaczonych w latach 2009 – 2010.

WYNIKI MONITORINGU W LATACH 2016-2018

1. Sprawozdanie z monitoringu siedliska 9160 Grąd subatlantycki (Stellario-Carpinetum), cała Polska, wprowadzenie

Tab. 1A. Liczba obszarów przypadająca na poszczególne etapy badań dla siedliska Grąd subatlantycki (Stellario-Carpinetum) 9160, monitoring skończony

Lata (cykl)	Dokładnie w latach	Liczba monitorowanych obszarów w regionach			Liczba usuniętych	Liczba dodanych	Liczba niemonitorowanych i nieusuniętych	Uwagi
		ALP	CON	RAZEM				
2009-2011	2009, 2010		18	18		18		
2016-2018	2017		20	20		2		

W 2017 roku wykonano po raz pierwszy ocenę dla obszarów PLH320062 Bukowy Las Górki oraz PLH220052 Dolina Słupi.

9. Informacja czy była zmieniana metodyka, w tym waloryzacja oraz kiedy i na czym polegała.

Zmieniono nazwy wskaźników:

- „Ekspansywne gatunki obce w podszybie i runie” (lata 2009-2010) na „Inwazyjne gatunki obce w podszybie i runie” (2017);
- „Różnorodność występujących mchów, grzybów, ptaków i owadów (jeżeli są takie dane lub obserwacje)” (lata 2009-2010) na „Stan kluczowych dla różnorodności biologicznej gatunków lokalnie typowych dla siedliska” (2017).

W 2017 roku dodatkowo oceniono wskaźnik „Mikrosiedliska drzewne”. Wskaźnik mierzy przypadającą na hektar lasu liczbę „drzew biocenotycznych”, a w zasadzie liczbę wykształconych na takich drzewach struktur ważnych dla różnorodności biologicznej: drzewa z hubami (H), drzewa z istotnymi obłamaniami korony (Ob), drzewa z zamartwymi głównymi konarami w koronie (Os), rozszczepienia pni na wiele drzazg (Rz), drzewa z bliznami piorunowymi (Pr), drzewa z pęknięciami pnia (Pk), drzewa z dziuplami (Dz), drzewa z próchnowiskami (DzP), wykroty (Wk), drzewa prawdopodobnie starsze niż 150 lat (S). Dwa różne typy mikrosiedlisk nadrzewnych na tym samym drzewie liczy się oddzielnie. Aby ocenić stan ochrony jako właściwy (FV), liczba mikrosiedlisk powinna przekraczać 20 szt./ha, jako niezadowalający (U1) – powinna się mieścić w przedziale 10-20 szt./ha, natomiast poniżej 10 szt./ha jest oceniany jako zły (U2).

Wskaźniki kardynalne pozostały bez zmian w 2017 roku w stosunku do lat 2009-2010.

W 2017 roku zmianie uległa waloryzacja wskaźnika „Martwe drewno (Łączne zasoby)”. W pierwszym cyklu badań ilość martwego drewna określano jako udział w zasobności drzewostanu (FV: >10% miąższości żywego drzewostanu; U1: 3-10% miąższości żywego drzewostanu; U2: <3% miąższości żywego drzewostanu). Aktualnie martwe drewno określa się poprzez podanie ilości m³ na 1 ha (FV: >20m³/ha; U1: 10-20m³/ha; U2: <10m³/ha).

10. Informacja o ewentualnym wykorzystaniu wyników z innych projektów

Nie korzystano z danych z innych projektów.

WYNIKI MONITORINGU W LATACH 2016-2018

1. Sprawozdanie z monitoringu siedliska 9160 Grąd subatlantycki (Stellario-Carpinetum), cała Polska, wprowadzenie

11. Reprezentatywność wyników pod względem lokalizacji, ocena właściwego rozmieszczenia stanowisk

Aby rzetelnie wskazać na reprezentatywność stanowisk łąk subatlantyckich w regionie należy wziąć pod uwagę aktualne rozmieszczenie płatów siedliska, wykazywane np. na mapach będących załącznikiem do planu urządzenia lasu w lasach należących do Skarbu Państwa. Jedynie takie informacje pozwoliłyby określić rzeczywistą powierzchnię i lokalizację siedliska w regionie biogeograficznym. Dane zamieszczane w Planach Zadań Ochronnych dla obszarów Natura 2000 są obciążone znacznym błędem, często nie poparte weryfikacją siedliska w terenie.

Na podstawie przeprowadzonego monitoringu w 2017 roku nie można wyciągnąć wniosków na temat właściwego rozmieszczenia stanowisk.

12. Informacja o liczbie działek prywatnych

Dwa stanowiska – Krzynia (jedna działka) oraz Konradowo (jedna działka) położone są na terenie lasów prywatnych. Wcześniej były wykazywane jako leżące w zasięgu gruntów zarządzanych przez PGL LP.

WYNIKI MONITORINGU W LATACH 2016-2018

2. Sprawozdanie z monitoringu siedliska 9160 w regionie kontynentalnym

2. Sprawozdanie z monitoringu siedliska 9160 w regionie kontynentalnym

II.A. PODSUMOWANIE WYNIKÓW NA POZIOMIE STANOWISKA

Tab. 2 Oceny: stanu ochrony, jego parametrów i wskaźników łącznie na stanowiskach w regionie biogeograficznym kontynentalnym w różnych okresach badawczych dla typu siedliska przyrodniczego Grąd subatlantycki (Stellario-Carpinetum) 9160, monitoring skończony

Nazwa parametru		Nazwa wskaźnika	Lata	Suma monitorowanych stanowisk				Razem
				FV	U1	U2	XX	
Powierzchnia siedliska			2009-2011	62	16	6		84
			2016-2018	61	12	10		83
	Martwe drewno		2009-2011	5	56	23		84
			2016-2018	38	14	31		83
	Wiek drzewostanu		2009-2011	45	36	3		84
			2016-2018	63	16	4		83
	Naturalne odnowienie drzewostanu		2009-2011	49	30	5		84
			2016-2018	59	23	1		83
	<u>Charakterystyczna kombinacja florystyczna</u>		2009-2011	41	36	7		84
			2016-2018	44	25	14		83
	<u>Gatunki dominujące</u>		2009-2011	46	32	6		84
			2016-2018	39	21	23		83
	Ekspansywne gatunki obce w podszycie i runie		2009-2011	53	25	6		84
			2016-2018	29	49	5		83
	Inwazyjne gatunki obce w podszycie i runie		2009-2011	77	6	1		84
			2016-2018	65	10	8		83
	Ekspansywne gatunki rodzime (apofity)		2009-2011	58	19	7		84
			2016-2018	54	15	14		83
	Gatunki obce ekologicznie w drzewostanie		2009-2011	49	26	9		84
			2016-2018	56	13	14		83
	<u>Gatunki obce geograficznie w drzewostanie</u>		2009-2011	14	30	40		84
			2016-2018	27	12	44		83
	<u>Martwe drewno leżące lub stojące >3 m długości i >50 cm grubości</u>		2009-2011	16	16	2	50	84
			2016-2018	6			77	83
	Różnorodność występujących mchów, grzybów, ptaków lub owadów (jeżeli są takie dane lub obserwacje)		2009-2011					
			2016-2018					
	Stan kluczowych dla różnorodności biologicznej gatunków lokalnie typowych dla siedliska		2009-2011	51	28	5		84
			2016-2018					
	Struktura pionowa i przestrzenna drzewostanu		2009-2011					
			2016-2018					

WYNIKI MONITORINGU W LATACH 2016-2018

2. Sprawozdanie z monitoringu siedliska 9160 w regionie kontynentalnym

Nazwa parametru	Nazwa wskaźnika	Lata	Suma monitorowanych stanowisk				Razem
			FV	U1	U2	XX	
		2016-2018	59	17	7		83
	Udział gatunków „wczesnosukcesyjnych” w drzewostanie	2009-2011	70	13	1		84
		2016-2018	63	11	9		83
	Udział graba w drzewostanie	2009-2011	46	25	13		84
		2016-2018	48	23	12		83
	Udział w drzewostanie gatunków liściastych (bez wczesnosukcesyjnych)	2009-2011	69	14	1		84
		2016-2018	58	16	9		83
	Zniszczenia runa i gleby związane z pozyskaniem drewna	2009-2011	66	15	3		84
		2016-2018	64	15	4		83
	Inne zniekształcenia (rozjeżdżenie, wydeptanie, zaśmiecenie)	2009-2011	55	25	4		84
		2016-2018	53	29	1		83
	Mikrosiedliska drzewne	2016-2018	34	24	21	4	83
Specyficzna struktura i funkcje		2009-2011	20	49	15		84
		2016-2018	13	19	51		83
Perspektywy ochrony		2009-2011	47	34	3		84
		2016-2018	39	35	9		83
Ocena ogólna		2009-2011	16	51	16	1	84
		2016-2018	10	22	51		83

Wskaźniki kardynalne podkreślono. Różnice w sumie monitorowanych stanowisk wynikają z usunięcia z monitoringu 1 stanowiska.

Tab. 2A1 Podsumowanie zmian ocen stanu ochrony i parametrów łącznie na tych stanowiskach, na których powtarzano badania w regionie biogeograficznym kontynentalnym w różnych okresach badawczych dla typu siedliska przyrodniczego Grąd subatlantycki (Stellario-Carpinetum) 9160, monitoring skończony

Nazwa parametru	Liczba stanowisk ze zmianą							Suma stanowisk	
	poprawa			pogorszenie			inne zmiany (dotyczy tylko badań)		brak zmian
	o 1 stopień	o 2 stopnie	RAZEM	o 1 stopień	o 2 stopnie	RAZEM			
Powierzchnia siedliska	8	4	12	9	6	15		56	83
Specyficzna struktura i funkcje	6	1	7	39	6	45		31	83
Perspektywy ochrony	11		11	21	2	23		49	83
Ocena ogólna	3	1	4	37	4	41	1	37	83

WYNIKI MONITORINGU W LATACH 2016-2018

2. Sprawozdanie z monitoringu siedliska 9160 w regionie kontynentalnym

Tab. 2A2 Podsumowanie zmian ocen wskaźników łącznie na tych stanowiskach, na których powtarzano badania w regionie biogeograficznym kontynentalnym w różnych okresach badawczych dla typu siedliska przyrodniczego Grąd subatlantycki (Stellario-Carpinetum) 9160, monitoring skończony

Nazwa wskaźnika	Liczba stanowisk ze zmianą							Suma stanowisk	
	poprawa			pogorszenie			inne zmiany (dotyczy tylko badań)		brak zmian
	o 1 stopień	o 2 stopnie	RAZ EM	o 1 stopień	o 2 stopnie	RAZ EM			
Martwe drewno	30	6	36	17		17		30	83
Wiek drzewostanu	24		24	5	1	6		53	83
Naturalne odnowienie drzewostanu	20	2	22	9		9		52	83
<u>Charakterystyczna kombinacja florystyczna</u>	16		16	10	5	15		52	83
<u>Gatunki dominujące</u>	9		9	14	9	23		51	83
<u>Inwazyjne gatunki obce w podszycie i runie</u> <u>(poprzednia nazwa Ekspansywne gatunki obce w podszycie i runie)</u>	10		10	26	3	29		44	83
Ekspansywne gatunki rodzime (apofity)	3		3	8	7	15		65	83
Gatunki obce ekologicznie w drzewostanie	8		8	12	3	15		60	83
<u>Gatunki obce geograficznie w drzewostanie</u>	13	2	15	8	3	11		57	83
<u>Martwe drewno leżące lub stojące >3 m długości i >50 cm grubości</u>	12	6	18	13	1	14		51	83
Struktura pionowa i przestrzenna drzewostanu	14	2	16	7	2	9		58	83
Udział gatunków „wczesnosukcesyjnych” w drzewostanie	7	1	8	12	6	18		57	83
<u>Udział graba w drzewostanie</u>	18		18	10	2	12		53	83
<u>Udział w drzewostanie gatunków liściastych (bez wczesnosukcesyjnych)</u>	2		2	12	4	16		65	83
Zniszczenia runa i gleby związane z pozyskaniem drewna	10		10	10	1	11		62	83
Inne zniekształcenia (rozjeżdżenie, wydeptanie, zaśmiecenie)	13	2	15	15		15		53	83
Stan kluczowych dla różnorodności biologicznej gatunków lokalnie typowych dla siedliska (poprzednia nazwa Różnorodność występujących mchów, grzybów, ptaków lub owadów (jeżeli są takie dane lub obserwacje)	2		2				32	49	83
Podsumowanie	69	15	70	65	20	66		83	83

Wskaźniki kardynalne podkreślono.

WYNIKI MONITORINGU W LATACH 2016-2018

2. Sprawozdanie z monitoringu siedliska 9160 w regionie kontynentalnym

II.A. PODSUMOWANIE WYNIKÓW NA POZIOMIE STANOWISK

II.A.1 WSKAŹNIKI STANU OCHRONY, AKTUALNE ODDZIAŁYWANIA I PRZEWIDYWANE ZAGROŻENIA W REGIONIE BIOGEOGRAFICZNYM KONTYNENTALNYM NA STANOWISKACH

1. Stan i zmiany w czasie poszczególnych wskaźników Struktury i funkcji siedliska na stanowiskach

Podkreślono wskaźniki kardynalne

Wskaźnik Charakterystyczna kombinacja florystyczna

Ogólnie ocena wskaźnika zmieniła się na niekorzyść. W stosunku do pomiarów z poprzedniego cyklu zanotowano następujące zmiany: liczba stanowisk z oceną FV zwiększyła się z 41 (49%) do 44 (53%), z oceną U1 zmalała z 36 (43%) do 25 (30%), z oceną U2 wzrosła z 7 (8%) do 14 (17%). Należy zauważyć, że spośród 14 stanowisk ocenionych na U2 znalazło się 7 stanowisk, które eksperci lokalni proponują do usunięcia ze względu na brak siedliska 9160 w terenie.

Analizując zmiany na stanowiskach można stwierdzić, że na 52 stanowiskach (63%) nie nastąpiły zmiany, poprawę (wyłącznie o 1 stopień) odnotowano na 16 stanowiskach (19%), natomiast pogorszenie łącznie na 15 stanowiskach (18%), w tym o 2 stopnie – na 5 stanowiskach. Są to stanowiska proponowane do usunięcia, na których nie stwierdzono siedliska 9160 (Flisów, Bukowy Las Górki I) oraz stanowiska, na których przeważająca część transektu nie jest siedliskiem 9160 (Łęcze, Grąd w Łazach, Niemica (prawy brzeg doliny)).

Wskaźnik Gatunki dominujące

Nastąpiło wyraźne pogorszenie ocen tego wskaźnika. Stan FV odnotowano na 39 stanowiskach (47%) – o 7 mniej niż poprzednio. Stan U1 otrzymały 21 stanowiska (25%) – o 11 mniej niż poprzednio. Stan U2 wykazano na 23 stanowiskach (28%) – o 17 więcej niż poprzednio. Na taki wynik miało wpływ pogorszenie oceny na 23 stanowiskach, w tym o 1 stopień – na 14 stanowiskach oraz o 2 stopnie – na 9 stanowiskach. Poprawę odnotowano na 9 stanowiskach (tylko o 1 stopień).

Główny wpływ na pogorszenie wskaźnika miały błędnie poprzednio wyprowadzone oceny, w tym 7 stanowisk, które nie są i nie były siedliskiem przyrodniczym 9160.

WYNIKI MONITORINGU W LATACH 2016-2018

2. Sprawozdanie z monitoringu siedliska 9160 w regionie kontynentalnym**Wskaźnik Udział w drzewostanie gatunków liściastych (bez wczesnosukcesyjnych)**

Nastąpiło pogorszenie ocen tego wskaźnika. Stan FV odnotowano na 58 stanowiskach (70%) – o 11 mniej niż poprzednio. Stan U1 otrzymał 16 stanowisk (19%) – o 2 więcej niż poprzednio. Stan U2 wykazano na 9 stanowiskach (11%) – o 8 więcej niż poprzednio. Na taki wynik miało wpływ pogorszenie oceny na 16 stanowiskach, w tym o 2 stopnie – na 4 stanowiskach. Poprawę (tylko o 1 stopień) odnotowano na 2 stanowiskach.

Stanowiska ocenione w 2017 roku na U2 w opinii ekspertów wykonujących monitoring zostały w poprzednim cyklu błędnie ocenione.

Wskaźnik Udział graba w drzewostanie

Ogólna ocena wskaźnika nie uległa zasadniczym zmianom. Aktualnie ocenę FV odnotowano na 48 stanowiskach (58%) – poprzednio na 46 (55%). Ocenę U1 uzyskały 23 stanowiska (28%) – poprzednio 25 (30%). Ocenę U2 wyprowadzono dla 12 stanowisk (14%) – poprzednio dla 13 (15%).

Odnutowano jednak zmiany na poszczególnych stanowiskach – poprawę zaobserwowano na 18 stanowiskach (22%), natomiast pogorszenie – na 12 stanowiskach (14%). Jeżeli chodzi o stanowiska ocenione na U2 – spośród 12 stanowisk tak ocenionych – 5 stanowisk proponuje się do usunięcia ze względu na brak siedliska 9160. Na pozostałych 7 stanowiskach nie odnotowano udziału graba.

Wskaźnik Gatunki obce geograficznie w drzewostanie

Ocena wskaźnika uległa poprawie. Aktualnie ocenę FV odnotowano na 56 stanowiskach (67%) – poprzednio na 49 (58%). Ocenę U1 uzyskało 13 stanowisk (16%) – poprzednio 26 (31%). Ocenę U2 wyprowadzono dla 14 stanowisk (17%) – poprzednio dla 9 (11%).

Na ocenę U2 miała wpływ głównie obecność świerka pospolitego (na 13 stanowiskach) oraz dębu czerwonego, daglezi zielonej, modrzewia europejskiego i jodły pospolitej (na pojedynczych stanowiskach). Te same gatunki miały wpływ na ocenę U1 (Św wystąpił na 11 stanowiskach).

Zmiany na poszczególnych stanowiskach przedstawiają się następująco: poprawę zaobserwowano na 15 stanowiskach (18%) – w tym o 2 stopnie – na 2 stanowiskach, natomiast pogorszenie – na 11 stanowiskach (13%), w tym o 2 stopnie – na 3 stanowiskach.

Należy zaznaczyć, że spośród 14 stanowisk ocenionych na U2, 4 stanowiska proponuje się usunąć, ze względu na brak siedliska 9160.

Wskaźnik Martwe drewno leżące lub stojące > 3 m długości i > 50 cm grubości

W 2017 roku ocenę FV otrzymało 27 stanowisk (33%), ocenę U1 – 12 stanowisk (14%), a U2 – 44 stanowiska (53%). W porównaniu do stanu z poprzednich badań, ocenę podwyższono na 18 stanowiskach a obniżono na 14. Można zaobserwować, że na części stanowisk, na których ocena uległa poprawie, jest to wynikiem obumierania drzewostanu i znacznej ilości martwych drzew wszystkich rozmiarów, w tym także grubych.

WYNIKI MONITORINGU W LATACH 2016-2018

2. Sprawozdanie z monitoringu siedliska 9160 w regionie kontynentalnym

Wskaźnik Martwe drewno

Ocena wskaźnika uległa poprawie. Aktualnie na 38 stanowiskach (46%) wskaźnik oceniono na FV, 14 stanowisk otrzymało ocenę U1 (17%), a 31 – U2 (38%). Należy zaznaczyć, że w okresie między badaniami nastąpiła zmiana sposobu określania wartości wskaźnika, co ma niewątpliwie wpływ na uzyskane wyniki. Zmiany wartości wskaźnika zanotowano w sumie na 53 stanowiskach (64%). Większość zmian (43%) związana jest z poprawą wartości wskaźnika – o 1 stopień na 30 stanowiskach, o 2 stopnie – na 6 stanowiskach. Pogorszenie wartości wskaźnika zanotowano na 17 stanowiskach (21%).

Wskaźnik Gatunki obce ekologicznie w drzewostanie

Ogólna ocena wskaźnika nie uległa zasadniczym zmianom. Aktualnie ocenę FV odnotowano na 54 stanowiskach (65%) – poprzednio na 58 (69%). Ocenę U1 uzyskało 15 stanowisk (18%) – poprzednio 19 (23%). Ocenę U2 wyprowadzono dla 14 stanowisk (17%) – poprzednio dla 7 (8%).

Zmiany na poszczególnych stanowiskach przedstawiają się następująco: poprawę zaobserwowano na 8 stanowiskach (10%), natomiast pogorszenie – na 15 stanowiskach (18%), w tym o 2 stopnie – na 3 stanowiskach.

Należy zaznaczyć, że spośród 14 stanowisk ocenionych na U2, 4 stanowiska proponuje się usunąć, ze względu na brak siedliska 9160. Na pozostałych 10 stanowiskach główną przyczyną oceny U2 jest obecność sosny jako gatunku panującego na przeważającej części transektów.

Wskaźnik Udział gatunków „wczesnosukcesyjnych” w drzewostanie

Ogólna ocena wskaźnika uległa nieznacznemu pogorszeniu. Aktualnie ocenę FV odnotowano na 63 stanowiskach (76%) – poprzednio na 70 (83%). Ocenę U1 uzyskało 11 stanowisk (13%) – poprzednio 13 (15%). Ocenę U2 wyprowadzono dla 9 stanowisk (11%) – poprzednio dla 1 (1%). Zmiany na poszczególnych stanowiskach przedstawiają się następująco: poprawę zaobserwowano na 8 stanowiskach (10%), w tym o 2 stopnie – 1 stanowisko, natomiast pogorszenie – na 18 stanowiskach (22%), w tym o 2 stopnie – na 6 stanowiskach.

Ogólnie można stwierdzić, że obniżenie ocen było spowodowane właściwą interpretacją wartości wskaźnika – w poprzednim cyklu mimo obecności sosny zwyczajnej i brzozy brodawkowatej w ilości powyżej 30% stanowiska oceniano jako FV (teraz jako U2), natomiast obniżenie o 1 stopień wynikał głównie z większego udziału sosny zwyczajnej, brzozy brodawkowatej oraz topoli osiki na 10 stanowiskach, a w 2 przypadkach na całkowitym braku gatunków wczesnosukcesyjnych.

Wskaźnik Wiek drzewostanu

Ocena wskaźnika wyraźnie zmieniła się na korzyść. Aktualnie ocenę FV odnotowano na 63 stanowiskach (76%) – poprzednio na 45 (54%). Ocenę U1 uzyskało 16 stanowisk (19%) – poprzednio 36 (43%). Ocenę U2 wyprowadzono dla 4 stanowisk (5%) – poprzednio dla 3 (3%).

WYNIKI MONITORINGU W LATACH 2016-2018

2. Sprawozdanie z monitoringu siedliska 9160 w regionie kontynentalnym

Zmiany na poszczególnych stanowiskach przedstawiają się następująco: poprawę zaobserwowano na 24 stanowiskach (29%), natomiast pogorszenie – na 6 stanowiskach (7%), w tym o 2 stopnie – na 1 stanowiskach.

Należy zaznaczyć, że spośród 4 stanowisk ocenionych na U2, 2 stanowiska proponuje się usunąć, ze względu na brak siedliska 9160 w terenie. Na tych stanowiskach wiek drzewostanu został błędnie określony w poprzednim cyklu monitoringu.

Wskaźnik Struktura pionowa i przestrzenna drzewostanu

Ocena wskaźnika uległa poprawie. Aktualnie ocenę FV odnotowano na 59 stanowiskach (71%) – poprzednio na 51 (61%). Ocenę U1 uzyskało 17 stanowisk (20%) – poprzednio 28 (33%). Ocenę U2 wyprowadzono dla 7 stanowisk (8%) – poprzednio dla 5 (6%).

Zmiany na poszczególnych stanowiskach przedstawiają się następująco: poprawę zaobserwowano na 16 stanowiskach (19%), w tym o 2 stopnie – na 2 stanowiskach, natomiast pogorszenie – na 9 stanowiskach (11%), w tym o 2 stopnie – na 2 stanowiskach.

Wskaźnik Naturalne odnowienie drzewostanu

Ocena wskaźnika uległa poprawie. Aktualnie ocenę FV odnotowano na 59 stanowiskach (71%) – poprzednio na 49 (58%). Ocenę U1 uzyskało 23 stanowiska (28%) – poprzednio 30 (36%). Ocenę U2 wyprowadzono dla 1 stanowiska (1%) – poprzednio dla 5 (6%).

Zmiany na poszczególnych stanowiskach przedstawiają się następująco: poprawę zaobserwowano na 22 stanowiskach (27%), w tym o 2 stopnie – na 2 stanowiskach, natomiast pogorszenie – na 9 stanowiskach (11%).

Należy zauważyć, że ocenę U2 uzyskało stanowisko Niemica (lewy brzeg doliny), które proponuje się do usunięcia ze względu na brak siedliska przyrodniczego 9160.

Wskaźnik Inwazyjne gatunki obce w podszycie i runie

Poprzednio wskaźnik miał nazwę „Ekspansywne gatunki obce w podszycie i runie”.

Ocena wskaźnika uległa pogorszeniu. Aktualnie ocenę FV odnotowano na 29 stanowiskach (35%) – poprzednio na 53 (63%). Ocenę U1 uzyskało 49 stanowisk (59%) – poprzednio 25 (30%). Ocenę U2 wyprowadzono dla 5 stanowisk (6%) – poprzednio dla 6 (7%).

Zmiany na poszczególnych stanowiskach przedstawiają się następująco: poprawę (tylko o 1 stopień) zaobserwowano na 10 stanowiskach (12%), , natomiast pogorszenie – na 29 stanowiskach (35%), w tym o 2 stopnie – na 3 stanowiskach

Na ocenę U2 główny wpływ miała obecność niecierpka drobnokwiatowego *Impatiens parviflora*, bardzo silnie ekspansywnego.

WYNIKI MONITORINGU W LATACH 2016-2018

2. Sprawozdanie z monitoringu siedliska 9160 w regionie kontynentalnym

Wskaźnik Ekspansywne gatunki rodzime (apofity)

Ocena wskaźnika uległa pogorszeniu. Aktualnie ocenę FV odnotowano na 65 stanowiskach (78%) – poprzednio na 77 (92%). Ocenę U1 uzyskało 10 stanowisk (12%) – poprzednio 6 (7%). Ocenę U2 wyprowadzono dla 8 stanowisk (10%) – poprzednio dla 1 (1%).

Zmiany na poszczególnych stanowiskach przedstawiają się następująco: poprawę zaobserwowano na 3 stanowiskach (4%), natomiast pogorszenie – na 15 stanowiskach (18%), w tym o 2 stopnie – na 7 stanowiskach. Na obniżenie ocen miała głównie wpływ obecność trzcinnika leśnego (rzadziej piaskowego), maliny właściwej oraz jeżyny fałdowanej.

Wskaźnik Stan kluczowych dla różnorodności biologicznej gatunków lokalnie typowych dla siedliska

Poprzednio wskaźnik miał nazwę „Różnorodność występujących mchów, grzybów, ptaków lub owadów (jeżeli są takie dane lub obserwacje”.

Bardzo trudno wyciągnąć wnioski dla ogólnej oceny tego wskaźnika. Aktualnie na 77 stanowiskach (93%) określono stan XX – nieznany, a tylko dla 6 stanowisk (7%) ustalono ocenę na FV. Na tych stanowiskach opisywano duże ilości martwego drewna wielkowymiarowego z widoczną obecnością hub i grzybów oraz występowanie drzew biocenotycznych z widocznymi hubami.

Poprzednio nie wyprowadzono oceny dla 50 stanowisk (60%), na 16 stanowiskach (19%) oceniano stan na FV, na 16 stanowiskach określano na U1 (19%), natomiast na 2 stanowiskach oceniono na U2.

Wskaźnik Zniszczenia runa i gleby związane z pozyskaniem drewna

Ogólna ocena wskaźnika nie uległa zasadniczym zmianom. Aktualnie ocenę FV odnotowano na 64 stanowiskach (77%) – poprzednio na 66 (79%). Ocenę U1 uzyskało 15 stanowisk (18%) – poprzednio również 15 (18%). Ocenę U2 wyprowadzono dla 4 stanowisk (5%) – poprzednio dla 3 (4%).

Zmiany na poszczególnych stanowiskach przedstawiają się następująco: poprawę zaobserwowano na 10 stanowiskach (12%), natomiast pogorszenie – na 11 stanowiskach (13%), w tym o 2 stopnie – na 1 stanowisku.

Wskaźnik Inne zniekształcenia (rozjeżdżenie, wydeptanie, zaśmiecenie)

Ogólna ocena wskaźnika nie uległa zasadniczym zmianom. Aktualnie ocenę FV odnotowano na 53 stanowiskach (64%) – poprzednio na 55 (65%). Ocenę U1 uzyskało 29 stanowisk (35%) – poprzednio 25 (30%). Ocenę U2 wyprowadzono dla 1 stanowiska (1%) – poprzednio dla 4 (5%).

Zmiany na poszczególnych stanowiskach przedstawiają się następująco: poprawę zaobserwowano na 15 stanowiskach (18%), w tym o 2 stopnie – na 2 stanowiskach, natomiast pogorszenie – na 15 stanowiskach (18%).

WYNIKI MONITORINGU W LATACH 2016-2018

2. Sprawozdanie z monitoringu siedliska 9160 w regionie kontynentalnym

Wskaźnik Mikrosiedliska drzewne

Poprzednio tego wskaźnika nie oceniano. Aktualnie ocenę FV odnotowano na 34 stanowiskach (41%). Ocenę U1 uzyskało 24 stanowiska (29%). Ocenę U2 wyprowadzono dla 21 stanowisk (25%), natomiast stan nieznany (XX) wykazano na 4 stanowiskach (5%).

2. Stan i zmiany w czasie poszczególnych aktualnych oddziaływań dla siedliska na stanowiskach

Na 9 stanowiskach spośród 83 stanowisk nie odnotowano żadnego zagrożenia. Są to stanowiska: Borzęcino II, Dąbrowa, Drawno w Puszczy Drawskiej, Jar rzeki Raduni 2, Korytnica – Stary Młyn w Puszczy Drawskiej, Lipowy Grąd nad Płociczną w Puszczy Drawskiej, Łagiewniki Park, Słopica w Puszczy Drawskiej, Trzebieszki 1.

Na pozostałych 74 stanowiskach występuje 139 różnych oddziaływań, które ogólnie można powiązać do 11 typów. W porównaniu do monitoringu przeprowadzonego w latach 2009-2010 dodatkowo odnotowano oddziaływania zaliczone do typu L (zjawiska geologiczne, katastrofy naturalne), M (zmiana klimatu) i H (zanieczyszczenia), natomiast nie wykazano oddziaływania w typie J (modyfikacje systemu naturalnego).

Najczęstszym oddziaływaniem w 2017 roku było leśnictwo (B), które wystąpiło łącznie na 53 stanowiskach. Spośród leśnictwa najwięcej oddziaływań było związanych z usuwaniem martwych i umierających drzew (B02.04), które wystąpiło na 34 stanowiskach. Kolejnym oddziaływaniem było oddziaływanie zaliczone do typu „Inne problematyczne zaborcze gatunki i geny” (I), które wystąpiło na 27 stanowiskach, zwłaszcza jako „nierodzone gatunki zaborcze” – 25 stanowisk.

Stanowisko	Rodzaj oddziaływania	2009-2010	2017
Asmus	B leśnictwo	1	
	B02.04 usuwanie martwych i umierających drzew	1	1
Bagicz 1	B leśnictwo	1	
	B02.04 usuwanie martwych i umierających drzew	1	
	E03.01 pozbywanie się odpadów z gospodarstw domowych / obiektów rekreacyjnych		1
	I01 nierodzone gatunki zaborcze	1	
Bagicz 2	B leśnictwo	1	
	B01.02 sztuczne plantacje na terenach otwartych (drzewa nierodzone)	1	
	B02.04 usuwanie martwych i umierających drzew	1	1
Barkowo	B leśnictwo	1	
	B02.01.01 odnawianie lasu po wycince (drzewa rodzime)		1
	B02.02 wycinka lasu		1

WYNIKI MONITORINGU W LATACH 2016-2018

2. Sprawozdanie z monitoringu siedliska 9160 w regionie kontynentalnym

Stanowisko	Rodzaj oddziaływania	2009-2010	2017
	B02.04 usuwanie martwych i umierających drzew	1	1
	I01 nierodzące gatunki zaborcze		1
Borkowo	B02.04 usuwanie martwych i umierających drzew		1
Borzęcino	E03.01 pozbywanie się odpadów z gospodarstw domowych / obiektów rekreacyjnych	1	1
Borzęcino II	X Brak zagrożeń i nacisków		1
Broczyna	B02.02 wycinka lasu	1	1
	B02.04 usuwanie martwych i umierających drzew		1
	F03.01.01 szkody spowodowane przez zwierzynę łowną (nadmierna gęstość populacji)		1
Bukowy Las Górki I	B leśnictwo	1	
	B02.04 usuwanie martwych i umierających drzew	1	1
	E03.01 pozbywanie się odpadów z gospodarstw domowych / obiektów rekreacyjnych	1	
Bukowy Las Górki II	B leśnictwo	1	
	B02.04 usuwanie martwych i umierających drzew	1	1
Bukowy Las Górki III	B leśnictwo	1	
	B02 gospodarka leśna i plantacyjna i użytkowanie lasów i plantacji		1
	B02.04 usuwanie martwych i umierających drzew	1	1
Dąbrowa	B02.04 usuwanie martwych i umierających drzew	1	
	X Brak zagrożeń i nacisków		1
Dolina Reknicy 1	E03.01 pozbywanie się odpadów z gospodarstw domowych / obiektów rekreacyjnych	1	1
Dolina Reknicy 2	E03.01 pozbywanie się odpadów z gospodarstw domowych / obiektów rekreacyjnych		1
	E03.04 Inne odpady	1	
	F02.03 Wędkarstwo	1	
	I01 nierodzące gatunki zaborcze		1
	L05 zapadnięcie się terenu, osuwisko		1
Dolina Reknicy 3	F02.03 Wędkarstwo	1	
	I01 nierodzące gatunki zaborcze		1

WYNIKI MONITORINGU W LATACH 2016-2018

2. Sprawozdanie z monitoringu siedliska 9160 w regionie kontynentalnym

Stanowisko	Rodzaj oddziaływania	2009-2010	2017
Dolina Reknicy 4	E03.01 pozbywanie się odpadów z gospodarstw domowych / obiektów rekreacyjnych		1
	E03.04 Inne odpady	1	
	I01 nierodzące gatunki zaborcze		1
	L05 zapadnięcie się terenu, osuwisko		1
Drawno w Puszczy Drawskiej	B leśnictwo	1	
	B02.04 usuwanie martwych i umierających drzew	1	
	X Brak zagrożeń i nacisków		1
Dunowo	B02.01 odnawianie lasu po wycince (nasadzenia)	1	
	B02.05 nieintensywna produkcja drewna (pozostawienie martwych / starych drzew)		1
	D01 drogi, ścieżki i drogi kolejowe		1
	F03.01.01 szkody spowodowane przez zwierzynę łowną (nadmierna gęstość populacji)		1
	K01.01 Erozja		1
Flisów	B02.04 usuwanie martwych i umierających drzew		1
	E03.01 pozbywanie się odpadów z gospodarstw domowych / obiektów rekreacyjnych	1	
	J02.03 Regulowanie (prostowanie) koryt rzecznych i zmiana przebiegu koryt rzecznych	1	
Gałąźnia Mała	B02 gospodarka leśna i plantacyjna i użytkowanie lasów i plantacji		1
	B02.05 nieintensywna produkcja drewna (pozostawienie martwych / starych drzew)		1
	F03.01.01 szkody spowodowane przez zwierzynę łowną (nadmierna gęstość populacji)		1
	K04.05 szkody wyrządzane przez roślinożerców (w tym przez zwierzynę łowną)	1	
Grabowy Jar w Drawieńskim Parku Narodowym	I01 nierodzące gatunki zaborcze	1	1
Grąd w Iwęcińskim Lesie	B leśnictwo	1	
	B02 gospodarka leśna i plantacyjna i użytkowanie lasów i plantacji		1
	B02.04 usuwanie martwych i umierających drzew	1	1
	K04.05 szkody wyrządzane przez roślinożerców (w tym przez zwierzynę łowną)		1

WYNIKI MONITORINGU W LATACH 2016-2018

2. Sprawozdanie z monitoringu siedliska 9160 w regionie kontynentalnym

Stanowisko	Rodzaj oddziaływania	2009-2010	2017
Grąd w Łazach	B02.05 nieintensywna produkcja drewna (pozostawienie martwych / starych drzew)		1
Gryfice - Pod Nadleśnictwem	B leśnictwo	1	
	B02.02 wycinka lasu		1
	B02.04 usuwanie martwych i umierających drzew	1	1
	I01 nierodzące gatunki zaborcze		1
Grzmiąca	B02.04 usuwanie martwych i umierających drzew		1
Jar Rzeki Raduni 1	D01.02 drogi, autostrady		1
	E03.01 pozbywanie się odpadów z gospodarstw domowych / obiektów rekreacyjnych		1
	E03.04 Inne odpady	1	
	K01.01 Erozja		1
Jar Rzeki Raduni 2	G01 Sporty i różne formy czynnego wypoczynku rekreacji, uprawiane w plenerze	1	
	X Brak zagrożeń i nacisków		1
Jar Rzeki Raduni 3	D01 drogi, ścieżki i drogi kolejowe		1
	E03.01 pozbywanie się odpadów z gospodarstw domowych / obiektów rekreacyjnych		1
	G01 Sporty i różne formy czynnego wypoczynku rekreacji, uprawiane w plenerze	1	
	I01 nierodzące gatunki zaborcze		1
Jar Rzeki Raduni 4	G01 Sporty i różne formy czynnego wypoczynku rekreacji, uprawiane w plenerze	1	
	I01 nierodzące gatunki zaborcze		1
	I02 problematyczne gatunki rodzime		1
Jezioro Studzieniczno	B leśnictwo	1	
	B02.05 nieintensywna produkcja drewna (pozostawienie martwych / starych drzew)		1
	G01.08 inne rodzaje sportu i aktywnego wypoczynku		1
Kadyny	B leśnictwo	1	
	B02.01.01 odnawianie lasu po wycince (drzewa rodzime)		1
	I01 nierodzące gatunki zaborcze		1
Kamienica	B leśnictwo	1	

WYNIKI MONITORINGU W LATACH 2016-2018

2. Sprawozdanie z monitoringu siedliska 9160 w regionie kontynentalnym

Stanowisko	Rodzaj oddziaływania	2009-2010	2017
	B02.04 usuwanie martwych i umierających drzew	1	1
	D01.02 drogi, autostrady	1	1
	E03.04 Inne odpady	1	
	I01 nierodzące gatunki zaborcze		1
Kamionek Wielki	B leśnictwo	1	
	B02.01.01 odnawianie lasu po wycince (drzewa rodzime)		1
	I01 nierodzące gatunki zaborcze		1
Kanie	B02.01.01 odnawianie lasu po wycince (drzewa rodzime)		1
	B02.02 wycinka lasu		1
	B02.05 nieintensywna produkcja drewna (pozostawienie martwych / starych drzew)		1
	K04.05 szkody wyrządzane przez roślinożerców (w tym przez zwierzynę łowną)		1
Kłanino	B02.01 odnawianie lasu po wycince (nasadzenia)	1	
	B02.04 usuwanie martwych i umierających drzew		1
Konradowo	B02.02 wycinka lasu	1	
	B02.05 nieintensywna produkcja drewna (pozostawienie martwych / starych drzew)		1
Korytnica - Sówka w Puszczy Drawskiej	B leśnictwo	1	
	B02.01 odnawianie lasu po wycince (nasadzenia)	1	1
Korytnica - Stary Młyn w Puszczy Drawskiej	K01.05 Salinizacja	1	
	X Brak zagrożeń i nacisków		1
Kozy	B leśnictwo	1	
	B02 gospodarka leśna i plantacyjna i użytkowanie lasów i plantacji		1
	B02.04 usuwanie martwych i umierających drzew		1
Krąg	B02.04 usuwanie martwych i umierających drzew	1	1
	E03.01 pozbywanie się odpadów z gospodarstw domowych / obiektów rekreacyjnych	1	
Krzynia	B02.04 usuwanie martwych i umierających drzew	1	
	B02.05 nieintensywna produkcja drewna (pozostawienie martwych / starych drzew)		1

WYNIKI MONITORINGU W LATACH 2016-2018

2. Sprawozdanie z monitoringu siedliska 9160 w regionie kontynentalnym

Stanowisko	Rodzaj oddziaływania	2009-2010	2017
	B07 Inne rodzaje praktyk leśnych, nie wymienione powyżej		1
	E03.01 pozbywanie się odpadów z gospodarstw domowych / obiektów rekreacyjnych		1
Kulawa	B02.04 usuwanie martwych i umierających drzew	1	1
	I01 nierodzące gatunki zaborcze		1
	I02 problematyczne gatunki rodzime		1
Kusice (prawy brzeg doliny)	B leśnictwo	1	
	B02 gospodarka leśna i plantacyjna i użytkowanie lasów i plantacji		1
	B02.04 usuwanie martwych i umierających drzew	1	
	E03.01 pozbywanie się odpadów z gospodarstw domowych / obiektów rekreacyjnych		1
Kusice leśniczówka	B02.04 usuwanie martwych i umierających drzew	1	
	B07 Inne rodzaje praktyk leśnych, nie wymienione powyżej		1
Laska	B leśnictwo	1	
	B02.04 usuwanie martwych i umierających drzew		1
Lipowy Grąd nad Płociczną w Puszczy Drawskiej	X Brak zagrożeń i nacisków		1
Łagiewniki Park	X Brak zagrożeń i nacisków		1
Łagiewniki Struga	B leśnictwo	1	
	B02.01.01 odnawianie lasu po wycince (drzewa rodzime)		1
	B02.02 wycinka lasu		1
	I01 nierodzące gatunki zaborcze	1	1
Łęcze	B02.01.01 odnawianie lasu po wycince (drzewa rodzime)		1
	B02.02 wycinka lasu		1
	B02.04 usuwanie martwych i umierających drzew	1	1
	I01 nierodzące gatunki zaborcze		1
Łozy	B leśnictwo	1	
	B02.04 usuwanie martwych i umierających drzew	1	1

WYNIKI MONITORINGU W LATACH 2016-2018

2. Sprawozdanie z monitoringu siedliska 9160 w regionie kontynentalnym

Stanowisko	Rodzaj oddziaływania	2009-2010	2017
Łupawa 1	B02 gospodarka leśna i plantacyjna i użytkowanie lasów i plantacji		1
	B02.02 wycinka lasu	1	
	B02.04 usuwanie martwych i umierających drzew	1	
	B02.05 nieintensywna produkcja drewna (pozostawienie martwych / starych drzew)		1
Łupawa 2	B leśnictwo	1	
	B02.02 wycinka lasu		1
	B02.04 usuwanie martwych i umierających drzew		1
Megaloty	B02.04 usuwanie martwych i umierających drzew	1	1
	G01.02 turystyka piesza, jazda konna i jazda na pojazdach niezmotoryzowanych	1	1
	G05.01 Wydeptywanie, nadmierne użytkowanie		1
	L10 inne naturalne katastrofy		1
	M01.04 zmiany pH		1
Niemica (lewy brzeg doliny)	B leśnictwo	1	
	B02.04 usuwanie martwych i umierających drzew	1	
	B02.05 nieintensywna produkcja drewna (pozostawienie martwych / starych drzew)		1
Niemica (prawy brzeg doliny)	B leśnictwo	1	
	B02 gospodarka leśna i plantacyjna i użytkowanie lasów i plantacji		1
	B02.04 usuwanie martwych i umierających drzew	1	
	B02.05 nieintensywna produkcja drewna (pozostawienie martwych / starych drzew)		1
Osetno	B02 gospodarka leśna i plantacyjna i użytkowanie lasów i plantacji		1
	B02.04 usuwanie martwych i umierających drzew		1
	K01.01 Erozja	1	
	K02 Ewolucja biocenotyczna, sukcesja		1
	K04.05 szkody wyrządzane przez roślinożerców (w tym przez zwierzynę łowną)		1
Ostre Bardo	B02.04 usuwanie martwych i umierających drzew	1	1
Pelnik	B02.04 usuwanie martwych i umierających drzew	1	1

WYNIKI MONITORINGU W LATACH 2016-2018

2. Sprawozdanie z monitoringu siedliska 9160 w regionie kontynentalnym

Stanowisko	Rodzaj oddziaływania	2009-2010	2017
Pężino	A08 Nawożenie /nawozy sztuczne/		1
	B leśnictwo	1	
	B02.04 usuwanie martwych i umierających drzew	1	
	I01 nierodzące gatunki zaborcze	1	1
	K02.03 eutrofizacja (naturalna)	1	
Pityny	B leśnictwo	1	
	B02.04 usuwanie martwych i umierających drzew		1
Płoty - nad Rekową	B leśnictwo	1	
	B02.04 usuwanie martwych i umierających drzew	1	
	D01.02 drogi, autostrady		1
	H05 Zanieczyszczenie gleby i odpady stałe (z wyłączeniem zrzutów)		1
	I01 nierodzące gatunki zaborcze	1	1
Podczele 1	D01.01 ścieżki, szlaki piesze, szlaki rowerowe		1
	G01.02 turystyka piesza, jazda konna i jazda na pojazdach niezmotoryzowanych	1	
Podczele 2	B leśnictwo	1	
	B02.04 usuwanie martwych i umierających drzew	1	1
Przybyłowo	B leśnictwo	1	
	B02.04 usuwanie martwych i umierających drzew	1	
	I01 nierodzące gatunki zaborcze		1
Pustowo	B02.04 usuwanie martwych i umierających drzew	1	1
Rzeczyca Wielka	B leśnictwo	1	
Sińce	A08 Nawożenie /nawozy sztuczne/	1	
	E03.01 pozbywanie się odpadów z gospodarstw domowych / obiektów rekreacyjnych		1
Słopica w Puszczy Drawskiej	B leśnictwo	1	
	X Brak zagrożeń i nacisków		1
Stary Młyn	B02.04 usuwanie martwych i umierających drzew		1

WYNIKI MONITORINGU W LATACH 2016-2018

2. Sprawozdanie z monitoringu siedliska 9160 w regionie kontynentalnym

Stanowisko	Rodzaj oddziaływania	2009-2010	2017
Szpegawsk 1	B leśnictwo	1	
	B02.01.01 odnawianie lasu po wycince (drzewa rodzime)		1
	B02.04 usuwanie martwych i umierających drzew	1	1
	I01 nierodzące gatunki zaborcze		1
Szpegawsk 2	B leśnictwo	1	
	B02.01.01 odnawianie lasu po wycince (drzewa rodzime)		1
	B02.04 usuwanie martwych i umierających drzew	1	1
	F02.03 Wędkarstwo	1	
Szpegawsk 3	B leśnictwo	1	
	B02.01.01 odnawianie lasu po wycince (drzewa rodzime)		1
	G01.02 turystyka piesza, jazda konna i jazda na pojazdach niezmotoryzowanych		1
Szpegawsk 4	B leśnictwo	1	
	B02.04 usuwanie martwych i umierających drzew	1	1
	F02.03 Wędkarstwo	1	
	I01 nierodzące gatunki zaborcze		1
Trzebieszki 1	B leśnictwo	1	
	X Brak zagrożeń i nacisków		1
Trzebieszki 2	B leśnictwo	1	
	I01 nierodzące gatunki zaborcze		1
	K04.01 konkurencja	1	
Trzebieszki 3	D01.02 drogi, autostrady	1	
	I01 nierodzące gatunki zaborcze		1
	K04.01 konkurencja	1	
Trzebieszki 4	I01 nierodzące gatunki zaborcze		1
	K04.01 konkurencja	1	
Ulikowo - Grodzisko	B leśnictwo	1	

WYNIKI MONITORINGU W LATACH 2016-2018

2. Sprawozdanie z monitoringu siedliska 9160 w regionie kontynentalnym

Stanowisko	Rodzaj oddziaływania	2009-2010	2017
	B02.04 usuwanie martwych i umierających drzew	1	
	I01 nierodzące gatunki zaborcze		1
Ulikowo - W Zakolu	B leśnictwo	1	
	B02.02 wycinka lasu		1
	I01 nierodzące gatunki zaborcze	1	1
Ulikowo - Zbocze	B02.04 usuwanie martwych i umierających drzew	1	1
	I01 nierodzące gatunki zaborcze	1	1
Wilczkowskie Dęby	D01.01 ścieżki, szlaki piesze, szlaki rowerowe	1	1
Żelki	B leśnictwo	1	
	B02.05 nieintensywna produkcja drewna (pozostawienie martwych / starych drzew)		1
Żerzyno	A08 Nawożenie /nawozy sztuczne/		1
	E03.01 pozbywanie się odpadów z gospodarstw domowych / obiektów rekreacyjnych	1	1
Żydowo	B02.04 usuwanie martwych i umierających drzew		1
	K01.01 Erozja		1
Ogółem		119	148

3. Stan i zmiany w czasie w zakresie i intensywności poszczególnych przewidywanych zagrożeń dla siedliska na stanowiskach

Podsumowanie powstało na podstawie analizy tabeli 5 (Przewidywane zagrożenia – dane ogólne) oraz wpisanych słownie zagrożeniach w poszczególnych cyklach monitoringu.

Na 83 stanowiska badane w 2017 roku zagrożenia odnotowano na 67 stanowiskach. Na 45 stanowiskach stwierdzono tylko 1 zagrożenie, na 18 stanowiskach 2 zagrożenia, na 14 stanowiskach 3 zagrożenia, na 5 stanowiskach 4 zagrożenia oraz na 1 stanowisku 5 zagrożeń. Poprzednio zagrożenia wykazywano na 61 stanowiskach z 84 stanowisk podlegającym monitoringowi. Porównując dane za lata 2009-2010 oraz 2017 można stwierdzić, że na 27 stanowiskach w obu cyklach nie wykazano zagrożeń. Na 22 powierzchniach z przypisanymi w poprzednim cyklu zagrożeniami nie stwierdzono w 2017 roku zagrożeń. Opisano nowe zagrożenia na 11 stanowiskach (w poprzednim cyklu bez stwierdzonych zagrożeń).

WYNIKI MONITORINGU W LATACH 2016-2018

2. Sprawozdanie z monitoringu siedliska 9160 w regionie kontynentalnym

Najczęściej w 2017 roku wymieniano zagrożenie oznaczone kodem „I”, czyli „Inne problematyczne zaborcze gatunki i geny”, związane głównie z występowaniem niecierpka drobnokwiatowego *Impatiens partiflora*. To zagrożenie odnotowano na 25 stanowiskach, w tym na 15 stanowiskach jako jedyne. Kolejnym często wymienianym zagrożeniem było „Leśnictwo” (kod typu „B”), szczególnie „usuwanie martwych i umierających drzew”. Zagrożenie to odnotowano na 34 stanowiskach – jako jedyne na 12 stanowiskach.

Jeżeli poddamy analizie tabelę 5, gdzie są wykazane oddziaływania o wpływie ujemnym, to można zauważyć, że większą uwagę eksperci przywiązywali do oddziaływania związanego z leśnictwem (typ „B”). W 2017 roku wykazano ten typ oddziaływania na 53 stanowiskach, natomiast w latach 2009-2010 – na 65 stanowiskach. Jeżeli porównamy intensywność oddziaływania leśnictwa, to możemy stwierdzić, że oddziaływanie silne A wzrosło z 9% na 13%, oddziaływanie średnie B spadło z 72% na 55%, natomiast oddziaływanie słabe C wzrosło z 19% na 32%.

II.A.2. STAN OCHRONY I JEGO PARAMETRY W REGIONIE BIOGEOGRAFICZNYM KONTYNENTALNYM - NA STANOWISKACH**1. Stan i zmiany w czasie parametru Powierzchnia siedliska na stanowiskach**

Ocena parametru „Powierzchnia siedliska” uległa nieznacznemu pogorszeniu. Aktualnie ocenę FV odnotowano na 61 stanowiskach (73%) – poprzednio na 62 (74%).

Ocenę U1 uzyskało 12 stanowisk (15%) – poprzednio 16 (19%). Ocenę U2 wyprowadzono dla 10 stanowisk (12%) – poprzednio dla 6 (7%).

W tym miejscu należy zaznaczyć, że spośród 10 stanowisk z oceną U2 7 stanowisk (Asmus, Podczele 2, Kusice – prawy brzeg doliny, Niemica – lewy brzeg doliny, Bukowy Las Górki I, Borkowo, Flisów) proponuje się do usunięcia, ze względu na błędne wykazywanie siedliska przyrodniczego 9160 w poprzednim okresie badawczym. Gdyby usunąć z analizy te stanowiska, wówczas ogólna ocena parametru „powierzchnia siedliska” wyglądałaby inaczej. Kolejne 3 stanowiska ocenione na U2 to: Łupawa 2 – ze względu na mały, wąski pas płatu, na który może silnie oddziaływać sąsiednie drzewostany nie będące siedliskiem przyrodniczym 9160; Grąd w Łazach – sukcesja zmierzająca w kierunku siedliska kwaśnej buczyny; Niemica (prawy brzeg doliny) – potencjalny grąd, aktualnie na leśnym zbiorowisku zastępczym. Zmiany zanotowano na 27 stanowiskach – poprawę wykazano na 12 stanowiskach (w tym o 2 stopnie – 4 stanowiska), pogorszenie zaś na 15 stanowiskach (w tym o 2 stopnie – 6 stanowisk).

2. Stan i zmiany w czasie parametru Struktura i funkcje siedliska na stanowiskach

Ocena parametru „Struktura i funkcja” uległa znacznemu pogorszeniu. Aktualnie ocenę FV odnotowano na 13 stanowiskach (16%) – poprzednio na 20 (24%). Ocenę U1 uzyskało 19 stanowisk (23%) – poprzednio 49 (58%). Ocenę U2 wyprowadzono dla 51 stanowisk (61%) – poprzednio dla 15 (18%).

Zmiany odnotowano na 52 stanowiskach (63% wszystkich analizowanych w 2017 roku). Poprawę uzyskało 7 stanowisk (w tym 1 o 2 stopnie), natomiast pogorszenie – 45 stanowisk (w tym 6 – o 2 stopnie).

WYNIKI MONITORINGU W LATACH 2016-2018

2. Sprawozdanie z monitoringu siedliska 9160 w regionie kontynentalnym

Ocena parametru jest pochodną oceny poszczególnych wskaźników, przede wszystkim kardynalnych, których obniżenie oceny skutkuje obniżeniem oceny całego parametru. W tym miejscu należy zaznaczyć, że w poprzednim cyklu błędnie wyprowadzono ocenę parametru „struktura i funkcja” na 29 stanowiskach, ponieważ co najmniej jeden wskaźnik kardynalny na tych stanowiskach oceniono na U2, natomiast ocena parametru była inna niż U2. Szczególnie można to zauważyć biorąc pod uwagę wskaźnik kardynalny „martwe drewno leżące lub stojące >3 m długości i >50 cm grubości”, który oceniono na 28 stanowiskach na U2, a ocena ogólna dla parametru była wyprowadzona jako FV (7 stanowisk) lub U1 (21 stanowisk).

Na tej podstawie można stwierdzić, że gdyby poprawnie wyprowadzono ocenę dla parametru „struktura i funkcja” biorąc pod uwagę wskaźniki kardynalne ocenione na U2 wówczas łącznie ocenę złą uzyskałyby 44 stanowiska monitorowane w latach 2009-2010.

Biorąc pod uwagę wyniki przeprowadzonego monitoringu w 2017 roku na 51 stanowiskach z oceną niewłaściwą (U2), można stwierdzić, że na 27 stanowiskach oceniono więcej niż jeden wskaźnik kardynalny na U2.

Decydujący wpływ na ocenę negatywną miały następujące wskaźniki kardynalne:

- martwe drewno leżące lub stojące >3 m długości i >50 cm grubości – 44 stanowiska;
- gatunki dominujące – 23 stanowiska;
- charakterystyczna kombinacja florystyczna – 14 stanowisk;
- gatunki obce geograficznie w drzewostanie – 14 stanowisk;
- udział graba – 12 stanowisk,
- udział w drzewostanie gatunków liściastych (bez wczesnosukcesyjnych) – 9 stanowisk.

3. Stan i zmiany w czasie parametru Perspektywy ochrony na stanowiskach

Ocena parametru „perspektywa ochrony na stanowiskach” uległa znacznemu pogorszeniu. Aktualnie ocenę FV odnotowano na 39 stanowiskach (47%) – poprzednio na 47 (56%). Ocenę U1 uzyskało 35 stanowisk (42%) – poprzednio 34 (40%). Ocenę U2 wyprowadzono dla 9 stanowisk (11%) – poprzednio dla 3 (4%).

Zmiany odnotowano na 34 stanowiskach (41% wszystkich analizowanych w 2017 roku). Poprawę uzyskało 11 stanowisk, natomiast pogorszenie – 23 stanowiska (w tym 2 – o 2 stopnie).

Należy zaznaczyć, że spośród 9 stanowisk ze złą oceną (U2) 7 stanowisk wnioskuje się do usunięcia z powodu braku siedliska przyrodniczego 9160 (również w przeszłości).

WYNIKI MONITORINGU W LATACH 2016-2018

2. Sprawozdanie z monitoringu siedliska 9160 w regionie kontynentalnym

---

4. Stan ochrony siedliska i jego zmiany w czasie na stanowiskach

Ocena ogólna stanowisk uległa znacznemu pogorszeniu. Aktualnie ocenę FV odnotowano na 10 stanowiskach (12%) – poprzednio na 16 (19%). Ocenę U1 uzyskały 22 stanowiska (27%) – poprzednio 51 (62%). Ocenę U2 wyprowadzono dla 51 stanowisk (61%) – poprzednio dla 16 (19%).

Ponieważ „Ocena ogólna” jest pochodną ocen poszczególnych parametrów, a szczególnie parametru „struktura i funkcja”, to stanowiska, które uzyskały złą ocenę tego parametru nie mogły uzyskać lepszej oceny ogólnej.

Należy podkreślić, że gdyby ocena parametru „struktura i funkcja” w poprzednich latach była prawidłowo wyprowadzona, to ocena ogólna w latach 2009-2010 również byłaby znacznie gorsza. Prawdopodobnie wówczas także 44 stanowiska powinny być ocenione jako U2.

WYNIKI MONITORINGU W LATACH 2016-2018

2. Sprawozdanie z monitoringu siedliska 9160 w regionie kontynentalnym

II.B. POZOSTAŁE TABELLE NA POZIOMIE STANOWISKA

Tab. 3 Oceny: stanu ochrony i jego parametrów na poszczególnych stanowiskach w regionie biogeograficznym kontynentalnym dla siedliska Grąd subatlantycki (Stellario-Carpinetum) 9160, monitoring skończony (P1 – Powierzchnia, P2 – Specyficzna struktura i funkcje, P3 – Perspektywy ochrony, P4 – Stan ochrony (ocena ogólna))

Lp.	Kod obszaru Natura 2000	Nazwa obszaru Natura 2000	Województwo kraina geograficzna	Id stanowiska	Nazwa stanowiska	Lata	P1	P2	P3	P4
1.	PLH220008	Dolina Reknicy	pomorskie Pojezierze Kaszubskie	2128	Dolina Reknicy 1	2009-2011 2016-2018	FV FV	FV U1	FV FV	FV U1
2.	PLH220008	Dolina Reknicy	pomorskie Pojezierze Kaszubskie	2129	Dolina Reknicy 2	2009-2011 2016-2018	FV FV	FV U1	FV FV	FV U1
3.	PLH220008	Dolina Reknicy	pomorskie Pojezierze Kaszubskie	2130	Dolina Reknicy 3	2009-2011 2016-2018	FV FV	FV U2	FV FV	FV U2
4.	PLH220008	Dolina Reknicy	pomorskie Pojezierze Kaszubskie	2131	Dolina Reknicy 4	2009-2011 2016-2018	FV FV	FV U1	U1 FV	U1 U1
5.	PLH220011	Jar Rzeki Raduni	pomorskie Pojezierze Kaszubskie	2124	Jar Rzeki Raduni 1	2009-2011 2016-2018	FV FV	FV U1	FV FV	FV U1
6.	PLH220011	Jar Rzeki Raduni	pomorskie Pojezierze Kaszubskie	2125	Jar Rzeki Raduni 2	2009-2011 2016-2018	FV FV	FV U1	FV FV	FV U1
7.	PLH220011	Jar Rzeki Raduni	pomorskie Pojezierze Kaszubskie	2126	Jar Rzeki Raduni 3	2009-2011 2016-2018	FV FV	FV U1	U1 FV	U1 U1
8.	PLH220011	Jar Rzeki Raduni	pomorskie Pojezierze Kaszubskie	2127	Jar Rzeki Raduni 4	2009-2011 2016-2018	FV FV	FV U1	FV FV	FV U1
9.	PLH220026	Sandr Brdy	pomorskie Równina Charzykowska	3252	Kulawa	2009-2011 2016-2018	U2 FV	U1 U2	FV U1	U1 U2
10.	PLH220036	Dolina Łupawy	pomorskie Pojezierze Kaszubskie	2078	Kozy	2009-2011 2016-2018	FV U1	U1 U2	U1 U1	U1 U2
11.	PLH220036	Dolina Łupawy	pomorskie Wysoczyzna Polanowska	2082	Flisów	2009-2011 2016-2018	U1 U2	U1 U2	FV U2	U1 U2

WYNIKI MONITORINGU W LATACH 2016-2018

2. Sprawozdanie z monitoringu siedliska 9160 w regionie kontynentalnym

Lp.	Kod obszaru Natura 2000	Nazwa obszaru Natura 2000	Województwo kraina geograficzna	Id stanowiska	Nazwa stanowiska	Lata	P1	P2	P3	P4
12.	PLH220036	Dolina Łupawy	pomorskie Wysoczyzna Polanowska	2101	Łupawa 1	2009-2011	U2	U1	U1	U2
						2016-2018	FV	U2	FV	U2
13.	PLH220036	Dolina Łupawy	pomorskie Wysoczyzna Polanowska	2104	Łupawa 2	2009-2011	FV	U1	U1	U1
						2016-2018	U2	U2	U2	U2
14.	PLH220038	Dolina Wieprzy i Studnicy	pomorskie Pojezierze Bytowskie	1805	Jezioro Studzieniczno	2009-2011	FV	U1	FV	U1
						2016-2018	FV	U1	U1	U1
15.	PLH220038	Dolina Wieprzy i Studnicy	pomorskie Wysoczyzna Polanowska	1808	Pustowo	2009-2011	FV	U2	FV	U1
						2016-2018	FV	U2	FV	U2
16.	PLH220038	Dolina Wieprzy i Studnicy	pomorskie Pojezierze Bytowskie	1821	Stary Młyn	2009-2011	FV	U1	FV	U1
						2016-2018	FV	U2	FV	U2
17.	PLH220038	Dolina Wieprzy i Studnicy	pomorskie Wysoczyzna Polanowska	1822	Broczyna	2009-2011	U1	U1	U1	U1
						2016-2018	U1	U2	U1	U2
18.	PLH220052	Dolina Słupi	pomorskie Równina Sławieńska	2043	Żelki	2009-2011	U1	U2	U1	U2
						2016-2018	U1	U2	FV	U2
19.	PLH220052	Dolina Słupi	pomorskie Wysoczyzna Polanowska	2070	Krzynia	2009-2011	FV	FV	FV	FV
						2016-2018	FV	FV	FV	FV
20.	PLH220052	Dolina Słupi	pomorskie Wysoczyzna Polanowska	2073	Konradowo	2009-2011	FV	FV	FV	FV
						2016-2018	FV	FV	FV	FV
21.	PLH220052	Dolina Słupi	pomorskie Wysoczyzna Polanowska	2074	Gałąźnia Mała	2009-2011	FV	FV	FV	FV
						2016-2018	FV	FV	FV	FV

WYNIKI MONITORINGU W LATACH 2016-2018

2. Sprawozdanie z monitoringu siedliska 9160 w regionie kontynentalnym

Lp.	Kod obszaru Natura 2000	Nazwa obszaru Natura 2000	Województwo kraina geograficzna	Id stanowiska	Nazwa stanowiska	Lata	P1	P2	P3	P4
22.	PLH220067	Grądy nad Jeziorami Zduńskim i Szpęgawskim	pomorskie Pojezierze Starogardzkie	2878	Szpęgawsk 1	2009-2011 2016-2018	FV FV	FV U2	U1 U1	U1 U2
23.	PLH220067	Grądy nad Jeziorami Zduńskim i Szpęgawskim	pomorskie Pojezierze Starogardzkie	2879	Szpęgawsk 2	2009-2011 2016-2018	FV FV	U1 U2	U1 U1	U1 U2
24.	PLH220067	Grądy nad Jeziorami Zduńskim i Szpęgawskim	pomorskie Pojezierze Starogardzkie	2881	Szpęgawsk 3	2009-2011 2016-2018	U1 FV	FV U2	FV U1	U1 U2
25.	PLH220067	Grądy nad Jeziorami Zduńskim i Szpęgawskim	pomorskie Pojezierze Starogardzkie	2882	Szpęgawsk 4	2009-2011 2016-2018	U1 FV	U1 U2	U2 U1	U1 U2
26.	PLH280006	Rzeka Pasłęka	warmińsko-mazurskie Równina Warmińska	3039	Dąbrowa	2009-2011 2016-2018	FV FV	U1 U1	FV FV	U1 U1
27.	PLH280006	Rzeka Pasłęka	warmińsko-mazurskie Wzniesienia Górskie	3059	Łozy	2009-2011 2016-2018	FV FV	FV U2	U1 U1	U1 U2
28.	PLH280006	Rzeka Pasłęka	warmińsko-mazurskie Pojezierze Iławskie	3071	Pityny	2009-2011 2016-2018	FV FV	U1 U2	U1 U1	U1 U2
29.	PLH280006	Rzeka Pasłęka	warmińsko-mazurskie Pojezierze Olsztyńskie	3355	Pelnik	2009-2011 2016-2018	U1 FV	FV U1	U1 U1	U1 U1
30.	PLH280029	Doliny Erozyjne Wysoczyzny Elbląskiej	warmińsko-mazurskie Wysoczyzna Elbląska	2884	Kadyny	2009-2011 2016-2018	U1 U1	U1 U2	U1 U1	U1 U2
31.	PLH280029	Doliny Erozyjne Wysoczyzny Elbląskiej	warmińsko-mazurskie Wysoczyzna Elbląska	2885	Przybyłowo	2009-2011 2016-2018	U2 FV	U1 FV	U1 FV	U1 FV
32.	PLH280029	Doliny Erozyjne Wysoczyzny Elbląskiej	warmińsko-mazurskie Wysoczyzna Elbląska	2886	Łęcze	2009-2011 2016-2018	FV FV	FV U2	FV U1	FV U2
33.	PLH280029	Doliny Erozyjne Wysoczyzny Elbląskiej	warmińsko-mazurskie Wysoczyzna Elbląska	2887	Kamionek Wielki	2009-2011	U1	U1	FV	U1

WYNIKI MONITORINGU W LATACH 2016-2018

2. Sprawozdanie z monitoringu siedliska 9160 w regionie kontynentalnym

Lp.	Kod obszaru Natura 2000	Nazwa obszaru Natura 2000	Województwo kraina geograficzna	Id stanowiska	Nazwa stanowiska	Lata	P1	P2	P3	P4
						2016-2018	FV	U2	U1	U2
34.	PLH280029	Doliny Erozyjne Wysoczyzny Elbląskiej	warmińsko-mazurskie Wysoczyzna Elbląska	3281	Kamienica	2009-2011	U1	U1	U1	U1
						2016-2018	FV	U1	U1	U1
35.	PLH300017	Dolina Rurzycy	wielkopolskie Równina Piławska (Walecka)	3190	Trzebieszki 1	2009-2011	U1	U1	FV	U1
						2016-2018	U1	U2	U1	U2
36.	PLH300017	Dolina Rurzycy	wielkopolskie Równina Piławska (Walecka)	3191	Trzebieszki 2	2009-2011	U1	U1	U1	U1
						2016-2018	FV	U2	FV	U2
37.	PLH300017	Dolina Rurzycy	wielkopolskie Równina Piławska (Walecka)	3192	Trzebieszki 3	2009-2011	U2	U1	U1	U1
						2016-2018	FV	U2	FV	U2
38.	PLH300017	Dolina Rurzycy	wielkopolskie Równina Piławska (Walecka)	3194	Trzebieszki 4	2009-2011	U2	U1	U1	U2
						2016-2018	U1	U2	U1	U2
39.	PLH320003	Dolina Grabowej	zachodniopomorskie Wysoczyzna Polanowska	1815	Kanie	2009-2011	FV	U1	FV	U1
						2016-2018	U1	FV	U1	U1
40.	PLH320003	Dolina Grabowej	zachodniopomorskie Równina Sławieńska	1816	Megality	2009-2011	FV	U2	U1	U2
						2016-2018	FV	U2	U1	U2
41.	PLH320003	Dolina Grabowej	zachodniopomorskie Wysoczyzna Polanowska	1817	Rzeczycza Wielka	2009-2011	U1	U1	U1	U1
42.	PLH320003	Dolina Grabowej	zachodniopomorskie Wysoczyzna Polanowska	1818	Krąg	2009-2011	FV	U1	FV	U1
						2016-2018	FV	U2	FV	U2
43.	PLH320005	Dolina Krąpieli	zachodniopomorskie Pojezierze Ińskie	2574	Pężino	2009-2011	FV	U1	U1	U1
						2016-2018	FV	FV	U1	U1
44.	PLH320005	Dolina Krąpieli	zachodniopomorskie Równina Nowogardzka	2687	Ulikowo - Grodzisko	2009-2011	FV	U1	FV	U1

WYNIKI MONITORINGU W LATACH 2016-2018

2. Sprawozdanie z monitoringu siedliska 9160 w regionie kontynentalnym

Lp.	Kod obszaru Natura 2000	Nazwa obszaru Natura 2000	Województwo kraina geograficzna	Id stanowiska	Nazwa stanowiska	Lata	P1	P2	P3	P4
						2016-2018	FV	FV	U1	U1
45.	PLH320005	Dolina Krąpieli	zachodniopomorskie Równina Nowogardzka	2688	Ulikowo - W Zakolu	2009-2011	FV	U1	FV	FV
						2016-2018	FV	U1	U1	U1
46.	PLH320005	Dolina Krąpieli	zachodniopomorskie Równina Nowogardzka	2689	Ulikowo - Zbocze	2009-2011	FV	U1	FV	U1
						2016-2018	FV	U1	U1	U1
47.	PLH320007	Dorzecze Parsęty	zachodniopomorskie Pojezierze Drawskie	1809	Grzmiąca	2009-2011	FV	U1	FV	U1
						2016-2018	FV	U2	FV	U2
48.	PLH320007	Dorzecze Parsęty	zachodniopomorskie Wysoczyzna Łobeska	1810	Ostre Bardo	2009-2011	FV	U2	FV	U2
						2016-2018	FV	U2	FV	U2
49.	PLH320007	Dorzecze Parsęty	zachodniopomorskie Równina Gryficka	1811	Sińce	2009-2011	FV	U1	FV	U1
						2016-2018	FV	U1	FV	U1
50.	PLH320007	Dorzecze Parsęty	zachodniopomorskie Równina Białogardzka	1812	Borzęcino	2009-2011	FV	U1	FV	U1
						2016-2018	FV	U2	FV	U2
51.	PLH320007	Dorzecze Parsęty	zachodniopomorskie Równina Białogardzka	2161	Borzęcino II	2009-2011	FV	FV	FV	FV
						2016-2018	FV	FV	FV	FV
52.	PLH320017	Trzebiatowsko-Kołobrzeski Pas Nadmorski	zachodniopomorskie Wybrzeże Słowińskie	2678	Podczele 1	2009-2011	FV	U1	FV	U1
						2016-2018	FV	FV	FV	FV
53.	PLH320017	Trzebiatowsko-Kołobrzeski Pas Nadmorski	zachodniopomorskie Wybrzeże Słowińskie	2679	Bagicz 1	2009-2011	FV	U1	U1	U1
						2016-2018	FV	U1	FV	U1
54.	PLH320017	Trzebiatowsko-Kołobrzeski Pas Nadmorski	zachodniopomorskie Wybrzeże Słowińskie	2681	Bagicz 2	2009-2011	FV	U2	U1	U2
						2016-2018	FV	U2	U1	U2
55.	PLH320017	Trzebiatowsko-Kołobrzeski Pas Nadmorski	zachodniopomorskie Wybrzeże Słowińskie	2682	Podczele 2	2009-2011	FV	U2	U1	U2
						2016-2018	U2	U2	U2	U2
56.	PLH320022	Dolina Radwi, Chocieli i Chotli	zachodniopomorskie Pojezierze Drawskie	1965	Kłanino	2009-2011	FV	U1	FV	U1
						2016-2018	FV	U2	FV	U2
57.	PLH320022	Dolina Radwi, Chocieli i Chotli	zachodniopomorskie Pojezierze Bytowskie	1976	Żydowo	2009-2011	FV	U1	U1	U1

WYNIKI MONITORINGU W LATACH 2016-2018

2. Sprawozdanie z monitoringu siedliska 9160 w regionie kontynentalnym

Lp.	Kod obszaru Natura 2000	Nazwa obszaru Natura 2000	Województwo kraina geograficzna	Id stanowiska	Nazwa stanowiska	Lata	P1	P2	P3	P4
						2016-2018	U1	U2	U1	U2
58.	PLH320022	Dolina Radwi, Chocieli i Chotli	zachodniopomorskie Równina Białogardzka	1985	Dunowo	2009-2011	FV	U1	FV	U1
						2016-2018	FV	U1	U1	U1
59.	PLH320041	Jezioro Bukowo	zachodniopomorskie Wybrzeże Słowińskie	2660	Grąd w Łazach	2009-2011	FV	U1	FV	FV
						2016-2018	U2	U2	U1	U2
60.	PLH320041	Jezioro Bukowo	zachodniopomorskie Równina Sławieńska	2676	Grąd w Iwęcińskim Lesie	2009-2011	FV	U1	FV	U1
						2016-2018	FV	U2	FV	U2
61.	PLH320046	Uroczyska Puszczy Drawskiej	zachodniopomorskie Równina Dawska	2193	Śtopica w Puszczy Drawskiej	2009-2011	U1	U2	FV	U2
						2016-2018	U1	U2	FV	U2
62.	PLH320046	Uroczyska Puszczy Drawskiej	zachodniopomorskie Równina Dawska	2196	Korytnica - Stary Młyn w Puszczy Drawskiej	2009-2011	FV	U1	FV	U1
						2016-2018	FV	U1	U1	U1
63.	PLH320046	Uroczyska Puszczy Drawskiej	zachodniopomorskie Równina Dawska	2198	Korytnica - Sówka w Puszczy Drawskiej	2009-2011	FV	U2	U1	U2
						2016-2018	FV	U2	U1	U2
64.	PLH320046	Uroczyska Puszczy Drawskiej	zachodniopomorskie Równina Dawska	2200	Grabowy Jar w Drawieńskim Parku Narodowym	2009-2011	FV	U1	FV	U1
						2016-2018	FV	FV	FV	FV
65.	PLH320046	Uroczyska Puszczy Drawskiej	zachodniopomorskie Równina Dawska	2201	Drawno w Puszczy Drawskiej	2009-2011	FV	U2	FV	U2
						2016-2018	FV	U2	FV	U2
66.	PLH320046	Uroczyska Puszczy Drawskiej	zachodniopomorskie Równina Dawska	2202	Lipowy Grąd nad Płociczną w Puszczy Drawskiej	2009-2011	FV	FV	FV	FV
						2016-2018	FV	FV	FV	FV
67.	PLH320049	Dorzecze Regi	zachodniopomorskie Równina Gryficka	2683	Gryfice - Pod Nadleśnictwem	2009-2011	FV	U1	U1	U1
						2016-2018	U1	U2	U1	U2
68.	PLH320049	Dorzecze Regi	zachodniopomorskie Równina Gryficka	2685	Barkowo	2009-2011	FV	U1	FV	U1
						2016-2018	FV	U2	U1	U2
69.	PLH320049	Dorzecze Regi	zachodniopomorskie Równina Gryficka	2686	Płoty - nad Rekową	2009-2011	FV	U1	FV	U1
						2016-2018	FV	U1	FV	U1
70.	PLH320049	Dorzecze Regi	zachodniopomorskie Równina Nowogardzka	2690	Żerzyno	2009-2011	FV	U1	U1	U1

WYNIKI MONITORINGU W LATACH 2016-2018

2. Sprawozdanie z monitoringu siedliska 9160 w regionie kontynentalnym

Lp.	Kod obszaru Natura 2000	Nazwa obszaru Natura 2000	Województwo kraina geograficzna	Id stanowiska	Nazwa stanowiska	Lata	P1	P2	P3	P4
						2016-2018	FV	U1	U1	U1
71.	PLH320049	Dorzecze Regi	zachodniopomorskie Wysoczyzna Łobeska	2691	Łagiewniki Park	2009-2011	FV	FV	FV	FV
						2016-2018	FV	FV	FV	FV
72.	PLH320049	Dorzecze Regi	zachodniopomorskie Wysoczyzna Łobeska	2692	Łagiewniki Struga	2009-2011	FV	U2	U1	U2
						2016-2018	U1	U2	U1	U2
73.	PLH320053	Dolina Bielawy	zachodniopomorskie Równina Sławieńska	2567	Niemica (prawy brzeg doliny)	2009-2011	U1	U1	U1	U1
						2016-2018	U2	U2	U2	U2
74.	PLH320053	Dolina Bielawy	zachodniopomorskie Równina Sławieńska	2649	Niemica (lewy brzeg doliny)	2009-2011	FV	U2	U1	U2
						2016-2018	U2	U2	U2	U2
75.	PLH320053	Dolina Bielawy	zachodniopomorskie Równina Sławieńska	2650	Kusice (prawy brzeg doliny)	2009-2011	U1	U2	U2	U2
						2016-2018	U2	U2	U2	U2
76.	PLH320053	Dolina Bielawy	zachodniopomorskie Równina Sławieńska	2651	Kusice leśniczówka	2009-2011	FV	U1	FV	U1
						2016-2018	FV	U2	FV	U2
77.	PLH320062	Bukowy Las Górki	zachodniopomorskie Równina Białogardzka	2357	Bukowy Las Górki I	2009-2011	FV	U1	U1	U1
						2016-2018	U2	U2	U2	U2
78.	PLH320062	Bukowy Las Górki	zachodniopomorskie Równina Białogardzka	2359	Bukowy Las Górki II	2009-2011	FV	U1	FV	U1
						2016-2018	FV	U2	FV	U2
79.	PLH320062	Bukowy Las Górki	zachodniopomorskie Równina Białogardzka	2365	Bukowy Las Górki III	2009-2011	FV	FV	FV	FV
						2016-2018	FV	U2	FV	U2
80.			zachodniopomorskie Wysoczyzna Polanowska	1814	Borkowo	2009-2011	FV	U2	FV	XX
						2016-2018	U2	U2	U2	U2
81.			zachodniopomorskie Pojezierze Szczecińskie	1855	Wilczkowskie Dęby	2009-2011	FV	U2	U1	U2
						2016-2018	FV	FV	FV	FV
82.			zachodniopomorskie Wysoczyzna Polanowska	1990	Osetno	2009-2011	FV	U2	FV	U2

WYNIKI MONITORINGU W LATACH 2016-2018

2. Sprawozdanie z monitoringu siedliska 9160 w regionie kontynentalnym

Lp.	Kod obszaru Natura 2000	Nazwa obszaru Natura 2000	Województwo kraina geograficzna	Id stanowiska	Nazwa stanowiska	Lata	P1	P2	P3	P4
						2016-2018	U1	U2	U1	U2
83.			pomorskie Równina Charzykowska	3250	Asmus	2009-2011	U2	U1	U1	U1
						2016-2018	U2	U2	U2	U2
84.			pomorskie Równina Charzykowska	3251	Laska	2009-2011	U1	U1	U2	U2
						2016-2018	FV	U2	U1	U2
Liczba stanowisk z oceną					FV	2009-2011	62	20	47	16
						2016-2018	61	13	39	10
					U1	2009-2011	16	49	34	51
						2016-2018	12	19	35	22
					U2	2009-2011	6	15	3	16
						2016-2018	10	51	9	51
					XX	2009-2011				1
Razem						2009-2011	84	84	84	84
						2016-2018	83	83	83	83

Kolorem zielonym oznaczono poprawę oceny parametru, pomarańczowym pogorszenie oceny o 1 stopień. Czerwonym pogorszenie oceny o 2 stopnie.

WYNIKI MONITORINGU W LATACH 2016-2018

2. Sprawozdanie z monitoringu siedliska 9160 w regionie kontynentalnym

Tab. 4 Aktualne oddziaływania łącznie - dane ogólne - na stanowiskach w regionie biogeograficznym kontynentalnym w różnych okresach badawczych dla siedliska przyrodniczego Grąd subatlantycki (Stellario-Carpinetum) 9160, monitoring skończony

Kod	Aktualne oddziaływanie	Uszczegółowie nie	Lata	Liczba stanowisk	Liczba stanowisk z danym wpływem i intensywnością oddziaływania															
					Wpływ pozytywny +				Wpływ neutralny 0				Wpływ negatywny -				Wpływ nieokreślony X			
					A	B	C	X	A	B	C	X	A	B	C	X	A	B	C	X
A08	Nawożenie /nawozy sztuczne/		2009-2011	1									1							
			2016-2018	2										2						
B	leśnictwo		2009-2011	39		3			3	6			3	21	3					
B01.02	sztuczne plantacje na terenach otwartych (drzewa nierodzące)		2009-2011	1									1							
B02	gospodarka leśna i plantacyjna i użytkowanie lasów i plantacji		2016-2018	8	1	1								4	2					
B02.01	odnawianie lasu po wycince (nasadzenia)		2009-2011	3									1	2						
			2016-2018	1										1						
B02.01.01	odnawianie lasu po wycince (drzewa rodzime)		2016-2018	9		4	1							3	1					
B02.02	wycinka lasu		2009-2011	3					1				1	1						
			2016-2018	8									1	3	4					
B02.04	usuwanie martwych i umierających drzew		2009-2011	35		3							1	22	9					
			2016-2018	34									6	18	10					
B02.05	nieintensywna produkcja drewna (pozostawienie martwych / starych drzew)		2016-2018	11	5	5			1											
B07	Inne rodzaje praktyk leśnych, nie wymienione powyżej		2016-2018	2		2														
D01	drogi, ścieżki i drogi kolejowe		2016-2018	2										1	1					
D01.01	ścieżki, szlaki piesze, szlaki rowerowe		2009-2011	1									1							
			2016-2018	2							1		1							
D01.02	drogi, autostrady		2009-2011	2										2						
			2016-2018	3											3					

WYNIKI MONITORINGU W LATACH 2016-2018

2. Sprawozdanie z monitoringu siedliska 9160 w regionie kontynentalnym

Kod	Aktualne oddziaływanie	Uszczegółowie nie	Lata	Liczba stanowisk	Liczba stanowisk z danym wpływem i intensywnością oddziaływania															
					Wpływ pozytywny +				Wpływ neutralny 0				Wpływ negatywny -				Wpływ nieokreślony X			
					A	B	C	X	A	B	C	X	A	B	C	X	A	B	C	X
E03.01	pozbywanie się odpadów z gospodarstw domowych / obiektów rekreacyjnych		2009-2011	6		1							1	4						
			2016-2018	11											5	6				
E03.04	Inne odpady		2009-2011	4									1	3						
F02.03	Wędkarstwo		2009-2011	4					1	3										
F03.01.01	szkody spowodowane przez zwierzynę łowną (nadmierna gęstość populacji)		2016-2018	3											2	1				
G01	Sporty i różne formy czynnego wypoczynku rekreacji, uprawiane w plenerze		2009-2011	3						2				1						
G01.02	turystyka piesza, jazda konna i jazda na pojazdach niezmotoryzowanych		2009-2011	2						1			1							
			2016-2018	2											1	1				
G01.08	inne rodzaje sportu i aktywnego wypoczynku		2016-2018	1												1				
G05.01	Wydeptywanie, nadmierne użytkowanie		2016-2018	1												1				
H05	Zanieczyszczenie gleby i odpady stałe (z wyłączeniem zrzutów)		2016-2018	1											1					
I01	nierodzące gatunki zaborcze		2009-2011	7										4	3					
			2016-2018	25											8	17				
I02	problematiczne gatunki rodzime		2016-2018	2											2					
J02.03	Regulowanie (prostowanie) koryt rzecznych i zmiana przebiegu koryt rzecznych		2009-2011	1										1						
K01.01	Erozja		2009-2011	1										1						
			2016-2018	3							1					2				
K01.05	Salinizacja		2009-2011	1						1										

WYNIKI MONITORINGU W LATACH 2016-2018

2. Sprawozdanie z monitoringu siedliska 9160 w regionie kontynentalnym

Kod	Aktualne oddziaływanie	Uszczegółowie nie	Lata	Liczba stanowisk	Liczba stanowisk z danym wpływem i intensywnością oddziaływania															
					Wpływ pozytywny +				Wpływ neutralny 0				Wpływ negatywny -				Wpływ nieokreślony X			
					A	B	C	X	A	B	C	X	A	B	C	X	A	B	C	X
K02	Ewolucja biocenotyczna, sukcesja		2016-2018	1									1							
K02.03	eutrofizacja (naturalna)		2009-2011	1										1						
K04.01	konkurencja		2009-2011	3										3						
K04.05	szkody wyrządzane przez roślinożerców (w tym przez zwierzynę łowną)		2009-2011	1					1											
			2016-2018	3										3						
L05	zapadnięcie się terenu, osuwisko		2016-2018	2										1	1					
L10	inne naturalne katastrofy		2016-2018	1		1														
M01.04	zmiany pH		2016-2018	1											1					
X	Brak zagrożeń i nacisków		2016-2018	9																9
Razem			2009-2011	75		3			2	11	6		11	44	12					
			2016-2018	83	6	13	1			1	2		8	43	37					9

WYNIKI MONITORINGU W LATACH 2016-2018

2. Sprawozdanie z monitoringu siedliska 9160 w regionie kontynentalnym

Tab. 4A Zmiany aktualnych oddziaływań łącznie na stanowiskach, na których powtarzano badania w regionie biogeograficznym kontynentalnym pomiędzy różnymi okresami badawczymi dla siedliska przyrodniczego Grąd subatlantycki (Stellario-Carpinetum) 9160, monitoring skończony

Kod	Aktualne oddziaływanie	Uszczegółowienie	Liczba stanowisk z oddziaływaniem w latach 2016-2017	Liczba stanowisk, na których nie nastąpiły zmiany	Liczba stanowisk, na których nastąpiła poprawa, w tym w intensywności	Liczba stanowisk, na których nastąpiło pogorszenie, w tym w intensywności
A08	Nawożenie /nawozy sztuczne/		2		1	2
B	leśnictwo			9	26	3
B01.02	sztuczne plantacje na terenach otwartych (drzewa nierodzące)				1	
B02	gospodarka leśna i plantacyjna i użytkowanie lasów i plantacji		8		2	6
B02.01	odnawianie lasu po wycince (nasadzenia)		1	1	2	
B02.01.01	odnawianie lasu po wycince (drzewa rodzime)		9		5	4
B02.02	wycinka lasu		8	1	2	7
B02.04	usuwanie martwych i umierających drzew		34	10	17	20
B02.05	nieintensywna produkcja drewna (pozostawienie martwych / starych drzew)		11	1	10	
B07	Inne rodzaje praktyk leśnych, nie wymienione powyżej		2		2	
D01	drogi, ścieżki i drogi kolejowe		2			2
D01.01	ścieżki, szlaki piesze, szlaki rowerowe		2	2		
D01.02	drogi, autostrady		3		2	2
E03.01	pozbywanie się odpadów z gospodarstw domowych / obiektów rekreacyjnych		11	2	3	9
E03.04	Inne odpady				4	

WYNIKI MONITORINGU W LATACH 2016-2018

2. Sprawozdanie z monitoringu siedliska 9160 w regionie kontynentalnym

Kod	Aktualne oddziaływanie	Uszczegółowienie	Liczba stanowisk z oddziaływaniem w latach 2016-2017	Liczba stanowisk, na których nie nastąpiły zmiany	Liczba stanowisk, na których nastąpiła poprawa, w tym w intensywności	Liczba stanowisk, na których nastąpiło pogorszenie, w tym w intensywności
F02.03	Wędkarstwo			4		
F03.01.01	szkody spowodowane przez zwierzynę łowną (nadmierna gęstość populacji)		3			3
G01	Sporty i różne formy czynnego wypoczynku rekreacji, uprawiane w plenerze			2	1	
G01.02	turystyka piesza, jazda konna i jazda na pojazdach niezmotoryzowanych		2	1	1	1
G01.08	inne rodzaje sportu i aktywnego wypoczynku		1			1
G05.01	Wydeptywanie, nadmierne użytkowanie		1			1
H05	Zanieczyszczenie gleby i odpady stałe (z wyłączeniem zrzutów)		1			1
I01	nierodzące gatunki zaborcze		25	6	1	19
I02	problematiczne gatunki rodzime		2			2
J02.03	Regulowanie (prostowanie) koryt rzecznych i zmiana przebiegu koryt rzecznych				1	
K01.01	Erozja		3	1	1	2
K01.05	Salinizacja			1		
K02	Ewolucja biocenotyczna, sukcesja		1			1
K02.03	eutrofizacja (naturalna)				1	
K04.01	konkurencja				3	

WYNIKI MONITORINGU W LATACH 2016-2018

2. Sprawozdanie z monitoringu siedliska 9160 w regionie kontynentalnym

Kod	Aktualne oddziaływanie	Uszczegółowienie	Liczba stanowisk z oddziaływaniem w latach 2016-2017	Liczba stanowisk, na których nie nastąpiły zmiany	Liczba stanowisk, na których nastąpiła poprawa, w tym w intensywności	Liczba stanowisk, na których nastąpiło pogorszenie, w tym w intensywności
K04.05	szkody wyrządzane przez roślinożerców (w tym przez zwierzynę łowną)		3	1		3
L05	zapadnięcie się terenu, osuwisko		2			2
L10	inne naturalne katastrofy		1		1	
M01.04	zmiany pH		1			1
X	Brak zagrożeń i nacisków		9	9		
Razem			83	42	56	56

UWAGI:

Brak zmian w ocenach stwierdzano w przypadkach:

- równych wartości wpływu i intensywności oddziaływania, poprzednio i teraz,
- wpływu neutralnego, poprzednio i teraz,
- wpływu neutralnego, poprzednio lub teraz, jeżeli oddziaływanie stwierdzono tylko w jednym cyklu badań.

Poprawę stwierdzano w przypadkach:

- poprawy wpływu,
- poprawy w intensywności, w przypadku równych wpływów (przy wpływie pozytywnym wzrost intensywności, a przy wpływie negatywnym jej spadek),
- wpływu negatywnego w poprzednich badaniach, jeżeli obecnie nie stwierdzono oddziaływania,
- wpływu pozytywnego w obecnych badaniach, jeżeli poprzednio nie stwierdzono oddziaływania.

Pogorszenie stwierdzano w przypadkach:

- pogorszenia wpływu,
- pogorszenia w intensywności, w przypadku równych wpływów (przy wpływie pozytywnym spadek intensywności, a przy wpływie negatywnym jej wzrost),
- wpływu negatywnego w obecnych badaniach, jeżeli poprzednio nie stwierdzono oddziaływania.
- wpływu pozytywnego w poprzednich badaniach, jeżeli obecnie nie stwierdzono oddziaływania.

WYNIKI MONITORINGU W LATACH 2016-2018

2. Sprawozdanie z monitoringu siedliska 9160 w regionie kontynentalnym

Tab. 5 Przewidywane zagrożenia - dane ogólne - łącznie na stanowiskach w regionie biogeograficznym kontynentalnym w różnych okresach badawczych dla siedliska przyrodniczego Grąd subatlantycki (Stellario-Carpinetum) 9160, monitoring skończony

Kod	Zagrożenie	Uszczegółowie nie	Lata	Liczba stanowisk	Liczba stanowisk z intensywnością zagrożenia			
					A	B	C	X
A08	Nawożenie /nawozy sztuczne/		2009-2011 2016-2018	1 2	1	2		
B	leśnictwo		2009-2011	27	3	21	3	
B01.02	sztuczne plantacje na terenach otwartych (drzewa nierodzące)		2009-2011	1		1		
B02	gospodarka leśna i plantacyjna i użytkowanie lasów i plantacji		2016-2018	6		4	2	
B02.01	odnawianie lasu po wycince (nasadzenia)		2009-2011 2016-2018	3 1	1	2 1		
B02.01.01	odnawianie lasu po wycince (drzewa rodzime)		2016-2018	4		3	1	
B02.02	wycinka lasu		2009-2011 2016-2018	2 8	1 1	1 3		4
B02.04	usuwanie martwych i umierających drzew		2009-2011 2016-2018	32 34	1 6	22 18	9 10	
D01	drogi, ścieżki i drogi kolejowe		2016-2018	2		1	1	
D01.01	ścieżki, szlaki piesze, szlaki rowerowe		2009-2011 2016-2018	1 1	1 1			
D01.02	drogi, autostrady		2009-2011 2016-2018	2 3		2		3
E03.01	pozbywanie się odpadów z gospodarstw domowych / obiektów rekreacyjnych		2009-2011 2016-2018	5 11	1	4 5		6
E03.04	Inne odpady		2009-2011	4	1	3		
F03.01.01	szkody spowodowane przez zwierzynę łowną (nadmierna gęstość populacji)		2016-2018	3		2	1	
G01	Sporty i różne formy czynnego wypoczynku rekreacji, uprawiane w plenerze		2009-2011	1		1		
G01.02	turystyka piesza, jazda konna i jazda na pojazdach niezmotoryzowanych		2009-2011 2016-2018	1 2	1	1	1	
G01.08	inne rodzaje sportu i aktywnego wypoczynku		2016-2018	1			1	
G05.01	Wydeptywanie, nadmierne użytkowanie		2016-2018	1			1	
H05	Zanieczyszczenie gleby i odpady stałe (z wyłączeniem zrzutów)		2016-2018	1		1		

WYNIKI MONITORINGU W LATACH 2016-2018

2. Sprawozdanie z monitoringu siedliska 9160 w regionie kontynentalnym

Kod	Zagrożenie	Uszczegółowie nie	Lata	Liczba stanowisk	Liczba stanowisk z intensywnością zagrożenia			
					A	B	C	X
I01	nierodzące gatunki zaborcze		2009-2011	7		4	3	
			2016-2018	25		8	17	
I02	problematyczne gatunki rodzime		2016-2018	2		2		
J02.03	Regulowanie (prostowanie) koryt rzecznych i zmiana przebiegu koryt rzecznych		2009-2011	1		1		
K01.01	Erozja		2009-2011	1		1		
			2016-2018	2			2	
K02	Ewolucja biocenotyczna, sukcesja		2016-2018	1	1			
K02.03	eutrofizacja (naturalna)		2009-2011	1		1		
K04.01	konkurencja		2009-2011	3		3		
K04.05	szkody wyrządzane przez roślinożerców (w tym przez zwierzynę łowną)		2016-2018	3		3		
L05	zapadnięcie się terenu, osuwisko		2016-2018	2		1	1	
M01.04	zmiany pH		2016-2018	1			1	
Razem			2009-2011	61	11	44	12	
			2016-2018	67	8	43	37	

WYNIKI MONITORINGU W LATACH 2016-2018

2. Sprawozdanie z monitoringu siedliska 9160 w regionie kontynentalnym

Tab. 5A Zmiany przewidywanych zagrożeń łącznie na tych samych stanowiskach w regionie biogeograficznym kontynentalnym pomiędzy różnymi okresami badawczymi dla siedliska przyrodniczego Grąd subatlantycki (Stellario-Carpinetum) 9160, monitoring skończony

Kod	Przewidywane zagrożenie	Uszczegółowienie	Liczba stanowisk razem	Liczba stanowisk, na których nie nastąpiły zmiany	Liczba stanowisk, na których nastąpiła poprawa w intensywności	Liczba stanowisk, na których nastąpiło pogorszenie w intensywności
A08	Nawożenie /nawozy sztuczne/		3		1	2
B	leśnictwo		26		26	
B01.02	sztuczne plantacje na terenach otwartych (drzewa nierodzące)		1		1	
B02	gospodarka leśna i plantacyjna i użytkowanie lasów i plantacji		6			6
B02.01	odnawianie lasu po wycince (nasadzenia)		3	1	2	
B02.01.01	odnawianie lasu po wycince (drzewa rodzime)		4			4
B02.02	wycinka lasu		9		2	7
B02.04	usuwanie martwych i umierających drzew		47	10	17	20
D01	drogi, ścieżki i drogi kolejowe		2			2
D01.01	ścieżki, szlaki piesze, szlaki rowerowe		1	1		
D01.02	drogi, autostrady		4		2	2
E03.01	pozbywanie się odpadów z gospodarstw domowych / obiektów rekreacyjnych		13	2	3	8
E03.04	Inne odpady		4		4	

WYNIKI MONITORINGU W LATACH 2016-2018

2. Sprawozdanie z monitoringu siedliska 9160 w regionie kontynentalnym

Kod	Przewidywane zagrożenie	Uszczegółowienie	Liczba stanowisk razem	Liczba stanowisk, na których nie nastąpiły zmiany	Liczba stanowisk, na których nastąpiła poprawa w intensywności	Liczba stanowisk, na których nastąpiło pogorszenie w intensywności
F03.01.01	szkody spowodowane przez zwierzynę łowną (nadmierna gęstość populacji)		3			3
G01	Sporty i różne formy czynnego wypoczynku rekreacji, uprawiane w plenerze		1		1	
G01.02	turystyka piesza, jazda konna i jazda na pojazdach niezmotoryzowanych		2		1	1
G01.08	inne rodzaje sportu i aktywnego wypoczynku		1			1
G05.01	Wydeptywanie, nadmierne użytkowanie		1			1
H05	Zanieczyszczenie gleby i odpady stałe (z wyłączeniem zrzutów)		1			1
I01	nierodzące gatunki zaborcze		26	6	1	19
I02	problematiczne gatunki rodzime		2			2
J02.03	Regulowanie (prostowanie) koryt rzecznych i zmiana przebiegu koryt rzecznych		1		1	
K01.01	Erozja		3		1	2
K02	Ewolucja biocenotyczna, sukcesja		1			1

WYNIKI MONITORINGU W LATACH 2016-2018

2. Sprawozdanie z monitoringu siedliska 9160 w regionie kontynentalnym

Kod	Przewidywane zagrożenie	Uszczegółowienie	Liczba stanowisk razem	Liczba stanowisk, na których nie nastąpiły zmiany	Liczba stanowisk, na których nastąpiła poprawa w intensywności	Liczba stanowisk, na których nastąpiło pogorszenie w intensywności
K02.03	eutrofizacja (naturalna)		1		1	
K04.01	konkurencja		3		3	
K04.05	szkody wyrządzane przez roślinożerców (w tym przez zwierzynę łowną)		3			3
L05	zapadnięcie się terenu, osuwisko		2			2
M01.04	zmiany pH		1			1
Razem			74	19	48	56

WYNIKI MONITORINGU W LATACH 2016-2018

2. Sprawozdanie z monitoringu siedliska 9160 w regionie kontynentalnym

III.A. PODSUMOWANIE WYNIKÓW NA POZIOMIE OBSZARÓW NATURA 2000

Tab. 6 Oceny: stanu ochrony, jego parametrów i wskaźników łącznie na obszarach Natura 2000 w regionie biogeograficznym kontynentalnym w różnych okresach badawczych dla siedliska przyrodniczego Grąd subatlantycki (Stellario-Carpinetum) 9160, monitoring skończony

Nazwa parametru	Nazwa wskaźnika	Lata	Liczba obszarów Natura 2000 z oceną				Liczba obszarów Natura 2000
			FV	U1	U2	XX	
Powierzchnia siedliska		2009-2011	12	4	2		18
		2016-2018	16	3	1		20
Martwe drewno		2009-2011	1	10	7		18
		2016-2018	8	5	7		20
Wiek drzewostanu		2009-2011	8	10			18
		2016-2018	18	2			20
Naturalne odnowienie drzewostanu		2009-2011	12	5	1		18
		2016-2018	18	2			20
<u>Charakterystyczna kombinacja florystyczna</u>		2009-2011	7	10	1		18
		2016-2018	11	9			20
<u>Gatunki dominujące</u>		2009-2011	10	7	1		18
		2016-2018	8	9	3		20
Ekspansywne gatunki obce w podszycie i runie		2009-2011	14	4			18
		2016-2018	5	14	1		20
Inwazyjne gatunki obce w podszycie i runie		2009-2011	17	1			18
		2016-2018	16	4			20
Ekspansywne gatunki rodzime (apofity)		2009-2011	12	6			18
		2016-2018	13	6	1		20
Gatunki obce ekologicznie w drzewostanie		2009-2011	11	7			18
		2016-2018	11	6	3		20
<u>Gatunki obce geograficznie w drzewostanie</u>		2009-2011		7	11		18
		2016-2018	8	3	9		20
<u>Martwe drewno leżące lub stojące >3 m długości i >50 cm grubości</u>		2009-2011	6	4		8	18
		2016-2018	3			17	20
Różnorodność występujących mchów, grzybów, ptaków lub owadów (jeżeli są takie dane lub obserwacje)		2009-2011					
		2016-2018					
Stan kluczowych dla różnorodności biologicznej gatunków lokalnie typowych dla siedliska		2009-2011	11	7			18
		2016-2018	18	2			20
Struktura pionowa i przestrzenna drzewostanu		2009-2011	17	1			18
		2016-2018					
Udział gatunków „wczesnosukcesyjnych” w drzewostanie		2009-2011					
		2016-2018					

WYNIKI MONITORINGU W LATACH 2016-2018

2. Sprawozdanie z monitoringu siedliska 9160 w regionie kontynentalnym

Nazwa parametru	Nazwa wskaźnika	Lata	Liczba obszarów Natura 2000 z oceną				Liczba obszarów Natura 2000
			FV	U1	U2	XX	
		2016-2018	14	6			20
	<u>Udział graba w drzewostanie</u>	2009-2011	12	5	1		18
		2016-2018	10	9	1		20
	<u>Udział w drzewostanie gatunków liściastych (bez wczesnosukcesyjnych)</u>	2009-2011	16	2			18
		2016-2018	13	6	1		20
	Zniszczenia runa i gleby związane z pozyskaniem drewna	2009-2011	15	3			18
		2016-2018	15	4	1		20
	Inne zniekształcenia (rozjeżdżenie, wydeptanie, zaśmiecenie)	2009-2011	11	7			18
		2016-2018	12	8			20
	Mikrosiedliska drzewne	2016-2018	12	3	3	2	20
Specyficzna struktura i funkcje		2009-2011	5	12	1		18
		2016-2018	2	7	11		20
Perspektywy ochrony		2009-2011	8	10			18
		2016-2018	9	11			20
Ocena ogólna		2009-2011	4	13	1		18
		2016-2018	1	8	11		20

Wskaźniki kardynalne podkreślono.

Tab. 6A Podsumowanie zmian ocen stanu ochrony i parametrów na obszarach Natura 2000, na których powtarzano badania, w regionie biogeograficznym kontynentalnym w różnych okresach badawczych dla siedliska przyrodniczego Grąd subatlantycki (Stellario-Carpinetum) 9160, monitoring skończony

Nazwa parametru	Liczba obszarów ze zmianą							Suma obszarów	
	poprawa			pogorszenie			inne zmiany (dotyczy tylko badań)		brak zmian
	o 1 stopień	o 2 stopnie	RAZEM	o 1 stopień	o 2 stopnie	RAZEM			
Powierzchnia siedliska	4		4	1		1		13	18
Specyficzna struktura i funkcje	2		2	11	2	13		3	18
Perspektywy ochrony	1		1	2		2		15	18
Ocena ogólna	1		1	10	2	12		5	18

WYNIKI MONITORINGU W LATACH 2016-2018

2. Sprawozdanie z monitoringu siedliska 9160 w regionie kontynentalnym

PODSUMOWANIE WYNIKÓW NA POZIOMIE OBSZARÓW

III.A.1. WSKAŹNIKI STANU OCHRONY, AKTUALNE ODDZIAŁYWANIA I PRZEWIDYWANE ZAGROŻENIA W REGIONIE BIOGEOGRAFICZNYM KONTYNENTALNYM NA OBSZARACH NATURA 2000

1. Stan i zmiany w czasie poszczególnych wskaźników Struktury i funkcji siedliska na obszarach Natura 2000

W roku 2017 siedlisko monitorowano na 20 obszarach Natura 2000. W poprzednim cyklu (lata 2009-2010) monitorowano 18 obszarów (nie sporządzono raportu dla obszaru PLH220052 Dolina Słupi oraz PLH320062 Bukowy Las Górki).

Podkreślono wskaźniki kardynalne

Wskaźnik Charakterystyczna kombinacja florystyczna

Ocena wskaźnika uległa poprawie. W stosunku do pomiarów z poprzedniego cyklu zanotowano następujące zmiany: liczba obszarów z oceną FV zwiększyła się z 7 (39%) do 11 (55%), z oceną U1 zmalała z 10 (56%) do 9 (45%), z oceną U2 poprzednio był 1 obszar (5%), aktualnie nie odnotowano takiej oceny dla obszaru.

Analizując zmiany na obszarach można stwierdzić, że na 11 obszarach nie nastąpiły zmiany, poprawę odnotowano na 5 obszarach (w tym na 1 o 2 stopnie), natomiast pogorszenie na 2 obszarach (Dolina Łupawy, Jezioro Bukowo). Na obszarze PLH220036 Dolina Łupawy na złą ocenę obszaru miało wpływ stanowisko Flisów, które nie jest i nie było siedliskiem przyrodniczym 9160, natomiast na obszarze PLH320041 Jezioro Bukowo na ocenę miało wpływ stanowisko Grąd w Łazach, na których mamy do czynienia z siedliskiem potencjalnym grądu.

Wskaźnik Gatunki dominujące

Wystąpiło pogorszenie ocen tego wskaźnika. Stan FV odnotowano na 8 obszarach – o 2 mniej niż poprzednio. Stan U1 otrzymało 9 obszarów – o 2 więcej niż poprzednio. Stan U2 wykazano na 3 obszarach – o 2 więcej niż poprzednio. Pogorszenie oceny odnotowano w 6 obszarach, w tym o 2 stopnie – na 1 obszarze (PLH320049 Dorzecze Regi). Poprawę odnotowano na 1 obszarze (PLH220026 Sandr Brdy).

Wskaźnik Udział w drzewostanie gatunków liściastych (bez wczesnosukcesyjnych)

Nastąpiło pogorszenie ocen tego wskaźnika. Stan FV odnotowano na 13 obszarach – o 3 mniej niż poprzednio. Stan U1 otrzymało 6 obszarów – o 4 więcej niż poprzednio. Stan U2 wykazano na 1 obszarze – poprzednio nie oceniono żadnego obszaru na U2.

WYNIKI MONITORINGU W LATACH 2016-2018

2. Sprawozdanie z monitoringu siedliska 9160 w regionie kontynentalnym

Na porównywanych 18 obszarach bez zmian pozostało 13, natomiast pogorszenie stanu wykazano na 5 obszarach, w tym o 2 stopnie – na 1 (PLH220036 Dolina Łupawy).

Wskaźnik Udział graba w drzewostanie

Ocena tego wskaźnika również uległa pogorszeniu. Stan FV odnotowano na 10 obszarach – o 2 mniej niż poprzednio. Stan U1 otrzymało 9 obszarów – o 4 więcej niż poprzednio. Stan U2 wykazano na 1 obszarze – poprzednio także na jednym obszarze.

Na 6 obszarach odnotowano zmiany w ocenie o 1 stopień – poprawę zaobserwowano w 1 obszarze, natomiast pogorszenie – na 5 stanowiskach.

Wskaźnik Gatunki obce geograficznie w drzewostanie

Ocena tego wskaźnika nie uległa zasadniczym zmianom. Stan FV odnotowano na 11 obszarach – tak jak poprzednio. Stan U1 otrzymało 6 obszarów – o 1 mniej niż poprzednio. Stan U2 wykazano na 3 obszarach – wcześniej nie oceniono żadnego z obszarów na U2.

Gatunkami obcymi geograficznie odnotowanymi w obszarach były: świerk pospolity, dąb czerwony, daglezia zielona oraz modrzew europejski.

Zmiany wystąpiły na 8 obszarach – poprawę zaobserwowano na 2 obszarach, natomiast pogorszenie – na 6 obszarach, w tym na 1 o 2 stopnie.

Wskaźnik Martwe drewno leżące lub stojące > 3 m długości i > 50 cm grubości

Wskaźnik ten uległ znacznej poprawie w obszarach. Stan FV odnotowano na 8 obszarach – poprzednio w żadnym takiej oceny nie wykazano. Stan U1 otrzymały 3 obszary – o 4 mniej niż poprzednio. Stan U2 wykazano na 9 obszarach – poprzednio na 11. Wpływ na podniesienie wartości wskaźnika miało odnotowanie drewna wielkowymiarowego na płatach siedlisk podlegających monitoringowi w 2017 roku.

W porównaniu do stanu z poprzednich badań, zmiana oceny nastąpiła w 11 obszarach. Ocena uległa poprawie na 8 obszarach, w tym na 5 o 2 stopnie, natomiast pogorszyła się na 3 obszarach (o 1 stopień).

Wskaźnik Martwe drewno

Ocena wskaźnika uległa poprawie. Stan FV odnotowano na 8 obszarach – poprzednio na 1. Stan U1 otrzymało 5 obszarów – poprzednio 10 obszarów. Stan U2 został wykazany na 7 obszarach – zarówno poprzednio, jak i w 2017 roku.

W porównaniu do stanu z poprzednich badań, zmiana oceny nastąpiła w 11 obszarach. Ocena uległa poprawie na 8 obszarach, w tym na 2 o 2 stopnie, natomiast uległa pogorszeniu na 3 obszarach o 1 stopień.

WYNIKI MONITORINGU W LATACH 2016-2018

2. Sprawozdanie z monitoringu siedliska 9160 w regionie kontynentalnym

Wskaźnik Gatunki obce ekologicznie w drzewostanie

Ocena wskaźnika nie uległa zasadniczym zmianom. Stan FV odnotowano na 13 obszarach – o 1 więcej niż poprzednio. Stan U1 otrzymało 6 obszarów – tyle samo w poprzednim cyklu. Stan U2 wykazano w 1 obszarze – wcześniej tak nie oceniono żadnego z obszarów na U2.

Gatunkami obcymi ekologicznie odnotowanymi w obszarach był głównie świerk pospolity.

Zmiany wystąpiły na 4 obszarach – poprawę zaobserwowano w 1 obszarze, natomiast pogorszenie – na 3 obszarach, o 1 stopień.

Wskaźnik Udział gatunków „wczesnosukcesyjnych” w drzewostanie

Ogólna ocena tego wskaźnika uległa pogorszeniu. Stan FV odnotowano na 14 obszarach – o 3 mniej niż poprzednio. Stan U1 otrzymało 6 obszarów – o 5 więcej niż poprzednio. Stanu U2 nie wykazywano – zarówno w poprzednim cyklu, jak i w bieżącym.

Na 5 obszarach odnotowano zmiany, które polegały na pogorszeniu oceny o jeden stopień. Głównym czynnikiem mającym wpływ na pogorszenie ocen miało występowanie zbyt dużej ilości sosny zwyczajnej i brzozy brodawkowatej w wybranych obszarach Natura 2000 na siedlisku grądu subatlantyckiego.

Wskaźnik Wiek drzewostanu

Ogólna ocena tego wskaźnika uległa poprawie. Stan FV odnotowano na 18 obszarach – o 10 więcej niż poprzednio. Stan U1 otrzymały 2 obszary – o 8 mniej niż poprzednio. Stanu U2 nie wykazywano – zarówno w poprzednim cyklu, jak i w 2017 roku.

Na 10 obszarach odnotowano zmiany, które polegały na zmianach o 1 stopień, w tym poprawie w 9 przypadkach oraz pogorszeniu w 1 obszarze.

Wskaźnik Struktura pionowa i przestrzenna drzewostanu

Ocena wskaźnika uległa poprawie. Stan FV odnotowano na 18 obszarach – o 7 więcej niż poprzednio. Stan U1 otrzymały 2 obszary – o 5 mniej niż poprzednio. Stanu U2 nie wykazywano – zarówno w poprzednim cyklu, jak i w 2017 roku.

Na 4 obszarach odnotowano poprawę o 1 stopień. Pozostałe obszary nie zmieniły oceny.

Wskaźnik Naturalne odnowienie drzewostanu

Ocena wskaźnika uległa poprawie. Stan FV odnotowano na 18 obszarach – o 6 więcej niż poprzednio. Stan U1 otrzymały 2 obszary – o 3 mniej niż poprzednio. Stanu U2 nie wykazywano – poprzednio 1 obszar był oceniony na U2.

Na 5 obszarach odnotowano poprawę o 1 stopień. Pozostałe obszary nie zmieniły oceny.

WYNIKI MONITORINGU W LATACH 2016-2018

2. Sprawozdanie z monitoringu siedliska 9160 w regionie kontynentalnym

Wskaźnik Inwazyjne gatunki obce w podszybie i runie

Poprzednio wskaźnik miał nazwę „Ekspansywne gatunki obce w podszybie i runie”.

Ocena wskaźnika uległa pogorszeniu. Stan FV odnotowano na 5 obszarach – o 9 mniej niż poprzednio. Stan U1 otrzymało 14 obszarów – o 10 więcej niż poprzednio.

Stan U2 wykazano na 1 obszarze.

Na 9 obszarach odnotowano pogorszenie, w tym na 1 obszarze o 2 stopnie. Pozostałe obszary nie zmieniły oceny.

Wpływ na obniżenie ocen miała obecność niecierpka drobnokwiatowego.

Wskaźnik Ekspansywne gatunki rodzime (apofity)

Ocena wskaźnika uległa nieznacznym zmianom. Stan FV odnotowano na 16 obszarach – o 1 mniej niż poprzednio. Stan U1 otrzymały 4 obszary – o 3 więcej niż poprzednio. Stanu U2 nie wykazywano – zarówno w poprzednim cyklu, jak i w 2017 roku.

Zmiany zanotowano na 4 obszarach, w tym poprawę odnotowano na 1 obszarze, natomiast pogorszenie – na 3 obszarach. Wszystkie zmiany wystąpiły o 1 stopień.

Wpływ na obniżenie ocen miała obecność jeżyny fałdowanej, maliny zwyczajnej oraz trzcinnika leśnego.

Wskaźnik Stan kluczowych dla różnorodności biologicznej gatunków lokalnie typowych dla siedliska

Poprzednio wskaźnik miał nazwę „Różnorodność występujących mchów, grzybów, ptaków lub owadów (jeżeli są takie dane lub obserwacje)”.

Bardzo trudno wyciągnąć wnioski z oceny tego wskaźnika. Aktualnie na 3 obszarach wykazano ocenę FV – poprzednio na 6 obszarach. Ocena U1 aktualnie nie występuje – poprzednio tak oceniono 4 obszary. Stan nieznan (XX) odnotowano na 17 obszarach – poprzednio na 8 obszarach.

Wpływ na ocenę FV miało występowanie znacznej ilości drewna wielkowymiarowego, z widocznymi hubami i grzybami.

Zmiany wystąpiły na 11 obszarach, w tym: na 5 obszarach ze stanu FV na XX, na 4 obszarach ze stanu U1 na XX oraz na 2 obszarach ze stanu XX na FV.

Wskaźnik Zniszczenia runa i gleby związane z pozyskaniem drewna

Ogólna ocena tego wskaźnika nie uległa zasadniczym zmianom. Stan FV odnotowano na 15 obszarach – tyle samo w poprzednim cyklu. Stan U1 otrzymały 4 obszary – o 1 więcej niż poprzednio. Stan U2 wykazano w 1 obszarze – wcześniej nie oceniono żadnego z obszarów na U2.

Zmiany wystąpiły na 3 obszarach – poprawę zaobserwowano w 1 obszarze, natomiast pogorszenie – na 2 obszarach. Wszystkie zmiany nastąpiły o 1 stopień.

WYNIKI MONITORINGU W LATACH 2016-2018

2. Sprawozdanie z monitoringu siedliska 9160 w regionie kontynentalnym

Wskaźnik Inne zniekształcenia (rozjeżdżenie, wydeptanie, zaśmiecenie)

Ogólna ocena tego wskaźnika nie uległa zasadniczym zmianom. Stan FV odnotowano na 12 obszarach – o 1 więcej niż poprzednio. Stan U1 otrzymało 8 obszarów – również o 1 więcej niż poprzednio. Stanu U2 nie wykazywano – zarówno w poprzednim cyklu, jak i w 2017 roku.

Zmiany wystąpiły na 3 obszarach – poprawę zaobserwowano w 1 obszarze, natomiast pogorszenie – na 2 obszarach. Wszystkie zmiany nastąpiły o 1 stopień.

Wskaźnik Mikrosiedliska drzewne

Poprzednio tego wskaźnika nie oceniano. Aktualnie ocenę FV odnotowano na 12 obszarach, ocenę U1 – na 3 obszarach, natomiast ocenę U2 – na 3 obszarach. Na kolejnych 2 obszarach nie wyprowadzono oceny (stan XX - niezany).

2. Stan i zmiany w czasie w zakresie poszczególnych aktualnych oddziaływań dla siedliska na obszarach Natura 2000

W poprzednim cyklu oddziaływanie wykazywano na 14 obszarach. Aktualnie odnotowano oddziaływanie na 18 obszarach Natura 2000, w tym dodatkowo na obszarach Dolina Wieprzy i Studnicy, Dorzecze Parsęty, Dolina Radwi i Chocieli oraz na 2 obszarach (Dolina Słupi, Bukowy Las Górki), których poprzednio nie oceniano.

Na obszarze Uroczyska Puszczy Drawskiej poprzednio były wykazane oddziaływanie, aktualnie nie wykazano żadnych. Na obszarze Dolina Rurzyca poprzednio, jak i w 2017 roku, nie wykazano oddziaływań.

Podczas badań monitoringowych wykazywano 8 różnych typów oddziaływań. Pięć spośród nich powtarzało się w poprzednim cyklu jak i w 2017 roku (typy: B – leśnictwo, E – urbanizacja, budownictwo mieszkaniowe i handlowe, G – ingerencja i zakłócenia powodowane przez działalność człowieka, D – transport i sieci komunikacyjne, I – inne problematyczne zaborcze gatunki i geny), nie potwierdzono typu F (użytkowanie zasobów biologicznych inne niż rolnictwo i leśnictwo), natomiast wykazano dwa nowe typy oddziaływań (A – rolnictwo, oraz L – zjawiska geologiczne, katastrofy naturalne).

Najczęstszym oddziaływaniem wykazywanym w obszarach było leśnictwo (B) – poprzednio na 12 obszarach, aktualnie na 16 obszarach. Najczęściej wymieniano oddziaływania związane z usuwaniem martwych i umierających drzew (B02.04), które wystąpiło na 14 obszarach – poprzednio na 9 obszarach.

Obszar Natura 2000	Kod i opis oddziaływania	2009-2010	2017
Bukowy Las Górki	B02.04 usuwanie martwych i umierających drzew		1
Dolina Bielawy	B leśnictwo	1	
	B02.04 usuwanie martwych i umierających drzew	1	1
Dolina Grabowej	B02.01 odnawianie lasu po wycince (nasadzenia)	1	
	B02.04 usuwanie martwych i umierających drzew		1
	E03.01 pozbywanie się odpadów z gospodarstw domowych / obiektów rekreacyjnych	1	

WYNIKI MONITORINGU W LATACH 2016-2018

2. Sprawozdanie z monitoringu siedliska 9160 w regionie kontynentalnym

Obszar Natura 2000	Kod i opis oddziaływania	2009-2010	2017
Dolina Krąpiele	A08 Nawożenie /nawozy sztuczne/		1
	B leśnictwo	1	
	B02.02 wycinka lasu		1
	B02.04 usuwanie martwych i umierających drzew	1	
	I01 nierodzące gatunki zaborcze		1
Dolina Łupawy	B leśnictwo	1	
	B02.04 usuwanie martwych i umierających drzew	1	1
Dolina Radwi, Chocieli i Chotli	B02.04 usuwanie martwych i umierających drzew		1
	I01 nierodzące gatunki zaborcze		1
Dolina Reknicy	E03.01 pozbywanie się odpadów z gospodarstw domowych / obiektów rekreacyjnych		1
	E03.04 Inne odpady	1	
	I01 nierodzące gatunki zaborcze		1
	L05 zapadnięcie się terenu, osuwisko		1
Dolina Wieprzy i Studnicy	B02.04 usuwanie martwych i umierających drzew		1
Doliny Erozyjne Wysoczyzny Elbląskiej	B leśnictwo	1	
	B02.01.02 odnawianie lasu po wycince (drzewa nierodzące)		1
	B02.02 wycinka lasu		1
	B02.04 usuwanie martwych i umierających drzew	1	1
	D01.02 drogi, autostrady	1	1
	E03.04 Inne odpady	1	
	I01 nierodzące gatunki zaborcze		1
Dorzecze Parsęty	B02.04 usuwanie martwych i umierających drzew		1
Dorzecze Regi	B leśnictwo	1	
	B02.02 wycinka lasu		1
	B02.04 usuwanie martwych i umierających drzew	1	1
	I01 nierodzące gatunki zaborcze		1
Grądy nad Jeziorami Zduńskim	B leśnictwo	1	

WYNIKI MONITORINGU W LATACH 2016-2018

2. Sprawozdanie z monitoringu siedliska 9160 w regionie kontynentalnym

Obszar Natura 2000	Kod i opis oddziaływania	2009-2010	2017
i Szpęgawskim	B02.04 usuwanie martwych i umierających drzew	1	1
	G01.02 turystyka piesza, jazda konna i jazda na pojazdach niezmotoryzowanych		1
	I01 nierodzące gatunki zaborcze		1
Jar Rzeki Raduni	E03.01 pozbywanie się odpadów z gospodarstw domowych / obiektów rekreacyjnych		1
	E03.04 Inne odpady	1	
	I01 nierodzące gatunki zaborcze		1
	I02 problematyczne gatunki rodzime		1
Jezioro Bukowo	B02.04 usuwanie martwych i umierających drzew		1
Rzeka Pasłęka	B leśnictwo	1	
	B02.04 usuwanie martwych i umierających drzew	1	1
Sandr Brdy	B02.04 usuwanie martwych i umierających drzew	1	1
	I01 nierodzące gatunki zaborcze		1
	I02 problematyczne gatunki rodzime		1
Trzebiatowsko-Koło-brzeski Pas Nadmorski	B leśnictwo	1	
	B02.04 usuwanie martwych i umierających drzew	1	1
	D01.01 ścieżki, szlaki piesze, szlaki rowerowe	1	1
	I01 nierodzące gatunki zaborcze	1	1
Uroczyska Puszczy Drawskiej	B leśnictwo	1	
Ogółem		26	36

3. Stan i zmiany w czasie w zakresie i intensywności poszczególnych przewidywanych zagrożeń dla siedliska na obszarach Natura 2000

Na 17 obszarach odnotowano oddziaływania z wpływem negatywnym (-), które można uznać za zagrożenia. W poprzednim cyklu takie zagrożenia wykazano na 13 obszarach. Można je ogólnie zaliczyć do 7 typów (A - rolnictwo, B - leśnictwo, D – transport i sieci komunikacyjne, E – urbanizacja, budownictwo mieszkaniowe i handlowe, G – ingerencja i zakłócenia powodowane przez działalność człowieka, I – inne problematyczne zaborcze gatunki i geny, L – zjawiska geologiczne, katastrofy naturalne). Poprzednio nie wykazywano zagrożeń w typie A, G i L. Najwięcej zagrożeń wykazano w typie B (leśnictwo) – aktualnie na 15 obszarach, natomiast poprzednio na 11 obszarach. Zagrożenie stanowią również nierodzące gatunki zaborcze odnotowane na 9 obszarach.

WYNIKI MONITORINGU W LATACH 2016-2018

2. Sprawozdanie z monitoringu siedliska 9160 w regionie kontynentalnym

Jeżeli chodzi o intensywność, to zagrożenia silne (A) wykazano na 3 obszarach – poprzednio na 1 obszarze. Zagrożenia średnie (B) wykazano na 12 obszarach – poprzednio 11, natomiast zagrożenia słabe (C) – na 9 obszarach – poprzednio na 2.

III.A.2. STAN OCHRONY I JEGO PARAMETRY W REGIONIE BIOGEOGRAFICZNYM KONTYNENTALNYM NA OBSZARACH NATURA 2000

1. Stan i zmiany w czasie parametru Powierzchnia siedliska na obszarach Natura 2000

Ogólnie można stwierdzić, że ocena parametru „Powierzchnia siedliska” uległa poprawie na ocenianych obszarach Natura 2000. Aktualnie ocenę FV odnotowano na 16 obszarach (80%) – poprzednio na 12 (67%). Ocenę U1 uzyskały 3 obszary (15%) – poprzednio 4 (22%). Ocenę U2 wyprowadzono dla 1 obszaru (5%) – poprzednio dla 2 (11%).

Ocenę U2 w 2017 roku uzyskał obszar PLH300017 Dolina Rurzyca. Na 4 monitorowanych w tym obszarze stanowiskach, dwa z nich według PZO nie były zaliczone do siedliska 9160 – na jednym siedlisko przekształca się w kierunku żyznej buczyny, na drugim – w kierunku kwaśnej buczyny.

Na 13 obszarach nie nastąpiły zmiany w ocenie. Poprawę odnotowano na 4 obszarach, natomiast pogorszenie – na 1 obszarze. Wszystkie zmiany wystąpiły o 1 stopień.

2. Stan i zmiany w czasie parametru Struktura i funkcje siedliska na obszarach Natura 2000

Ocena parametru „Struktura i funkcja” uległa pogorszeniu na obszarach Natura 2000. Aktualnie ocenę FV odnotowano na 2 obszarach (10%) – poprzednio na 5 (28%).

Ocenę U1 uzyskało 7 obszarów (35%) – poprzednio 12 (67%). Ocenę U2 wyprowadzono dla 11 obszarów (55%) – poprzednio dla 1 (5%).

Zmiany odnotowano na 15 obszarach (83% spośród 18 obszarów porównywanych w dwóch cyklach). Poprawę uzyskały 2 obszary (o 1 stopień), natomiast pogorszenie – na 13 obszarach (w tym 2 – o 2 stopnie).

Ocena parametru jest pochodną oceny poszczególnych wskaźników, przede wszystkim kardynalnych, których obniżenie oceny skutkuje obniżeniem oceny całego parametru. W tym miejscu należy zaznaczyć, że w poprzednim cyklu błędnie wyprowadzono ocenę parametru „struktura i funkcja” na 10 obszarach, ponieważ co najmniej jeden wskaźnik kardynalny na tych stanowiskach oceniono na U2, natomiast ocena parametru była inna niż U2. Szczególnie można to zauważyć biorąc pod uwagę wskaźnik kardynalny „martwe drewno leżące lub stojące >3 m długości i >50 cm grubości”, który oceniono na 11 obszarach na U2, a ocena ogólna dla parametru była wyprowadzona jako FV (3 obszary) lub U1 (7 obszarów), a tylko na 1 obszarze była wyprowadzona prawidłowo na U2.

Na tej podstawie można stwierdzić, że gdyby poprawnie wyprowadzono ocenę dla parametru „struktura i funkcja” biorąc pod uwagę wskaźniki kardynalne ocenione na U2 wówczas łącznie ocenę złą uzyskałyby 11 obszarów Natura 2000 monitorowanych w latach 2009-2010.

Biorąc pod uwagę wyniki przeprowadzonego monitoringu w 2017 roku na 11 stanowiskach z oceną niewłaściwą (U2), można stwierdzić, że decydujący wpływ na ocenę negatywną miały następujące wskaźniki kardynalne:

WYNIKI MONITORINGU W LATACH 2016-2018

2. Sprawozdanie z monitoringu siedliska 9160 w regionie kontynentalnym

- martwe drewno leżące lub stojące >3 m długości i >50 cm grubości – 9 obszarów;
- gatunki dominujące – 3 obszary;
- gatunki obce geograficznie w drzewostanie – 3 obszary;
- udział graba – 1 obszar,
- udział w drzewostanie gatunków liściastych (bez wczesnosukcesyjnych) – 1 obszar.

W tym miejscu należy zaznaczyć, że na jednym obszarze mógł wystąpić więcej niż jeden wskaźnik kardynalny oceniony na U2.

3. Stan i zmiany w czasie parametru Perspektywy ochrony na obszarach Natura 2000

Ocena parametru „perspektywa ochrony na stanowiskach” nie uległa większym zmianom. Aktualnie ocenę FV odnotowano na 9 obszarach (45%) – poprzednio na 8 (44%). Ocenę U1 uzyskało 11 obszarów (55%) – poprzednio 10 (56%). Oceny U2 nie stwierdzono, zarówno obecnie, jak i poprzednio.

Ocenę U1 uzasadniano głównie ekspansją buka na siedliskach grądowych oraz intensywną gospodarką leśną, która może mieć wpływ na zniekształcenia niektórych płatów siedliska.

Zmiany odnotowano na 3 obszarach. Poprawę zauważono na 1 obszarze (PLH320017 Trzebiatowsko-Kołobrzski Pas Nadmorski), natomiast pogorszenie – na 2 obszarach (PLH320003 Dolina Grabowej, PLH320041 Jezioro Bukowo). Zmiany nastąpiły o 1 stopień.

4. Stan ochrony siedliska i jego zmiany w czasie na obszarach Natura 2000

Ocena ogólna stanowisk uległa znacznemu pogorszeniu. Aktualnie ocenę FV odnotowano na 1 obszarze (5%) – poprzednio na 4 (22%). Ocenę U1 uzyskało 8 obszarów (40%) – poprzednio 13 (72%). Ocenę U2 wyprowadzono dla 11 obszarów (55%) – poprzednio dla 1 (6%).

Ponieważ „Ocena ogólna” jest pochodną ocen poszczególnych parametrów, a szczególnie parametru „struktura i funkcja”, to stanowiska, które uzyskały złą ocenę tego parametru nie mogły uzyskać lepszej oceny ogólnej.

Należy podkreślić, że gdyby ocena parametru „struktura i funkcja” w poprzednich latach była prawidłowo wyprowadzona, to ocena ogólna w latach 2009-2010 również byłaby znacznie gorsza. Prawdopodobnie wówczas także 11 obszarów oceniono by na U2.

WYNIKI MONITORINGU W LATACH 2016-2018

2. Sprawozdanie z monitoringu siedliska 9160 w regionie kontynentalnym

III.B. POZOSTAŁE TABELLE DOTYCZY OBSZARÓW NATURA 2000

Tab. 7 Oceny: stanu ochrony i jego parametrów na poszczególnych obszarach Natura 2000 w regionie biogeograficznym kontynentalnym dla siedliska Grąd subatlantycki (Stellario-Carpinetum) 9160, monitoring skończony (P1 – Powierzchnia, P2 – Specyficzna struktura i funkcje, P3 – Perspektywy ochrony, P4 – Stan ochrony (ocena ogólna))

Lp.	Kod obszaru Natura 2000	Nazwa obszaru Natura 2000	Województwo	Lata	P1	P2	P3	P4
1.	PLH220008	Dolina Reknicy	pomorskie	2009-2011 2016-2018	FV FV	FV U1	FV FV	FV U1
2.	PLH220011	Jar Rzeki Raduni	pomorskie	2009-2011 2016-2018	FV FV	FV U1	FV FV	FV U1
3.	PLH220026	Sandr Brdy	pomorskie	2009-2011 2016-2018	U2 U1	U1 U2	U1 U1	U1 U2
4.	PLH220036	Dolina Łupawy	pomorskie	2009-2011 2016-2018	U1 FV	U1 U2	U1 U1	U1 U2
5.	PLH220038	Dolina Wieprzy i Studnicy	pomorskie	2009-2011 2016-2018	FV FV	U1 U2	FV FV	U1 U2
6.	PLH220052	Dolina Słupi	pomorskie	2016-2018	FV	FV	FV	FV
7.	PLH220067	Grądy nad Jeziorami Zduńskim i Szpęgawskim	pomorskie	2009-2011 2016-2018	FV FV	FV U2	U1 U1	FV U2
8.	PLH280006	Rzeka Pasłęka	warmińsko-mazurskie	2009-2011 2016-2018	FV FV	FV U1	U1 U1	U1 U1
9.	PLH280029	Doliny Erozyjne Wysoczyzny Elbląskiej	warmińsko-mazurskie	2009-2011 2016-2018	U1 FV	U1 U2	U1 U1	U1 U2
10.	PLH300017	Dolina Rurzycy	wielkopolskie	2009-2011 2016-2018	U2 U2	U1 U2	U1 U1	U1 U2
11.	PLH320003	Dolina Grabowej	zachodniopomorskie	2009-2011 2016-2018	FV FV	U1 U2	FV U1	U1 U2
12.	PLH320005	Dolina Krąpieli	zachodniopomorskie	2009-2011 2016-2018	FV FV	U1 FV	U1 U1	U1 U1
13.	PLH320007	Dorzecze Parsęty	zachodniopomorskie	2009-2011 2016-2018	FV FV	U1 U1	FV FV	U1 U1
14.	PLH320017	Trzebiatowsko-Kołobrzeski Pas Nadmorski	zachodniopomorskie	2009-2011 2016-2018	FV FV	U1 U1	U1 FV	U1 U1
15.	PLH320022	Dolina Radwi, Chocieli i Chotli	zachodniopomorskie	2009-2011 2016-2018	FV FV	U1 U1	FV FV	U1 U1
16.	PLH320041	Jezioro Bukowo	zachodniopomorskie	2009-2011 2016-2018	FV U1	FV U2	FV U1	FV U2
17.	PLH320046	Uroczyska Puszczy Drawskiej	zachodniopomorskie	2009-2011 2016-2018	U1 FV	U2 U1	FV FV	U2 U1
18.	PLH320049	Dorzecze Regi	zachodniopomorskie	2009-2011 2016-2018	FV FV	U1 U2	U1 U1	U1 U2

WYNIKI MONITORINGU W LATACH 2016-2018

2. Sprawozdanie z monitoringu siedliska 9160 w regionie kontynentalnym

Lp.	Kod obszaru Natura 2000	Nazwa obszaru Natura 2000	Województwo	Lata	P1	P2	P3	P4
19.	PLH320053	Dolina Bielawy	zachodniopomorskie	2009-2011 2016-2018	U1 U1	U1 U2	U1 U1	U1 U2
20.	PLH320062	Bukowy Las Górki	zachodniopomorskie	2016-2018	FV	U2	FV	U2
Liczba obszarów z oceną			FV	2009-2011	12	5	8	4
				2016-2018	16	2	9	1
				U1	4	12	10	13
				2016-2018	3	7	11	8
				U2	2	1		1
Razem				2009-2011	18	18	18	18
				2016-2018	20	20	20	20

Kolorem zielonym oznaczono poprawę oceny parametru, pomarańczowym pogorszenie oceny o 1 stopień. Czerwonym pogorszenie oceny o 2 stopnie.

WYNIKI MONITORINGU W LATACH 2016-2018

2. Sprawozdanie z monitoringu siedliska 9160 w regionie kontynentalnym

Tab. 8 Aktualne oddziaływania - dane ogólne - łącznie na badanych obszarach Natura 2000 w regionie biogeograficznym kontynentalnym w różnych okresach badawczych dla siedliska przyrodniczego Grąd subatlantycki (Stellario-Carpinetum) 9160, monitoring skończony

Kod		Aktualne oddziaływanie	Uszczegółowie nie	Lata	Liczba obszarów	Liczba obszarów z danym wpływem i intensywnością oddziaływania															
						Wpływ pozytywny +				Wpływ neutralny 0				Wpływ negatywny -				Wpływ nieokreślony X			
						A	B	C	X	A	B	C	X	A	B	C	X	A	B	C	X
A08	Nawożenie /nawozy sztuczne/			2016- 2018	1											1					
B	leśnictwo			2009- 2011	10						1				8	1					
				2016- 2018	1		1														
B02.01	odnawianie lasu po wycince (nasadzenia)			2009- 2011	1									1							
B02.01. 01	odnawianie lasu po wycince (drzewa rodzime)			2016- 2018	2		2														
B02.01. 02	odnawianie lasu po wycince (drzewa nierodzime)			2016- 2018	1									1							
B02.02	wycinka lasu			2016- 2018	3								1	1	1						
B02.04	usuwanie martwych i umierających drzew			2009- 2011	9									8	1						
				2016- 2018	14								2	7	5						
B02.05	nieintensywna produkcja drewna (pozostawienie martwych / starych drzew)			2016- 2018	1		1														
D01.01	ścieżki, szlaki piesze, szlaki rowerowe			2009- 2011	1									1							
				2016- 2018	1										1						
D01.02	drogi, autostrady			2009- 2011	1									1							
				2016- 2018	1										1						
E03.01	pozbywanie się odpadów z gospodarstw domowych / obiektów rekreacyjnych			2009- 2011	1										1						
				2016- 2018	2										2						

WYNIKI MONITORINGU W LATACH 2016-2018

2. Sprawozdanie z monitoringu siedliska 9160 w regionie kontynentalnym

Kod	Aktualne oddziaływanie	Uszczegółowienie	Lata	Liczba obszarów	Liczba obszarów z danym wpływem i intensywnością oddziaływania															
					Wpływ pozytywny +				Wpływ neutralny 0				Wpływ negatywny -				Wpływ nieokreślony X			
					A	B	C	X	A	B	C	X	A	B	C	X	A	B	C	X
E03.04	Inne odpady		2009-2011	4						1				1	2					
F02.03	Wędkarstwo		2009-2011	2						2										
G01	Sporty i różne formy czynnego wypoczynku rekreacji, uprawiane w plenerze		2009-2011	1						1										
G01.02	turystyka piesza, jazda konna i jazda na pojazdach niezmotoryzowanych		2016-2018	1												1				
G01.08	inne rodzaje sportu i aktywnego wypoczynku		2016-2018	1						1										
I01	nierodzone gatunki zaborcze		2009-2011	1											1					
			2016-2018	9											5	4				
I02	problematyczne gatunki rodzime		2016-2018	2											2					
L05	zapadnięcie się terenu, osuwisko		2016-2018	1												1				
X	Brak zagrożeń i nacisków		2016-2018	2								1								1
Razem			2009-2011	14						4	1			1	11	2				
			2016-2018	20		4					1	1	3	12	9					1

WYNIKI MONITORINGU W LATACH 2016-2018

2. Sprawozdanie z monitoringu siedliska 9160 w regionie kontynentalnym

Tab. 8A Zmiany aktualnych oddziaływań łącznie na obszarach Natura 2000, na których powtarzano badania w regionie biogeograficznym kontynentalnym pomiędzy różnymi okresami badawczymi dla siedliska przyrodniczego Grąd subatlantycki (Stellario-Carpinetum) 9160, monitoring skończony

Kod	Aktualne oddziaływanie	Uszczegółowienie	Liczba obszarów z oddziaływaniem w latach 2016-2017	Liczba obszarów, na których nie nastąpiły zmiany	Liczba obszarów, na których nastąpiła poprawa, w tym w intensywności	Liczba obszarów, na których nastąpiło pogorszenie, w tym w intensywności
A08	Nawożenie /nawozy sztuczne/		1			1
B	leśnictwo		1	1	9	
B02.01	odnawianie lasu po wycince (nasadzenia)				1	
B02.01.01	odnawianie lasu po wycince (drzewa rodzime)		2		2	
B02.01.02	odnawianie lasu po wycince (drzewa nierodzące)		1			1
B02.02	wycinka lasu		3			3
B02.04	usuwanie martwych i umierających drzew		13	4	4	6
D01.01	ścieżki, szlaki piesze, szlaki rowerowe		1		1	
D01.02	drogi, autostrady		1		1	
E03.01	pozbywanie się odpadów z gospodarstw domowych / obiektów rekreacyjnych		2		1	2
E03.04	Inne odpady			1	3	
F02.03	Wędkarstwo			2		
G01	Sporty i różne formy czynnego wypoczynku rekreacji, uprawiane w plenerze			1		
G01.02	turystyka piesza, jazda konna i jazda na pojazdach niezmotoryzowanych		1			1
G01.08	inne rodzaje sportu i aktywnego wypoczynku		1	1		
I01	nierodzące gatunki zaborcze		9		1	8

WYNIKI MONITORINGU W LATACH 2016-2018

2. Sprawozdanie z monitoringu siedliska 9160 w regionie kontynentalnym

Kod	Aktualne oddziaływanie	Uszczegółowienie	Liczba obszarów z oddziaływaniem w latach 2016-2017	Liczba obszarów, na których nie nastąpiły zmiany	Liczba obszarów, na których nastąpiła poprawa, w tym w intensywności	Liczba obszarów, na których nastąpiło pogorszenie, w tym w intensywności
I02	problematiczne gatunki rodzime		2			2
L05	zapadnięcie się terenu, osuwisko		1			1
X	Brak zagrożeń i nacisków		2	2		
Razem			18	10	13	13

UWAGI:

Brak zmian w ocenach, ich poprawę lub pogorszenie stwierdzano tak jak w przypadku analizy zmian ocen oddziaływań dla stanowisk (tab. 4A)

WYNIKI MONITORINGU W LATACH 2016-2018

2. Sprawozdanie z monitoringu siedliska 9160 w regionie kontynentalnym

Tab. 9 Przewidywane zagrożenia - dane ogólne - łącznie na obszarach Natura 2000 w regionie biogeograficznym kontynentalnym w różnych okresach badawczych dla siedliska przyrodniczego Grąd subatlantycki (Stellario-Carpinetum) 9160, monitoring skończony

Kod	Zagrożenie	Uszczegółowienie	Lata	Liczba obszarów	Liczba obszarów z intensywnością zagrożenia			
					A	B	C	X
A08	Nawożenie /nawozy sztuczne/		2016-2018	1			1	
B	leśnictwo		2009-2011	9		8	1	
B02.01	odnawianie lasu po wycince (nasadzenia)		2009-2011	1		1		
B02.01.02	odnawianie lasu po wycince (drzewa nierodzące)		2016-2018	1		1		
B02.02	wycinka lasu		2016-2018	3	1	1	1	
B02.04	usuwanie martwych i umierających drzew		2009-2011	9		8	1	
			2016-2018	14	2	7	5	
D01.01	ścieżki, szlaki piesze, szlaki rowerowe		2009-2011	1		1		
			2016-2018	1			1	
D01.02	drogi, autostrady		2009-2011	1		1		
			2016-2018	1			1	
E03.01	pozbywanie się odpadów z gospodarstw domowych / obiektów rekreacyjnych		2009-2011	1			1	
			2016-2018	2			2	
E03.04	Inne odpady		2009-2011	3	1	2		
G01.02	turystyka piesza, jazda konna i jazda na pojazdach niezmotoryzowanych		2016-2018	1			1	
I01	nierodzące gatunki zaborcze		2009-2011	1		1		
			2016-2018	9		5	4	
I02	problematiczne gatunki rodzime		2016-2018	2		2		
L05	zapadnięcie się terenu, osuwisko		2016-2018	1			1	
Razem			2009-2011	13	1	11	2	
			2016-2018	17	3	12	9	

WYNIKI MONITORINGU W LATACH 2016-2018

2. Sprawozdanie z monitoringu siedliska 9160 w regionie kontynentalnym

Tab. 9A Zmiany zagrożeń łącznie na tych samych obszarach Natura 2000 w regionie biogeograficznym kontynentalnym pomiędzy różnymi okresami badawczymi dla siedliska przyrodniczego Grąd subatlantycki (Stellario-Carpinetum) 9160, monitoring skończony

Kod	Przewidywane zagrożenie	Uszczegółowienie	Liczba obszarów razem	Liczba obszarów, na których nie nastąpiły zmiany	Liczba obszarów, na których nastąpiła poprawa w intensywności	Liczba obszarów, na których nastąpiło pogorszenie w intensywności
A08	Nawożenie /nawozy sztuczne/		1			1
B	leśnictwo		9		9	
B02.01	odnawianie lasu po wycince (nasadzenia)		1		1	
B02.01.02	odnawianie lasu po wycince (drzewa nierodzące)		1			1
B02.02	wycinka lasu		3			3
B02.04	usuwanie martwych i umierających drzew		14	4	4	6
D01.01	ścieżki, szlaki piesze, szlaki rowerowe		1		1	
D01.02	drogi, autostrady		1		1	
E03.01	pozbywanie się odpadów z gospodarstw domowych / obiektów rekreacyjnych		3		1	2
E03.04	Inne odpady		3		3	
G01.02	turystyka piesza, jazda konna i jazda na pojazdach niezmotoryzowanych		1			1
I01	nierodzące gatunki zaborcze		9		1	8
I02	problematyczne gatunki rodzime		2			2
L05	zapadnięcie się terenu, osuwisko		1			1
Razem			17	4	13	13

WYNIKI MONITORINGU W LATACH 2016-2018

3. Sprawozdanie z monitoringu siedliska 9160, cała Polska - podsumowanie

3. Sprawozdanie z monitoringu siedliska 9160, cała Polska - podsumowanie

IV. PODSUMOWANIE INFORMACJI O STWIERDZONYCH GATUNKACH OBCYCH INWAZYJNYCH

Tab. 10 Lista gatunków obcych inwazyjnych stwierdzonych łącznie na stanowiskach w trakcie monitoringu siedliska przyrodniczego Grąd subatlantycki (Stellario-Carpinetum) 9160, monitoring skończony

Obszar Natura 2000	ID stanowiska	Nazwa stanowiska	Region	Lata	Nazwa polska	Nazwa łacińska
PLH220008 Dolina Reknicy	2129	Dolina Reknicy 2	CON	2016-2018	Niecierpek drobnokwiatowy	Impatiens parviflora DC.
PLH220008 Dolina Reknicy	2130	Dolina Reknicy 3	CON	2016-2018	Niecierpek drobnokwiatowy	Impatiens parviflora DC.
PLH220008 Dolina Reknicy	2131	Dolina Reknicy 4	CON	2016-2018	Niecierpek drobnokwiatowy	Impatiens parviflora DC.
PLH220011 Jar Rzeki Raduni	2124	Jar Rzeki Raduni 1	CON	2016-2018	Niecierpek drobnokwiatowy	Impatiens parviflora DC.
PLH220011 Jar Rzeki Raduni	2126	Jar Rzeki Raduni 3	CON	2016-2018	Niecierpek drobnokwiatowy	Impatiens parviflora DC.
PLH220011 Jar Rzeki Raduni	2127	Jar Rzeki Raduni 4	CON	2016-2018	Niecierpek drobnokwiatowy	Impatiens parviflora DC.
PLH220026 Sandr Brdy	3252	Kulawa	CON	2016-2018	Czeremcha amerykańska	Padus serotina (Erhr) Borkh.
PLH220036 Dolina Łupawy	2101	Łupawa 1	CON	2016-2018	Niecierpek drobnokwiatowy	Impatiens parviflora DC.
PLH220038 Dolina Wieprzy i Studnicy	1805	Jezioro Studzieniczno	CON	2016-2018	Niecierpek drobnokwiatowy	Impatiens parviflora DC.
PLH220038 Dolina Wieprzy i Studnicy	1821	Stary Młyn	CON	2016-2018	Niecierpek drobnokwiatowy	Impatiens parviflora DC.
PLH220038 Dolina Wieprzy i Studnicy	1822	Broczyna	CON	2016-2018	Niecierpek drobnokwiatowy	Impatiens parviflora DC.
PLH220052 Dolina Słupi	2043	Żelki	CON	2016-2018	Niecierpek drobnokwiatowy	Impatiens parviflora DC.
PLH220052 Dolina Słupi	2070	Krzynia	CON	2016-2018	Niecierpek drobnokwiatowy	Impatiens parviflora DC.
PLH220052 Dolina Słupi	2074	Gałąźnia Mała	CON	2016-2018	Niecierpek drobnokwiatowy	Impatiens parviflora DC.
					Śliwa wiśniowa	Prunus cerasifera Ehrh.

WYNIKI MONITORINGU W LATACH 2016-2018

3. Sprawozdanie z monitoringu siedliska 9160, cała Polska - podsumowanie

Obszar Natura 2000	ID stanowiska	Nazwa stanowiska	Region	Lata	Nazwa polska	Nazwa łacińska
PLH220067 Grądy nad Jeziorami Zduńskim i Szpęgawskim	2878	Szpęgawsk 1	CON	2009-2011	Niecierpek drobnokwiatowy	Impatiens parviflora DC.
				2016-2018	Dąb czerwony Niecierpek drobnokwiatowy	Quercus rubra L. Impatiens parviflora DC.
PLH220067 Grądy nad Jeziorami Zduńskim i Szpęgawskim	2879	Szpęgawsk 2	CON	2016-2018	Niecierpek drobnokwiatowy	Impatiens parviflora DC.
PLH220067 Grądy nad Jeziorami Zduńskim i Szpęgawskim	2881	Szpęgawsk 3	CON	2016-2018	Niecierpek drobnokwiatowy	Impatiens parviflora DC.
PLH220067 Grądy nad Jeziorami Zduńskim i Szpęgawskim	2882	Szpęgawsk 4	CON	2016-2018	Jesion pensylwański	Fraxinus pennsylvanica Marshall
					Niecierpek drobnokwiatowy	Impatiens parviflora DC.
PLH280006 Rzeka Pasłęka	3039	Dąbrowa	CON	2009-2011	Niecierpek drobnokwiatowy	Impatiens parviflora DC.
				2016-2018	Niecierpek drobnokwiatowy	Impatiens parviflora DC.
PLH280006 Rzeka Pasłęka	3059	Łozy	CON	2009-2011	Niecierpek drobnokwiatowy	Impatiens parviflora DC.
PLH280006 Rzeka Pasłęka	3071	Pityny	CON	2009-2011	Niecierpek drobnokwiatowy	Impatiens parviflora DC.
				2016-2018	Kasztanowiec zwyczajny Niecierpek drobnokwiatowy	Aesculus hippocastanum L. Impatiens parviflora DC.
PLH280006 Rzeka Pasłęka	3355	Pelnik	CON	2009-2011	Niecierpek drobnokwiatowy	Impatiens parviflora DC.
				2016-2018	Niecierpek drobnokwiatowy	Impatiens parviflora DC.
PLH280029 Doliny Erozyjne Wysoczyzny Elbląskiej	2884	Kadyny	CON	2009-2011	Niecierpek drobnokwiatowy	Impatiens parviflora DC.
				2016-2018	Niecierpek drobnokwiatowy	Impatiens parviflora DC. Fallopia convolvulus (L.) Á. LÖVE

WYNIKI MONITORINGU W LATACH 2016-2018

3. Sprawozdanie z monitoringu siedliska 9160, cała Polska - podsumowanie

Obszar Natura 2000	ID stanowiska	Nazwa stanowiska	Region	Lata	Nazwa polska	Nazwa łacińska
PLH280029 Doliny Erozyjne Wysoczyzny Elbląskiej	2885	Przybyłowo	CON	2009-2011	Niecierpek drobnokwiatowy	Impatiens parviflora DC.
				2016-2018	Niecierpek drobnokwiatowy	Impatiens parviflora DC.
PLH280029 Doliny Erozyjne Wysoczyzny Elbląskiej	2886	Łęcze	CON	2016-2018	Dąb czerwony	Quercus rubra L.
					Nawłóć późna	Solidago gigantea Aiton
					Niecierpek drobnokwiatowy	Impatiens parviflora DC.
PLH280029 Doliny Erozyjne Wysoczyzny Elbląskiej	2887	Kamionek Wielki	CON	2016-2018	Nawłóć późna	Solidago gigantea Aiton
					Niecierpek drobnokwiatowy	Impatiens parviflora DC.
PLH280029 Doliny Erozyjne Wysoczyzny Elbląskiej	3281	Kamienica	CON	2009-2011	Niecierpek drobnokwiatowy	Impatiens parviflora DC.
				2016-2018	Niecierpek drobnokwiatowy	Impatiens parviflora DC.
PLH300017 Dolina Rurzyca	3191	Trzebieszki 2	CON	2009-2011	Niecierpek drobnokwiatowy	Impatiens parviflora DC.
					Świdośliwka kłosowa	Amelanchier spicata (Lam.) K. Koch
				2016-2018	Niecierpek drobnokwiatowy	Impatiens parviflora DC.
				2009-2011	Niecierpek drobnokwiatowy	Impatiens parviflora DC.
					Świdośliwka kłosowa	Amelanchier spicata (Lam.) K. Koch
				2016-2018	Niecierpek drobnokwiatowy	Impatiens parviflora DC.
PLH300017 Dolina Rurzyca	3192	Trzebieszki 3	CON	2009-2011	Niecierpek drobnokwiatowy	Impatiens parviflora DC.
					Świdośliwka kłosowa	Amelanchier spicata (Lam.) K. Koch
				2016-2018	Niecierpek drobnokwiatowy	Impatiens parviflora DC.
PLH300017 Dolina Rurzyca	3194	Trzebieszki 4	CON	2009-2011	Niecierpek drobnokwiatowy	Impatiens parviflora DC.
					Świdośliwka kłosowa	Amelanchier spicata (Lam.) K. Koch
				2016-2018	Niecierpek drobnokwiatowy	Impatiens parviflora DC.
PLH320003 Dolina Grabowej	1816	Megality	CON	2016-2018	Niecierpek drobnokwiatowy	Impatiens parviflora DC.
PLH320005 Dolina Krąpieli	2574	Pężino	CON	2009-2011	Niecierpek drobnokwiatowy	Impatiens parviflora DC.

WYNIKI MONITORINGU W LATACH 2016-2018

3. Sprawozdanie z monitoringu siedliska 9160, cała Polska - podsumowanie

Obszar Natura 2000	ID stanowiska	Nazwa stanowiska	Region	Lata	Nazwa polska	Nazwa łacińska
PLH320005 Dolina Krąpieli	2687	Ulikowo - Grodzisko	CON	2016-2018	Niecierpek drobnokwiatowy	Impatiens parviflora DC.
				2009-2011	Niecierpek drobnokwiatowy	Impatiens parviflora DC.
				2016-2018	Niecierpek drobnokwiatowy	Impatiens parviflora DC.
PLH320005 Dolina Krąpieli	2688	Ulikowo - W Zakolu	CON	2009-2011	Niecierpek drobnokwiatowy	Impatiens parviflora DC.
				2016-2018	Niecierpek drobnokwiatowy	Impatiens parviflora DC.
				2009-2011	Niecierpek drobnokwiatowy	Impatiens parviflora DC.
PLH320005 Dolina Krąpieli	2689	Ulikowo - Zbocze	CON	2016-2018	Niecierpek drobnokwiatowy	Impatiens parviflora DC.
				2009-2011	Niecierpek drobnokwiatowy	Impatiens parviflora DC.
				2016-2018	Niecierpek drobnokwiatowy Szczawik żółty	Impatiens parviflora DC. Oxalis stricta L.
PLH320017 Trzebiatowsko-Kołobrzeski Pas Nadmorski	2679	Bagicz 1	CON	2009-2011	Modrzew japoński	Larix kaempferi (Lamb.) Carriere
					Niecierpek drobnokwiatowy	Impatiens parviflora DC.
				2016-2018	Niecierpek drobnokwiatowy	Impatiens parviflora DC.
PLH320017 Trzebiatowsko-Kołobrzeski Pas Nadmorski	2681	Bagicz 2	CON	2009-2011	Modrzew japoński	Larix kaempferi (Lamb.) Carriere
					Niecierpek drobnokwiatowy	Impatiens parviflora DC.
				2016-2018	Niecierpek drobnokwiatowy	Impatiens parviflora DC.
PLH320022 Dolina Radwi, Chocieli i Chotli	1965	Kłanino	CON	2016-2018	Niecierpek drobnokwiatowy	Impatiens parviflora DC.
PLH320022 Dolina Radwi, Chocieli i Chotli	1976	Żydowo	CON	2016-2018	Niecierpek drobnokwiatowy	Impatiens parviflora DC.
PLH320022 Dolina Radwi, Chocieli i Chotli	1985	Dunowo	CON	2016-2018	Czeremcha amerykańska	Padus serotina (Erhr) Borkh.
PLH320041 Jezioro Bukowo	2660	Grąd w Łazach	CON	2016-2018	Daglezja zielona	Pseudotsuga menziesii (Mirb.) Franco
PLH320046 Uroczyska Puszczy Drawskiej	2193	Słopica w Puszczy Drawskiej	CON	2016-2018	Czeremcha amerykańska	Padus serotina (Erhr) Borkh.

WYNIKI MONITORINGU W LATACH 2016-2018

3. Sprawozdanie z monitoringu siedliska 9160, cała Polska - podsumowanie

Obszar Natura 2000	ID stanowiska	Nazwa stanowiska	Region	Lata	Nazwa polska	Nazwa łacińska
					Niecierpek drobnokwiatowy	Impatiens parviflora DC.
PLH320046 Uroczyska Puszczy Drawskiej	2198	Korytnica - Sówka w Puszczy Drawskiej	CON	2016-2018	Czeremcha amerykańska	Padus serotina (Erhr) Borkh.
PLH320046 Uroczyska Puszczy Drawskiej	2200	Grabowy Jar w Drawieńskim Parku Narodowym	CON	2016-2018	Niecierpek drobnokwiatowy	Impatiens parviflora DC.
PLH320046 Uroczyska Puszczy Drawskiej	2201	Drawno w Puszczy Drawskiej	CON	2016-2018	Czeremcha amerykańska	Padus serotina (Erhr) Borkh.
					Dąb czerwony	Quercus rubra L.
					Niecierpek drobnokwiatowy	Impatiens parviflora DC.
					Verbena pospolita	Verbena officinalis L.
PLH320046 Uroczyska Puszczy Drawskiej	2202	Lipowy Grąd nad Płociczną w Puszczy Drawskiej	CON	2016-2018	Niecierpek drobnokwiatowy	Impatiens parviflora DC.
					Verbena pospolita	Verbena officinalis L.
PLH320049 Dorzecze Regi	2683	Gryfice - Pod Nadleśnictwem	CON	2009-2011	Niecierpek drobnokwiatowy	Impatiens parviflora DC.
				2016-2018	Niecierpek drobnokwiatowy	Impatiens parviflora DC.
PLH320049 Dorzecze Regi	2685	Barkowo	CON	2009-2011	Niecierpek drobnokwiatowy	Impatiens parviflora DC.
				2016-2018	Niecierpek drobnokwiatowy	Impatiens parviflora DC.
PLH320049 Dorzecze Regi	2686	Płoty - nad Rekową	CON	2009-2011	Niecierpek drobnokwiatowy	Impatiens parviflora DC.
				2016-2018	Kasztanowiec zwyczajny	Aesculus hippocastanum L.
					Niecierpek drobnokwiatowy	Impatiens parviflora DC.
PLH320049 Dorzecze Regi	2690	Żerzyno	CON	2009-2011	Kasztanowiec zwyczajny	Aesculus hippocastanum L.
					Śnieguliczka biała	Symphoricarpos albus (L.) S. F. Blake
				2016-2018	Kasztanowiec zwyczajny	Aesculus hippocastanum L.
					Śnieguliczka biała	Symphoricarpos albus (L.) S. F. Blake
PLH320049 Dorzecze Regi	2691	Łagiewniki Park	CON	2016-2018	Niecierpek drobnokwiatowy	Impatiens parviflora DC.

WYNIKI MONITORINGU W LATACH 2016-2018

3. Sprawozdanie z monitoringu siedliska 9160, cała Polska - podsumowanie

Obszar Natura 2000	ID stanowiska	Nazwa stanowiska	Region	Lata	Nazwa polska	Nazwa łacińska
PLH320049 Dorzecze Regi	2692	Łagiewniki Struga	CON	2009-2011	Nawłoc kanadyjska	Solidago canadensis L.
					Niecierpek drobnokwiatowy	Impatiens parviflora DC.
				2016-2018	Niecierpek drobnokwiatowy	Impatiens parviflora DC.
PLH320053 Dolina Bielawy	2567	Niemica (prawy brzeg doliny)	CON	2016-2018	Niecierpek drobnokwiatowy	Impatiens parviflora DC.
PLH320053 Dolina Bielawy	2649	Niemica (lewy brzeg doliny)	CON	2009-2011	Niecierpek drobnokwiatowy	Impatiens parviflora DC.
PLH320053 Dolina Bielawy	2650	Kusice (prawy brzeg doliny)	CON	2016-2018	Niecierpek drobnokwiatowy	Impatiens parviflora DC.
PLH320062 Bukowy Las Górki	2357	Bukowy Las Górki I	CON	2016-2018	Niecierpek drobnokwiatowy	Impatiens parviflora DC.
PLH320062 Bukowy Las Górki	2359	Bukowy Las Górki II	CON	2016-2018	Niecierpek drobnokwiatowy	Impatiens parviflora DC.
PLH320062 Bukowy Las Górki	2365	Bukowy Las Górki III	CON	2016-2018	Dąb czerwony	Quercus rubra L.
					Niecierpek drobnokwiatowy	Impatiens parviflora DC.
	1814	Borkowo	CON	2016-2018	Niecierpek drobnokwiatowy	Impatiens parviflora DC.
	1855	Wilczkowskie Dęby	CON	2016-2018	Niecierpek drobnokwiatowy	Impatiens parviflora DC.
	3250	Asmus	CON	2009-2011	Niecierpek drobnokwiatowy	Impatiens parviflora DC.
				2016-2018	Niecierpek drobnokwiatowy	Impatiens parviflora DC.
	3251	Laska	CON	2016-2018	Sosna wejmutka	Pinus strobus L.

WYNIKI MONITORINGU W LATACH 2016-2018

3. Sprawozdanie z monitoringu siedliska 9160, cała Polska - podsumowanie

Tab. 10A Liczba stanowisk siedliska przyrodniczego Grąd subatlantycki (Stellario-Carpinetum) 9160, na których stwierdzono poszczególne gatunki obce, wg okresów badawczych, monitoring skończony

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	2009-2011	2016-2018
1.	Czeremcha amerykańska	Padus serotina (Erhr) Borkh.		5
2.	Daglezja zielona	Pseudotsuga menziesii (Mirb.) Franco		1
3.	Dąb czerwony	Quercus rubra L.		4
4.		Fallopia convolvulus (L.) Á. LÖVE		1
5.	Jesion pensylwański	Fraxinus pennsylvanica Marshall		1
6.	Kasztanowiec zwyczajny	Aesculus hippocastanum L.	1	3
7.	Modrzew japoński	Larix kaempferi (Lamb.) Carriere	2	
8.	Nawłoc kanadyjska	Solidago canadensis L.	1	
9.	Nawłoc późna	Solidago gigantea Aiton		2
10.	Niecierpek drobnokwiatowy	Impatiens parviflora DC.	23	54
11.	Sosna wejmutka	Pinus strobus L.		1
12.	Szczawik żółty	Oxalis stricta L.		1
13.	Śliwa wiśniowa	Prunus cerasifera Ehrh.		1
14.	Śnieguliczka biała	Symphoricarpos albus (L.) S. F. Blake	1	1
15.	Świdośliwka kłosowa	Amelanchier spicata (Lam.) K. Koch	3	
16.	Werbenia pospolita	Verbena officinalis L.		2

Na siedlisku przyrodniczym grąd subatlantycki do tej pory odnotowano 16 gatunków obcych. W latach 2016-2018 nie potwierdzono występowania modrzewia japońskiego, nawłoci kanadyjskiej i świdośliwy kłosowej, które były wykazywane w poprzednim cyklu. Według danych z obserwacji z 2017 roku gatunki obce występują na 54 stanowiskach (65%). Na każdym stanowisku z gatunkiem obcym odnotowano niecierpka drobnokwiatowego. Pozostałe gatunki mają mniejsze znaczenie.

V. UWAGI DO METODYKI I PROPOZYCJE ZMIAN RZECZYWISTYCH I INNYCH NA PODSTAWIE PROWADZONYCH BADAŃ

Siedlisko przyrodnicze grąd subatlantycki (9160) jest siedliskiem bardzo podobnym do siedliska przyrodniczego grądu środkowoeuropejskiego i subkontynentalnego (9170). Siedliska te mają jednak różne wskaźniki stanu siedliska, dzięki którym można scharakteryzować parametr „struktura i funkcja”. Na podstawie porównania i analizy wskaźników dla siedlisk 9160 oraz 9170 można wysnuć wnioski, które przedstawiono poniżej.

Wskaźnik: Charakterystyczna kombinacja florystyczna

WYNIKI MONITORINGU W LATACH 2016-2018

3. Sprawozdanie z monitoringu siedliska 9160, cała Polska - podsumowanie

Według metodyki grądów subatlantyckich (9160) wskaźnik ten dotyczy „charakterystycznej kombinacji florystycznej runa”, natomiast dla siedliska 9170 dotyczy „charakterystycznej kombinacji florystycznej”. Na podstawie prowadzonych badań wnioskuje się, aby zmienić ten wskaźnik na taki, jaki jest wykorzystywany do opisu siedliska 9170, czyli o branie pod uwagę również warstwy drzew i krzewów, a nie tylko runa.

Wskaźnik: Gatunki dominujące

Wskaźnik ten mógłby obejmować analizy przeprowadzane do tej pory również we wskaźnikach „udział w drzewostanie gatunków liściastych (bez wczesnosukcesyjnych)” oraz „udział graba”.

Wskaźnik: Udział w drzewostanie gatunków liściastych (bez wczesnosukcesyjnych)

Wskaźnik ten powinien być usunięty, ponieważ realizuje się we wskaźniku „gatunki dominujące”.

Wskaźnik: Udział graba w drzewostanie

Wskaźnik ten nie powinien być uznawany za kardynalny, lecz pomocniczy. Częściowo realizuje się we wskaźniku „gatunki dominujące”.

Wskaźnik: Gatunki obce geograficznie w drzewostanie

Wskaźnik ten nie powinien być uznawany za kardynalny, lecz pomocniczy.

Wskaźnik: Martwe drewno leżące lub stojące > 3 m długości i > 50 cm grubości

Wskaźnik ten nie powinien być uznawany za kardynalny, lecz pomocniczy.

Wskaźnik: Gatunki obce ekologicznie w drzewostanie

Można zrezygnować z tego wskaźnika, ponieważ częściowo realizuje się we wskaźniku gatunki dominujące.

Wskaźnik: Zniszczenia runa i gleby związane z pozyskaniem drewna oraz inne zniekształcenia (rozjeżdżenie, wydeptanie, zaśmiecenie)

Należy połączyć te dwa wskaźniki i oceniać łącznie, podobnie, jak to jest przy opisie grądów środkowoeuropejskich i subkontynentalnych.

Wskaźnik: Mikrosiedliska drzewne

Należy włączyć ten wskaźnik do metodyki grądów subatlantyckich (9160).

Wskaźniki: Wiek drzewostanu, Struktura pionowa i przestrzenna drzewostanu, Martwe drewno, Naturalne odnowienie drzewostanu, Inwazyjne gatunki obce w podszycie i runie, Ekspansywne gatunki rodzime (apofity), Udział gatunków „wczesnosukcesyjnych” w drzewostanie, Stan kluczowych dla różnorodności biologicznej gatunków lokalnie typowych dla siedliska.

Bez uwag.

WYNIKI MONITORINGU W LATACH 2016-2018

3. Sprawozdanie z monitoringu siedliska 9160, cała Polska - podsumowanie

---

VI. SKUTECZNOŚĆ PODJĘTYCH DZIAŁAŃ OCHRONNYCH ORAZ PROPOZYCJE DZIAŁAŃ OCHRONNYCH

Na stanowiskach zlokalizowanych w granicach rezerwatów przyrody siedlisko może być objęte ochroną bierną i nie wymaga realizacji działań ochronnych. Stanowiska na terenach lasów gospodarczych powinny być użytkowane w różny sposób – np. na stromych skarpach, w okolicy rzek i strumieni, mogą być zaliczane do tzw. „ostoi różnorodności biologicznej” (tak jak to ma miejsce w zasięgu RDLP Szczecinek) i ujęte w gospodarstwo specjalne oraz wyłączone z użytkowania rębego. W pozostałych miejscach lasów gospodarczych może być użytkowane rębiami złożonymi, polegającymi na wprowadzaniu dęba na gniazdach oraz w jak największym stopniu uwzględniającym odnowienie naturalne takich gatunków, jak dąb, buk, grab, lipa, klon.

VII. INNE UWAGI

Brak.

WYNIKI MONITORINGU W LATACH 2016-2018

3. Sprawozdanie z monitoringu siedliska 9160, cała Polska - podsumowanie

VIII. WYKONAWCY MONITORINGU

Tab. 11 Eksperti lokalni badanych stanowisk siedliska przyrodniczego Grąd subatlantycki (Stellario-Carpinetum) 9160 wg obszarów Natura 2000, monitoring skończony

Lp.	Region biogeograficzny	Nazwa obszaru Natura 2000	Nazwa obszaru Natura 2000	Województwo, kraina geograficzna	Id stanowiska	Nazwa stanowiska	2009-2011	2016-2017
1.	CON	PLH220008	Dolina Reknicy	pomorskie Pojezierze Kaszubskie	2128	Dolina Reknicy 1	Jakub Kazimierski	Wojciech Bajerowski
2.	CON	PLH220008	Dolina Reknicy	pomorskie Pojezierze Kaszubskie	2129	Dolina Reknicy 2	Jakub Kazimierski	Wojciech Bajerowski
3.	CON	PLH220008	Dolina Reknicy	pomorskie Pojezierze Kaszubskie	2130	Dolina Reknicy 3	Jakub Kazimierski	Wojciech Bajerowski
4.	CON	PLH220008	Dolina Reknicy	pomorskie Pojezierze Kaszubskie	2131	Dolina Reknicy 4	Jakub Kazimierski	Wojciech Bajerowski
5.	CON	PLH220011	Jar Rzeki Raduni	pomorskie Pojezierze Kaszubskie	2124	Jar Rzeki Raduni 1	Jakub Kazimierski	Mariusz Lewczuk
6.	CON	PLH220011	Jar Rzeki Raduni	pomorskie Pojezierze Kaszubskie	2125	Jar Rzeki Raduni 2	Jakub Kazimierski	Mariusz Lewczuk
7.	CON	PLH220011	Jar Rzeki Raduni	pomorskie Pojezierze Kaszubskie	2126	Jar Rzeki Raduni 3	Jakub Kazimierski	Mariusz Lewczuk
8.	CON	PLH220011	Jar Rzeki Raduni	pomorskie Pojezierze Kaszubskie	2127	Jar Rzeki Raduni 4	Jakub Kazimierski	Mariusz Lewczuk
9.	CON	PLH220026	Sandr Brdy	pomorskie Równina Charzykowska	3252	Kulawa	Jakub Kazimierski	Wojciech Bajerowski
10.	CON	PLH220036	Dolina Łupawy	pomorskie Pojezierze Kaszubskie	2078	Kozy	Jakub Kazimierski	Tomasz Kowalczyk
11.	CON	PLH220036	Dolina Łupawy	pomorskie Wysoczyzna Polanowska	2082	Flisów	Jakub Kazimierski	Tomasz Kowalczyk
12.	CON	PLH220036	Dolina Łupawy	pomorskie Wysoczyzna Polanowska	2101	Łupawa 1	Jakub Kazimierski	Tomasz Kowalczyk
13.	CON	PLH220036	Dolina Łupawy	pomorskie Wysoczyzna Polanowska	2104	Łupawa 2	Jakub Kazimierski	Tomasz Kowalczyk
14.	CON	PLH220038	Dolina Wieprzy i Studnicy	pomorskie Pojezierze Bytowskie	1805	Jezioro Studzieniczno	Daniel Lemke	Tomasz Kowalczyk
15.	CON	PLH220038	Dolina Wieprzy i Studnicy	pomorskie Pojezierze Bytowskie	1821	Stary Młyn	Daniel Lemke	Tomasz Kowalczyk

WYNIKI MONITORINGU W LATACH 2016-2018

3. Sprawozdanie z monitoringu siedliska 9160, cała Polska - podsumowanie

Lp.	Region biogeograficzny	Nazwa obszaru Natura 2000	Nazwa obszaru Natura 2000	Województwo, kraina geograficzna	Id stanowiska	Nazwa stanowiska	2009-2011	2016-2017
16.	CON	PLH220038	Dolina Wieprzy i Studnicy	pomorskie Wysoczyzna Polanowska	1808	Pustowo	Daniel Lemke	Tomasz Kowalczyk
17.	CON	PLH220038	Dolina Wieprzy i Studnicy	pomorskie Wysoczyzna Polanowska	1822	Broczyna	Daniel Lemke	Tomasz Kowalczyk
18.	CON	PLH220052	Dolina Słupi	pomorskie Równina Sławieńska	2043	Żelki	Jakub Kazimierski	Tomasz Kowalczyk
19.	CON	PLH220052	Dolina Słupi	pomorskie Wysoczyzna Polanowska	2070	Krzynia	Jakub Kazimierski	Tomasz Kowalczyk
20.	CON	PLH220052	Dolina Słupi	pomorskie Wysoczyzna Polanowska	2073	Konradowo	Jakub Kazimierski	Tomasz Kowalczyk
21.	CON	PLH220052	Dolina Słupi	pomorskie Wysoczyzna Polanowska	2074	Gałąźnia Mała	Jakub Kazimierski	Tomasz Kowalczyk
22.	CON	PLH220067	Grądy nad Jeziorami Zduńskim i Szpęgawskim	pomorskie Pojezierze Starogardzkie	2878	Szpęgawsk 1	Jakub Kazimierski	Wojciech Bajerowski
23.	CON	PLH220067	Grądy nad Jeziorami Zduńskim i Szpęgawskim	pomorskie Pojezierze Starogardzkie	2879	Szpęgawsk 2	Jakub Kazimierski	Wojciech Bajerowski
24.	CON	PLH220067	Grądy nad Jeziorami Zduńskim i Szpęgawskim	pomorskie Pojezierze Starogardzkie	2881	Szpęgawsk 3	Jakub Kazimierski	Wojciech Bajerowski
25.	CON	PLH220067	Grądy nad Jeziorami Zduńskim i Szpęgawskim	pomorskie Pojezierze Starogardzkie	2882	Szpęgawsk 4	Jakub Kazimierski	Wojciech Bajerowski
26.	CON	PLH280006	Rzeka Pasłęka	warmińsko-mazurskie Pojezierze Iławskie	3071	Pityny	Jakub Kazimierski	Piotr Zabrocki
27.	CON	PLH280006	Rzeka Pasłęka	warmińsko-mazurskie Pojezierze Olsztyńskie	3355	Pelnik	Jakub Kazimierski	Wiktor Sławski
28.	CON	PLH280006	Rzeka Pasłęka	warmińsko-mazurskie Równina Warmińska	3039	Dąbrowa	Jakub Kazimierski	Piotr Zabrocki
29.	CON	PLH280006	Rzeka Pasłęka	warmińsko-mazurskie Wzniesienia Górowskie	3059	Łozy	Jakub Kazimierski	Wiktor Sławski

WYNIKI MONITORINGU W LATACH 2016-2018

3. Sprawozdanie z monitoringu siedliska 9160, cała Polska - podsumowanie

Lp.	Region biogeograficzny	Nazwa obszaru Natura 2000	Nazwa obszaru Natura 2000	Województwo, kraina geograficzna	Id stanowiska	Nazwa stanowiska	2009-2011	2016-2017
30.	CON	PLH280029	Doliny Erozyjne Wysoczyzny Elbląskiej	warmińsko-mazurskie Wysoczyzna Elbląska	2884	Kadyny	Jakub Kazimierski	Wojciech Bajerowski
31.	CON	PLH280029	Doliny Erozyjne Wysoczyzny Elbląskiej	warmińsko-mazurskie Wysoczyzna Elbląska	2885	Przybyłowo	Jakub Kazimierski	Wojciech Bajerowski
32.	CON	PLH280029	Doliny Erozyjne Wysoczyzny Elbląskiej	warmińsko-mazurskie Wysoczyzna Elbląska	2886	Łęcze	Jakub Kazimierski	Wojciech Bajerowski
33.	CON	PLH280029	Doliny Erozyjne Wysoczyzny Elbląskiej	warmińsko-mazurskie Wysoczyzna Elbląska	2887	Kamionek Wielki	Jakub Kazimierski	Wojciech Bajerowski
34.	CON	PLH280029	Doliny Erozyjne Wysoczyzny Elbląskiej	warmińsko-mazurskie Wysoczyzna Elbląska	3281	Kamienica	Jakub Kazimierski	Wojciech Bajerowski
35.	CON	PLH300017	Dolina Rurzycy	wielkopolskie Równina Piławska (Wałęcka)	3190	Trzebieszki 1	Przyrodników Klub	Tomasz Babiak
36.	CON	PLH300017	Dolina Rurzycy	wielkopolskie Równina Piławska (Wałęcka)	3191	Trzebieszki 2	Przyrodników Klub	Tomasz Babiak
37.	CON	PLH300017	Dolina Rurzycy	wielkopolskie Równina Piławska (Wałęcka)	3192	Trzebieszki 3	Przyrodników Klub	Tomasz Babiak
38.	CON	PLH300017	Dolina Rurzycy	wielkopolskie Równina Piławska (Wałęcka)	3194	Trzebieszki 4	Przyrodników Klub	Tomasz Babiak
39.	CON	PLH320003	Dolina Grabowej	zachodniopomorskie Równina Sławieńska	1816	Megality	Daniel Lemke	Tomasz Kowalczyk
40.	CON	PLH320003	Dolina Grabowej	zachodniopomorskie Wysoczyzna Polanowska	1815	Kanie	Daniel Lemke	Tomasz Kowalczyk
41.	CON	PLH320003	Dolina Grabowej	zachodniopomorskie Wysoczyzna Polanowska	1817	Rzeczycza Wielka	Daniel Lemke	
42.	CON	PLH320003	Dolina Grabowej	zachodniopomorskie Wysoczyzna Polanowska	1818	Krąg	Daniel Lemke	Tomasz Kowalczyk
43.	CON	PLH320005	Dolina Krąpieli	zachodniopomorskie Pojezierze Ińskie	2574	Pężino	Paweł Pawlaczyk	Bartłomiej Małecki
44.	CON	PLH320005	Dolina Krąpieli	zachodniopomorskie Równina Nowogardzka	2687	Ulikowo - Grodzisko	Paweł Pawlaczyk	Bartłomiej Małecki

WYNIKI MONITORINGU W LATACH 2016-2018

3. Sprawozdanie z monitoringu siedliska 9160, cała Polska - podsumowanie

Lp.	Region biogeograficzny	Nazwa obszaru Natura 2000	Nazwa obszaru Natura 2000	Województwo, kraina geograficzna	Id stanowiska	Nazwa stanowiska	2009-2011	2016-2017
45.	CON	PLH320005	Dolina Krąpieli	zachodniopomorskie Równina Nowogardzka	2688	Ulikowo - W Zakolu	Paweł Pawlaczyk	Bartłomiej Małecki
46.	CON	PLH320005	Dolina Krąpieli	zachodniopomorskie Równina Nowogardzka	2689	Ulikowo - Zbocze	Paweł Pawlaczyk	Bartłomiej Małecki
47.	CON	PLH320007	Dorzecze Parsęty	zachodniopomorskie Pojezierze Drawskie	1809	Grzmiąca	Daniel Lemke	Tomasz Babiak
48.	CON	PLH320007	Dorzecze Parsęty	zachodniopomorskie Równina Białogardzka	1812	Borzęcino	Daniel Lemke	Tomasz Babiak
49.	CON	PLH320007	Dorzecze Parsęty	zachodniopomorskie Równina Białogardzka	2161	Borzęcino II	Daniel Lemke	Tomasz Babiak
50.	CON	PLH320007	Dorzecze Parsęty	zachodniopomorskie Równina Gryficka	1811	Sińce	Daniel Lemke	Tomasz Babiak
51.	CON	PLH320007	Dorzecze Parsęty	zachodniopomorskie Wysoczyzna Łobeska	1810	Ostre Bardo	Daniel Lemke	Tomasz Babiak
52.	CON	PLH320017	Trzebiatowsko-Kołobrzeski Pas Nadmorski	zachodniopomorskie Wybrzeże Słowińskie	2678	Podczele 1	Paweł Pawlaczyk	Tomasz Babiak
53.	CON	PLH320017	Trzebiatowsko-Kołobrzeski Pas Nadmorski	zachodniopomorskie Wybrzeże Słowińskie	2679	Bagicz 1	Paweł Pawlaczyk	Tomasz Babiak
54.	CON	PLH320017	Trzebiatowsko-Kołobrzeski Pas Nadmorski	zachodniopomorskie Wybrzeże Słowińskie	2681	Bagicz 2	Paweł Pawlaczyk	Tomasz Babiak
55.	CON	PLH320017	Trzebiatowsko-Kołobrzeski Pas Nadmorski	zachodniopomorskie Wybrzeże Słowińskie	2682	Podczele 2	Paweł Pawlaczyk	Tomasz Babiak
56.	CON	PLH320022	Dolina Radwi, Chocieli i Chotli	zachodniopomorskie Pojezierze Bytowskie	1976	Żydowo	Daniel Lemke	Tomasz Kowalczyk
57.	CON	PLH320022	Dolina Radwi, Chocieli i Chotli	zachodniopomorskie Pojezierze Drawskie	1965	Kłanino	Daniel Lemke	Tomasz Babiak
58.	CON	PLH320022	Dolina Radwi, Chocieli i Chotli	zachodniopomorskie Równina Białogardzka	1985	Dunowo	Daniel Lemke	Tomasz Kowalczyk
59.	CON	PLH320041	Jezioro Bukowo	zachodniopomorskie Równina Sławieńska	2676	Grąd w Iwęcińskim Lesie	Paweł Pawlaczyk	Tomasz Kowalczyk
60.	CON	PLH320041	Jezioro Bukowo	zachodniopomorskie Wybrzeże Słowińskie	2660	Grąd w Łazach	Paweł Pawlaczyk	Tomasz Kowalczyk
61.	CON	PLH320046	Uroczyska Puszczy Drawskiej	zachodniopomorskie Równina Drawska	2193	Słopica w Puszczy Drawskiej	Paweł Pawlaczyk	Radosław Parkola
62.	CON	PLH320046	Uroczyska Puszczy Drawskiej	zachodniopomorskie Równina Drawska	2196	Korytnica - Stary Młyn w Puszczy Drawskiej	Paweł Pawlaczyk	Bartłomiej Małecki
63.	CON	PLH320046	Uroczyska Puszczy Drawskiej	zachodniopomorskie Równina Drawska	2198	Korytnica - Sówka w Puszczy Drawskiej	Paweł Pawlaczyk	Bartłomiej Małecki

WYNIKI MONITORINGU W LATACH 2016-2018

3. Sprawozdanie z monitoringu siedliska 9160, cała Polska - podsumowanie

Lp.	Region biogeograficzny	Nazwa obszaru Natura 2000	Nazwa obszaru Natura 2000	Województwo, kraina geograficzna	Id stanowiska	Nazwa stanowiska	2009-2011	2016-2017
64.	CON	PLH320046	Uroczyska Puszczy Drawskiej	zachodniopomorskie Równina Drawska	2200	Grabowy Jar w Drawieńskim Parku Narodowym	Paweł Pawlaczyk	Radosław Parkola
65.	CON	PLH320046	Uroczyska Puszczy Drawskiej	zachodniopomorskie Równina Drawska	2201	Drawno w Puszczy Drawskiej	Paweł Pawlaczyk	Radosław Parkola
66.	CON	PLH320046	Uroczyska Puszczy Drawskiej	zachodniopomorskie Równina Drawska	2202	Lipowy Grąd nad Płociczną w Puszczy Drawskiej	Paweł Pawlaczyk	Radosław Parkola
67.	CON	PLH320049	Dorzecze Regi	zachodniopomorskie Równina Gryficka	2683	Gryfice - Pod Nadleśnictwem	Paweł Pawlaczyk	Bartłomiej Małecki
68.	CON	PLH320049	Dorzecze Regi	zachodniopomorskie Równina Gryficka	2685	Barkowo	Paweł Pawlaczyk	Bartłomiej Małecki
69.	CON	PLH320049	Dorzecze Regi	zachodniopomorskie Równina Gryficka	2686	Płoty - nad Rekową	Paweł Pawlaczyk	Bartłomiej Małecki
70.	CON	PLH320049	Dorzecze Regi	zachodniopomorskie Równina Nowogardzka	2690	Żerzyno	Paweł Pawlaczyk	Bartłomiej Małecki
71.	CON	PLH320049	Dorzecze Regi	zachodniopomorskie Wysoczyzna Łobeska	2691	Łagiewniki Park	Paweł Pawlaczyk	Bartłomiej Małecki
72.	CON	PLH320049	Dorzecze Regi	zachodniopomorskie Wysoczyzna Łobeska	2692	Łagiewniki Struga	Paweł Pawlaczyk	Bartłomiej Małecki
73.	CON	PLH320053	Dolina Bielawy	zachodniopomorskie Równina Sławieńska	2567	Niemica (prawy brzeg doliny)	Paweł Pawlaczyk	Tomasz Kowalczyk
74.	CON	PLH320053	Dolina Bielawy	zachodniopomorskie Równina Sławieńska	2649	Niemica (lewy brzeg doliny)	Paweł Pawlaczyk	Tomasz Kowalczyk
75.	CON	PLH320053	Dolina Bielawy	zachodniopomorskie Równina Sławieńska	2650	Kusice (prawy brzeg doliny)	Paweł Pawlaczyk	Tomasz Kowalczyk
76.	CON	PLH320053	Dolina Bielawy	zachodniopomorskie Równina Sławieńska	2651	Kusice leśniczówka	Paweł Pawlaczyk	Tomasz Kowalczyk
77.	CON	PLH320062	Bukowy Las Górki	zachodniopomorskie Równina Białogardzka	2357	Bukowy Las Górki I	Jolanta Kujawa-Pawlaczyk	Tomasz Kowalczyk
78.	CON	PLH320062	Bukowy Las Górki	zachodniopomorskie Równina Białogardzka	2359	Bukowy Las Górki II	Jolanta Kujawa-Pawlaczyk	Tomasz Kowalczyk
79.	CON	PLH320062	Bukowy Las Górki	zachodniopomorskie Równina Białogardzka	2365	Bukowy Las Górki III	Jolanta Kujawa-Pawlaczyk	Tomasz Kowalczyk
80.	CON			pomorskie Równina Charzykowska	3250	Asmus	Jakub Kazimierski	Wojciech Bajerowski
81.	CON			pomorskie Równina Charzykowska	3251	Laska	Jakub Kazimierski	Wojciech Bajerowski

WYNIKI MONITORINGU W LATACH 2016-2018

3. Sprawozdanie z monitoringu siedliska 9160, cała Polska - podsumowanie

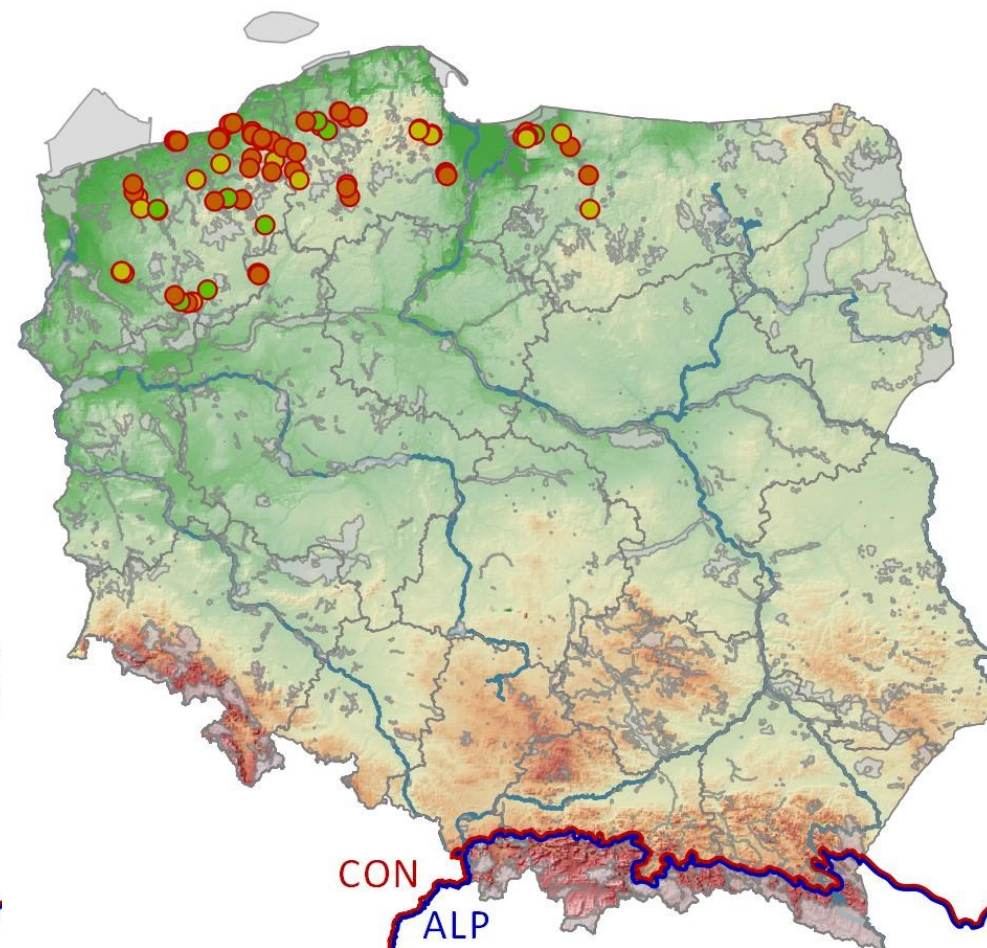
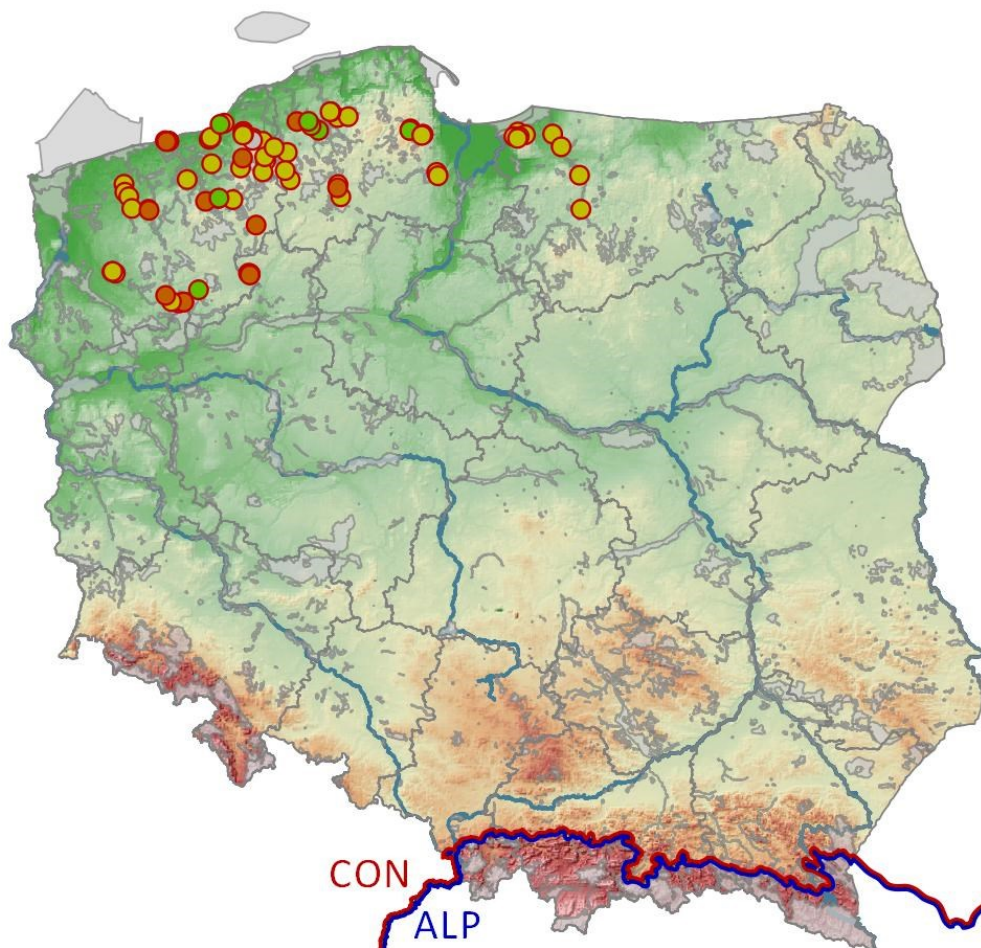
Lp.	Region biogeograficzny	Nazwa obszaru Natura 2000	Nazwa obszaru Natura 2000	Województwo, krajina geograficzna	Id stanowis ka	Nazwa stanowiska	2009-2011	2016-2017
82.	CON			zachodniopomorskie Pojezierze Szczecineckie	1855	Wllczkowskie Dęby	Daniel Lemke	Tomasz Babiak
83.	CON			zachodniopomorskie Wysoczyzna Polanowska	1814	Borkowo	Daniel Lemke	Tomasz Kowalczyk
84.	CON			zachodniopomorskie Wysoczyzna Polanowska	1990	Osetno	Daniel Lemke	Tomasz Kowalczyk

WYNIKI MONITORINGU W LATACH 2016-2018

3. Sprawozdanie z monitoringu siedliska 9160, cała Polska - podsumowanie

IX. SYNTETYCZNE PODSUMOWANIE WYNIKÓW MONITORINGU SIEDLISKA PRZYRODNICZEGO GRĄD SUBATLANTYCKI (STELLARIO-CARPINETUM) 9160

Siedlisko 9160 występuje w północnej Polsce, na Pomorzu, w obszarze kontynentalnym. Łącznie badaniami objęto 83 stanowiska w 20 obszarach Natura 2000, a zatem pełna reprezentacja zróżnicowania siedliska w Polsce.

Ryc. 1 Rozmieszczenie i ocena ogólna stanowisk siedliska 9160 w latach 2009-2011 Ryc. 2 Rozmieszczenie i ocena ogólna stanowisk siedliska 9160 w latach 2016-2017

WYNIKI MONITORINGU W LATACH 2016-2018

3. Sprawozdanie z monitoringu siedliska 9160, cała Polska - podsumowanie

REGION KONTYNETALNY

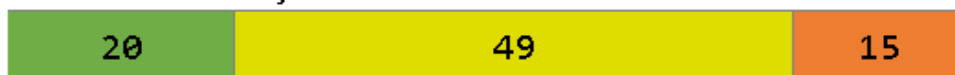
Powierzchnia siedliska

Powierzchnia siedliska

Struktura i funkcje

Struktura i funkcje

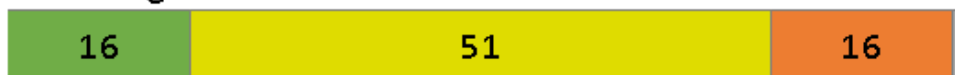
Perspektywy ochrony

Perspektywy ochrony

Ocena ogólna

Ocena ogólna

■ FV ■ U1 ■ U2 ■ XX

Ryc. 3 Oceny parametrów na stanowiskach siedliska 9160 w latach 2009-2011 w regionie kontynentalnym

■ FV ■ U1 ■ U2 ■ XX

Ryc. 4 Oceny parametrów na stanowiskach siedliska 9160 w latach 2016-2017 w regionie kontynentalnym

1. Powierzchnia siedliska

Z 83 badanych stanowisk 61 uzyskało ocenę FV, 12 stanowisk uzyskało ocenę U1 a 10 – U2. W porównaniu do poprzedniego cyklu oceniono o 1 stanowisko mniej. Liczba powierzchni ocenionych na FV spadła o 1, ocenionych na U1 również spadła o 4, natomiast ocenionych na U2 wzrosła o 4.

WYNIKI MONITORINGU W LATACH 2016-2018

3. Sprawozdanie z monitoringu siedliska 9160, cała Polska - podsumowanie

Przyczyną wystawienia 10 ocen złych (U2) było błędne wytypowanie powierzchni do monitoringu w poprzednim cyklu. Stanowiska te nie są zbiorowiskami grądu subatlantyckiego, zarówno aktualnymi, jak i potencjalnymi.

2. Specyficzna struktura i funkcje

Z 83 badanych stanowisk 13 uzyskało ocenę FV, 19 stanowisk uzyskało ocenę U1 a 51 – U2. W porównaniu do poprzedniego cyklu oceniono o 1 stanowisko mniej. Liczba powierzchni ocenionych na FV spadła o 7, ocenionych na U1 również spadła o 30, natomiast ocenionych na U2 wzrosła o 36.

Główny wpływ na taką zmianę miało błędne określenie oceny w latach 2009-2010, ponieważ wówczas nie uwzględniono w wyprowadzeniu oceny wskaźników kardynalnych ocenionych na U2. Głównym wskaźnikiem pominiętym w wyprowadzeniu oceny był udział martwych drzew grubych.

3. Perspektywy ochrony

Z 83 badanych stanowisk 39 uzyskało ocenę FV, 35 stanowisk uzyskało ocenę U1 a 9 – U2. W porównaniu do poprzedniego cyklu oceniono o 1 stanowisko mniej. Liczba powierzchni ocenionych na FV spadła o 8, ocenionych na U1 wzrosła o 1, natomiast ocenionych na U2 wzrosła o 6. Spośród 9 stanowisk ocenianych na U2 wykazano 7 stanowisk, które nie są siedliskiem przyrodniczym 9160, jak również z pewnością takim siedliskiem nie były w poprzednim cyklu monitoringu. Stanowiska te wnioskuje się do usunięcia z powierzchni objętych monitoringiem.

4. Ocena ogólna

Z 83 badanych stanowisk 10 uzyskało ocenę FV, 22 stanowisk uzyskało ocenę U1 a 51 – U2. W porównaniu do poprzedniego cyklu oceniono o 1 stanowisko mniej. Liczba powierzchni ocenionych na FV spadła o 6, ocenionych na U1 spadła o 29, natomiast ocenionych na U2 wzrosła o 35.

Ocena ogólna siedliska jest wypadkową ocen częściowych parametrów. Najistotniejszy wpływ na ocenę ogólną ma w tym przypadku ocena parametru „struktura i funkcja”. Szczególny wpływ na stanowiskach ocenionych na U2 miał wskaźnik kardynalny związany z udziałem martwych drzew grubych. W poprzednich badaniach w latach 2009-2010 nie wzięto pod uwagę tego wskaźnika jako mającego wpływ na ocenę parametru „struktura i funkcja”, co z kolei przełożyło się na zawyżenie ocen ogólnych.

Oceny parametrów dla regionu biogeograficznego kontynentalnego:

- Powierzchnia siedliska – FV,
- Struktura i funkcje – U2,
- Perspektywy ochrony – FV,
- Ocena ogólna – U2.